

@001A, །ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་གྱི་རྒྱུར་མཆན་ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་གྲོན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

@001B ཨྲཱ་མོ་གླུ་རྩ་(MNYDZU) གློ་བྲེ་ཡ། ཐུབ་དབང་རྒྱལ་ཚབ་ཐོགས་མིང་སྦྱེ་མ་ཆེད་ཞབས། །འཕགས་སེང་རྣམ་གཉིས་འཇམ་མགོན་ཡ་བ་

ལྷ་ས་གསུམ། རྩ་བའི་གླ་མ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། །ཆོ་ངེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོཤ། །ཕྱ་(n+YA)་གྱི་ཉི་ཤར་སྔོང་ཐོ་རྩུའི། །ཞལ་ནས་

སྐྱེལ་སྐྱེལ་ལེགས་པའད་འཛི་མེད་རྩུས། ཁྲོ་གསལ་རྒྱ་རྒྱ་ཡ་ནའི་ཞབས་འབྲུ་ཤིར། ཁྱུ་མཚན་སྐལ་ལྷན་ཁིང་ཏ་ཤེད་ལ་སྟོ། ལམས་མང་གཞུང་།

ལུགས་ཀྱི་གཏེར་བསྐྱབས་ལས་འབྱུངས། ལུང་རིགས་འོད་དཀར་ཕྱོགས་མཐར་འབྱེད་པའི་དཔལ། ཁྲོ་གསལ་བྱུང་གནས་གྲོང་གསུམ་མཐར་བྱེད་གྱི། །

@002A ཨྱ། །གཙུག་གི་རྒྱལ་དུ་འོས་པ་འདི་ཉིད་དོ། །འདིར་མཁས་པའི་དབང་པོ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་རྣམ་དཔྱད་མཆོག་གི་སྤེམ་མཛད་

པའི་ཕར་སྤོན་གྱི་རྣམ་བཤད་ཡུལ་དོགས་ལ་པའི་སྒོམ་མར་བྱར་མཆན་ཅུང་ཟད་འགོད་པ་ལ། ༄ྋཀླ བསྐྱབ་བྱ་བདེན་དངོས་འགོག་པའི་རགས་བ་སྦྲས་པར་སྒོན་པ་ཙུབ་

ཤེས་རབ་དང་། གཞན་སྡེ་པས་བཏགས་པའི་བདེན་དངོས་བསྐྱབ་བྱེད་རྟོག་གའི་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་འགག་པ་ནི་བ་མོ་རྣམ་འཐག་སྟེ། ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་ནི། ཚད་མ།

གཞལ་བྱ། ཐེ་ཚོམ། དགོངས་པ། དཔེ། བྱལ་མཐའ། ཡན་ལག་རྟོག་གོ། གཏུན་པན། ཅོད་པ། བཟོད་པ། སྐྱུན་ཕྱིན། གཏུན་ཚིགས། རྟོག་འདོར།

@002B ལྷག་ཚོད། ཚར་གཅོད་གནས་ཏེ་བཅུ་དྲུག་གོ། གཞན་སྡེ་པས་དེ་དག་རྒྱ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་བདེན་དངོས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྩལ་ནི་བྱལ་མཐའ་ཆེན་མོའི་བྱལ་མཚན་ཁོ་བོས་
བྲིས་པ་ལས་ཤེས་

པར་བྱའོ། རྟོག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་དབྱ་མའི་རིགས་པ་རྣམས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་དམ་སྟུམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། རྟོག་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་

ཀྱང་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་རྩལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ནི་ཅོད་བརྒྱུག་སྟེ། ཅུ་ཤེའི་རབ་བྱེད་དང་པོར། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྟོན་ལ་སོགས་པར་ཡོད་མ་ཡིན། རྟོག་

གསུངས་པ་ལ། དངོས་སྐྱུ་པས། བྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལུགས་འགོག་པ་དང་རང་ལུགས་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་ན་བྱོད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་དགོས།

དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་

ཆོག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚུང་པ་དང་དེའི་ལན་སྟོན་པར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀྱན་
ལ་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་གི་ཆོག་ཀྱང་

རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་བསྐྱོག་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་སོག་ཚུང་བསྐྱོག་གི་གཞུང་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་དགག་གནས་གསུམ་འཐད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་
པར་སྟོན་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་སྟེ།

@003A ༄། །རབ་བྱེད་བདུན་པར། སྐྱུ་མ་ཇི་བཞིན་ཇི་མི་ལམ་བཞིན། །དྲི་ཟའི་གྲོང་སྲུང་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇིག་པར་གསུངས། །ཞེས་
པ་ལ། དངོས་སྐྱབས། སྐྱེ་གནས་

འཇིག་གསུམ་བདེན་པར་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲན་མདོ་ལས་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་དང་མཆོག་དམན་འབྲིང་གསུམ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་ལན་

དུ། གནས་པའམ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། དམན་

པའམ་མཉམ་དང་བྱད་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་སྣང་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །ཞེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་གཞུང་བྱང་བའི་ཕྱིར། འདིར་ཚུད་པ་
དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ། །ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་

འཇིན་མ་སྤངས་པར་འཁོར་བ་ལ་མི་གྲོལ་བའི་རྩལ་བའི་རྩལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པ་དང་། ཡུང་པོ་བདེན་འཇིན་མ་ཟད་པར་རང་འཇིན་འཇིག་ལྡོག་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་
སྟོང་ཉིད་དར་པའི་སྟོན་ས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་།

རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་སྟེ་རིགས་ཆོ་གས་བྱུག་གོ། །རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་གཞུང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་རྩལ་ལ་ཞིབ་ཆ་གདོན་
པར་བྱའོ། ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་མདོན་རྟོགས་རྣམས་ཀྱི་

ངོ་བོ་སྤྲས་པ་སྟེ་སྟོར་མཐོང་སྟོམ་ལམ་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་ཐ་སྣང་མི་གསལ་བ་དང་། གངས་སྤྲས་པ་སྟེ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་ལྟ་བུའི་གངས་མི་གསལ་བ་དང་། གོ་རིམ་སྤྲས་པ་སྟེ་རྣམ་

མཁུན་གྱི་རྒྱུ་ལམ་ཤེས་དང་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ལམ་

@003B སྒྲོར་ལམ་སྟོན་པ་སོགས་གོ་རིམ་འབྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མན་ངག་ལམ་བརྟེན་པར་རྟོགས་མི་རུས་པས། མངོན་རྟགས་རྒྱན་གྱི་སྐྱབས་སུ་དེ་དག་
ངོ་བོ་ངས་པ་བྱངས་སེང་པ་གོ་རིམ་དེས་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བར་མཛད་

དོ། །བྱམས་ཆོས་གཞན་བཞིའི་ལཤད་ཚུལ་རྣམས་ནི་རྣམ་ལཤད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །(༧)།བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ལས། རྟེན་དང་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། །ལས་ནི་སྒྲོམ་པ་དང་བཅས་
དང་། །རབ་བྱེད་རྟགས་དང་ལྷུང་བ་དང་། །ཕན་ཡོན་བཅས་པར་

ཡང་དག་བཟོད། །ཅེས་པའི་རྟེན་ནི་སྟོན་པ་དང་། དབང་དུ་བྱ་བ་ནི་ཤེས་མདོ་གསུང་ཡུལ་གྱི་འཁོར་ཉན་ཐོས་བྱང་སེམས་དང་། ལས་ནི་ཤེས་ཕྱིར་ལ་ཇི་ལྟར་སྟོད་པ་དང་། བསྒྲོམ་པ་ནི་རྣམ་
གཡེང་གི་རྟོག་པ་བརྟུན་པ་འཇོན་སྤངས་འགལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བརྟུ་སྟེ། དེ་

ལྟར་གསེར་བྱེད་ལས་གསུངས་པས། གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྟུ་ལ་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །རབ་དབྱེད་ནི་སྟོང་ཉིད་བརྟུ་བྱུག་དང་། རྟགས་ནི་བདུད་ལས་དང་ཕྱིར་མི་

ཕྱོག་པའི་རྟགས་དང་། ལྷུང་བ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་སྤངས་ན་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་

དང་། ཕན་ཡོན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་འདྲི་པ་སོགས་བསོད་ནམས་ཆེ་བའོ། །རྣམ་རྟོག་བཅུ་དང་དེའི་ཐམས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་གཡང་གི་རྟོག་པ་བཅུ་ནི་ཀུན་བརྟུས་དང་རྒྱུ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

(~) །ཡུལ་གསུམ་གཞོན་འཛུམས་ཀྱིས་སྒོ་གསུམ་དང་རྣམ་

གངས་བཅུ་གཅིག་གིས་ཡུལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་བར་བྱེད་དོ། །སྤང་གཞིའི་རྗེས་སུ་ཤུ་རིུ་བྱ་འདི་ལ་ནས་བཙོན་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་རབ་ཀྱིས་དབང་རྣུ་ན་ཆོག་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ལ།

གང་གིས། གང་གི་ཕྱིར། གང་ལ། ཇི་ལྟར་བསྐྱུ་བ་

@004A ༄། །ཚུལ་བཞི་སྟོན་པ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒོ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོས་རྟོན། གཉིས་པས་འབྲས་བུ།

གསུམ་པས་རྒྱ། བཞི་པས་སྦྱོར་

བ་ཕུན་ཆོགས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་རྣམ་མཁུན་རྫོགས་ཀྱི་བར་ཀྱིས་དབང་འབྲིང་ཆོག་འབྲིང་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེར་ཕྱིན་བཟུང་ནས་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པ་

འབྲིང་དུ་བསྟན་པའི་སྒོ། དེ་ནས་མཇུག་ཇོགས་

པའི་བར་གྱིས་དབང་རྩལ་ཚོག་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་བབྱང་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒོའོ། །ཤུ་རཱི་
བྱལ་བཀའ་སྦྱལ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་པོ།

དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཤད་པ་ནི་གཉིས་པ། དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དང་རབ་འབྱོར་དང་བྱམས་པ་དང་རབ་འབྱོར་བཞི་དང་། སྤྲར་ཡང་དེ་བཞི་དང་། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྦྱལ་བའི་
རྣམ་གྲངས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་གོ། (༤) །དེ་དག་

ལས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ནི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བཤད་ཚུལ་ནི། དབུས་མཐའ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། སྦྱབ་པ་ལ་
གདམས་པའི་མདོ་རྣམ་གཡང་གི་རྟོག་

པ་བཅུའི་གཉིན་པོར་བཀའ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འགྲེལ་ཚུལ་རྣམས་ཐེག་བསྟུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཇོམས་ཤིང་

ཏྲའི་སྒོལ་འབྱེད་ཀྱི་བསྟན་

@004B བཅོས་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་སྟེ་འགག་དང་ཀུན་བྱང་བདེན་པར་མེད་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། ཙུ་ཤེས་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་
དང་། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟེ་བདག །མི་འཐད་པ་ནི་གང་ཡིན་པ། །

ཞེས་སོགས་གཞུང་ལྔ་ཕྱི་འདི་རྣམས་བྲངས་ནས་སྟུ་སྟུ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཆད་འདོད་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་པར་གསེར་ཕྱིང་གི་བདེན་བཞི་དང་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདི་དབྱེ་ག་གཉིན་

གྱིས་མཇད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་བཅུན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཁ་འཕངས་པ་དང་། ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མའི་འགྲེལ་བར་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལ་ཞི་པ་འཛོའི་
བཤད་ཡམས་མཇད་པ་དང་། སྟུ་བ་པ་ལ་གདམས་

པའི་མདོ་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉིན་པོར་མི་འཆད་ཅིང་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་དང་བཤད་ཚུལ་ཆེས་མི་མཐུན་པ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བརྒྱད་ཀྱི་ཞེ་གཉིས་པའི་ཐད་དུ་མདོ་

ན་ཡོད་པ་དག་བཅུའི་ལས་ལམ་མི་གཏོང་བའི་སེམས་

དཔའ་མ་གངས་པར། མདོན་མེད་པ་སྟོགས་བཅུ་བསྒྲམས་པའི་སེམས་དཔའ་གཅིག་ཏུ་བ་གངས་པ་ནི་ཡོད་པ་བཞག་ནས་མེད་པ་བཙལ་བ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་
ཡིན་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔུད་བཟོད་

བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞོད་འཛམས་མཁན་པོ་དང་ཞི་པ་འཆོག་ཉིས་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལ་མི་མཐུན་པའི་བཞེད་པ་ཇི་ཞིག་ཡོད་ཅིན་གཞོད་འཛམས་མཁན་པོས་དག་བཙམ་པའི་ལུ་
ནས་འདུལ་བའི་ལུ་འབར་ལྔ་བརྒྱ་ཕྱག་ @005A ༡༡། །དགྲ་ནི་བསྟན་པ་གནས་པའི་དུས་དང་། ལྔ་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་པ་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལུ་ནི་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་སྟེ་བསྟན་པ་རྟུབ་པའི་
དུས་སུ་འདོད་དོ། །ཞི་བའི་ཆོས། དག་བཙམ་པའི་ལུ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུ་འུའི་བར་ལྔ་

བརྒྱ་ཕྱག་ལྔ་ནི་བསྟན་པའི་གནས་པའི་དུས་དང་། ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ལུ་ནས་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལུ་འུའི་བར་ལྔ་བརྒྱ་བརྒྱ་ལ་ནི་བསྟན་པ་འགྲིབ་པའི་དུས་ཡིན་པས་དེ་གནས་དུས་ལ་མི་
བགང་དོ། །ངེས་ན་ལྔ་བར་ཡ་ཐ་མ་ནི་དེ་བཅུ་ཡོད་བའི་ཐམ་ལ་མི་

ཟེར་གྱི་འབྲིབ་པའི་དུས་ཙམ་ལའོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་སྒྲོར་བའི་ཡོན་ཏན་དུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསེར་སྤང་དང་མདོ་འབྲེལ་རྣམས་ལས་ཞི་བདུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །གཞོན་འཛུམས་
འདི་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དང་བོད་ཀྱི་མཁས་

པ་ཁ་ཅིག་གི་སར་བྱིག་གཉིན་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་དུ་བཞད་ཀྱང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ངེ་མིན་པར་བཞེད་དེ། གསེར་སྤང་གི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྲེད་དང་། ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པ་ལ། །ཡང་
དག་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཀོལ། །ཞེས་

པའི་སྐབས་སུ་བཟུ་བར་བྱའོ། (༣) །བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་ས་སྡེ་ལྔ་དང་། སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། དབྱིག་གཉིན་གྱི་བྲ་ག་ར་ཆ་སྡེ་བརྒྱད་དེ་བྱམས་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉི་
ཤུ་ཞེས་བྲགས་ཏེ། ས་སྡེ་ལྔ་དེ་ལས་

བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབབ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་ལས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་སྦྱོགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟོན་པ་སའི་དངོས་གཞི། དེའི་དོན་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབབ་པ་རྣམ་པར་
གཏན་ལ་འབབ་པའི་བསྟུ་བའོ། །བརྗོད་

@005B བྱེད་གྱི་ཚིག་གི་ཆ་ལ་བརྟག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཏེ། ཚིག་གི་ཆ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པ་གཞི་བསྟུ་བ། ཀྱན་བྱང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟོན་པ་རྣམ་གྲངས་བསྟུ་བའོ། ཏ།སིག་དོན་
དེ་གཉིས་ཀ་སྦྱར་ནས་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་འབབ་ཚུལ་སྟོན་པ་

གཅིག་སྟེ་རྣམ་པར་བཤད་བའི་སྟོ་བསྟུ་བའོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས། རྣམ་ཤེས་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་ས། །ཡིད་གྱིས་དང་གཞན་གསུམ་སྟེ། །རྟོག་དབྱེད་བཅས་ལ་སོགས་བ་དང་། །ཏིང་
འཛིན་བཅས་དང་མ་ཡིན་དང་། །སེམས་ཡོང་པ་དང་

སེམས་མེད་དང་། །ཐོས་དང་བསམ་དང་སྟོམ་ལྷན་དང་། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་གསུམ་ལྷན་དང་། །ཡུང་པོར་བཅས་དང་ཡུང་མེད་གཞན། །ཞེས་ས་བརྩ་བདུན་གསུངས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་གྱིས་
དང་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་གླེགས་བམ་ལོགས་སུ་བྱས་

ཀྱང་སའི་དངོས་གཞིའི་གཞུང་དུ་གཏོགས་སོ། །དེའི་རང་སངས་རྒྱས་གྱིས་མ་གཏོགས་པ་ལ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབབ་པའི་བསྟུ་བ་ཡོད་ལ། གཞི་བསྟུ་བའི་མདོར་བརྟན་དུ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་
བསྟུ་བ། རྒྱས་བཤད་དུ་མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་གཉིས་

ལས་མ་བཤད་པ་ནི། མ་མོ་བསྐྱ་བས་སྒྲིབ་པའི་ཉིད་ཡིན་པས་ལོགས་སྐྱ་མ་བཤད་ཅིས་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་ཆེན་སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་ཤེས་བྱའི་གནས་སོགས་དོན་བཅུར་བསྐྱས་
ནས་སྟོན་པ་ཐེག་བསྐྱས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་

མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་འབྲས་དེའི་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྤངས་པ་དང་། །ཡི་ཤེས་ཐེག་པ་མཆོག་གྱུར་བྱུང་བར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་མཚན་ཉིད་ཀྱན་བཏུས་

@006A ༄། །དང་། བདེན་པ་རྣམ་ངེས་དང་། ཆོས་རྣམ་ངེས་དང་། ཐོབ་བ་རྣམ་ངེས་དང་། འབེལ་གཏན་རྣམ་ངེས་ཏེ་ལཱ་ལྔར་བསྐྱས་ནས་སྟོན་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པའོ། །

། མ་ནི་ཤེ་རབ་པ་ནི་ཐབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་མཁྱེན་གསུམ་ལ་ཡུམ་གྱི་ཐ་སྐྱད་བཏགས་ནས་དེ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་ཡུམ་གྱི་མདོ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྟོས་པའི་སྤྲས་ནི་འཕགས་པ་བཞི་ལ་
བྱེད་དགོས་ཀྱི། ཤེར་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོ་རང་ལ་མངོན་ཏོགས་

བརྒྱད་ཚང་བར་སྟོན་མི་སྟོན་གྱིས་ཡུམ་དང་སྲས་གྱི་ཐ་སྟེན་སྦྱར་བ་ནི་ཡུམ་སྲས་གྱི་དོན་མ་གོ་ཞིང་། ཉན་ཐོས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་གྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་
འཚལ། །ཞེས་པའི་ཚིག་ཟིན་ཙམ་ལ་ཡང་སྟོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་

གཏམ་མོ། །ཞེས་ཕྱོགས་གྱི་མདོ་ལ་ཡུམ་གྱི་མདོས་བྲལ་གསུངས་པ་ནི་གསེར་ཕྱོང་གི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་བསྟུད་པ་ནི་བྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལེའུ་གྲ་བཞི་པ་ཡིན་གྱང་ལེའུ་
གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་མདོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཚང་བར་སྟོན་པ་

ཡིན་པས། རྒྱན་གྱི་རྩ་བའི་མདོར་ལོགས་སུ་བྱས་གྱང་རུང་སྟེ། གསེར་ཕྱོང་ལས། མེད་དང་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་བསྟན་ན་འདིའི་རྩ་བའི་མདོ་བཞི་འམ་ལྔ་རུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། ༥ །ལ་ལ་སྟེ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་

མདོན་རྟོག་གྱི་དོན་ཙམ་དང་། གཞན་ཏེ་ཉི་མེད་ལས་ཚིག་རྒྱང་ཚང་བ་དང་། གཞན་ཏེ་ཡུམ་འབུམ་པ་ལས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་པོས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ཡུམ་
གསུམ་པོ་ཀུན་ལ་དོན་མདོན་པར་རྟོགས་པ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་བྱད་

[illegible]

ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་མཆོམས་སྐུར་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཅུ་བར་བྱའོ། །རྩ་བར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་མཆོམས་སྐུར་འབྲེལ་བར་དངོས་སུ་
བཀོད་པ་ནི། སྐབས་དང་པོ་ལ་ཉིར་ལྷ། གཉིས་པ་ལ་ཉི་ཤུ། གསུམ་པ་

ལ་བཅུ་བཞི། བཞི་བལ་སོ་དྲུག །ལྔ་པ་ལ་ཉིར་བདུན། དྲུག་པ་ལ་གཅིག་བཅུན་པ་ལ་ལྔ། བསྐྱད་པ་ལ་བཅུ་བཞི། བར་བལ་གཅིག །བསྐྱུས་པ་ལ་གཅིག་སྟེ། སྒྲིར་ན་བསྐྱེལ་བཞི་ཡོད་ལ། མ་
བཞོད་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་རང་རང་གིས་

བརྟགས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །ཞེས་གསེར་སྒྲིང་ལས་གསུངས་སོ། །བཤལ་ལན་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། །ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགའ་

ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་ཕལ་ཆེར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསལ་བར་མཇད་དོ། (+) །ལས་མེད་ལ་སོགས་གྲུན་ཀ་ཡི། །ཞེས་དང་། འདི་ལ་ནི། །རབ་ཏུ་སྒྲ་རྣམས་བརྒྱད་མར་གློལ། །ཞེས་སོགས་བཤད་བྱ་ཅུ་བའི་བའི་མདོ་དངོས་སུ་

སྐྱར་རྒྱལ་ཡོད་པ་ན་མས་ནི་འདིའི་ཆིག་དོན་གྱི་བཤད་པར་འདུས་ཀྱི། སྐྱར་གྱིས་མདོ་བཟུལ་ལན་གྱི་སྒྲོན་ས་བཤད་པའི་བཟུལ་ལན་མིན་ནོ།། ཀློང་ཀློང་ རོ་བོས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཙུ་
བའི་བསྐྱུས་དོན་དོན་བསྐྱུས་(DS) སྒྲོན་མི་དང་། ཁ་ཉི་རྩམ་གྱི་ས་མཛད་པར་གྲགས་

@007A ཨྱ། །པའི་འབྱམ་རྒྱུ་ཀ་དང་ཤེར་སྤྱིན་མཛོད་གྱི་ལྷོ་མིག་ནམས་རྒྱ་འགེལ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི་རྩལ་པ་རྒྱུ་ཞིང་བོད་ཚོ་གཏུ་མ་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྤྱིར་གཞི་དང་
མཛོད་བཛོད་རྩ་འགེལ་ཏུ་སྤྱར་ནས་དེའི་

ཤེས་བྱེད་དུ་ལོ་ཙམ་བ་ཤིག་ཐོས་པ་དགས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅས་ཡིན་ཆེན་གློན་མའི་གཞུང་དངས་པ་དང་། བམ་གྲངས་ཀྱི་བཤད་པ་བཞེང་པ་དང་། བོད་ཆོག་དུ་མ་སྤང་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསེར་ཕྱིར་དུ་སྤྱད་བྱེད་མ་

བཀོད་ཀྱང་རྒྱ་འབྲེལ་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། ཡུམ་གསུམ་ངོན་བརྒྱད་ཀྱིས་མཐུན་པར་བསྟན་པ་འདི་ཡང་རྣམ་པ་རྒྱུང་ཞིང་། མདོ་དང་སྦྱར་རྒྱུ་ལ་སྟོན་ཆགས་པ་
འགའ་བྱང་འདུག་པས་མཁས་པ་ཆེན་མོ་སྟེ་ཉི་

རྒྱན་གྱི་ཉིའི་ཡིན་མིན་དཔྱོད་དགོས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་སྤངས་སོ། ། ༄། ཅ། ༄། ། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་པའི་ཆེ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྟུར་ཞིང་བསྟུགས་བ་

མཛང་པའི་ཆོ། །རྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ནན་སྟོན་བདེ་སྟེར་ཞེས་སོགས་རང་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་མཛད་དོ། །འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཞེས་སོགས་ལ་མཁས་པའི་བཤད་
རྒྱལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གསེར་གླིང་བའི་

བཏང་སྟོམས་ཀྱི་བཤད་པ། ཤེར་འབྱུང་གི་ཕྱབ་པའི་བཤད་པ། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་བཤད་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། སྤྲེལ་བཞིའི་བཤད་པ་ལ་མི་འཐད་ཅིས་བྱུར་མི་
ཟ་བར་རྣམ་གྲངས་ཅོམ་

@007B དུ་བཀོད་ནས། དེ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་འབྲེལ་བར་འཆད་པར་སྒྲེཁེས་པ་ནི་བཏང་སྒྲེཁས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱས་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་དང་མ་སྦྱར་ཞིང་། སེམས་ཅམ་དུ་བཀོལ་བས་

ན་རྫོངས་པ་ཐམས་ཅད་མ་བསྐྱོག་ལ། འཕགས་པ་དང་བཙུན་པས་མངོན་རྟོགས་དང་སྦྱར་ཡང་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་མ་སྦྱར་ཞིང་མ་ཆང་བས་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་མ་བསྐྱོག་གོ། །ཁོ་བོ་ནི་བྱམས་
པས་བསྟན་ཅིང་རྣམ་སྒྲུང་བཟང་བོའི་བྲིན་ལས་རྫོངས་བ་དང་དོགས་པ་

ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་པའོ་ཞེས་བཤད་བ་ཡིན་བས་རྩུབ་བོའི་བཤད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྒྲམ་བཞིའི་བྲིན་དང་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་རྒྱས་ཀྱི། རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་རྒྱས་ཞེས་པ་ཡིན་པས་
འཇམ་པོའི་བཤད་པའོ། །དེ་དག་ལས་གཉིས་པ་ནི་གཙོ་

ཆེ་སྟེ། །དེ་ལྟར་མཁས་པས་སྒྲུང་བྱས་ཤིང་། །འགའ་ཟིག་ཁོ་ནས་མ་རྟེན་པའི། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མཁས་པ་འཕགས་གྲོལ་གྱིས་སྒྲུང་བར་བྱས་པ་སྟེ་རྟེན་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེང་
བྱིག་གཉིན་དང་བཙུན་པ་དང་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་ཐོགས་མེད་

ནམས་གྱིས་མ་རྟོག་ཅིས་གསེར་ཕྱེད་ལས་གསུ་_(GNS) པ་དང་། གུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བར་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དོན་གྱི་འཕགས་གྲོལ་ལ་_(NG) ཟུར་བཟུང་དཔ་ཡིན་ནས་སྒྲུལ་ཡང་། གུན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པར་གང་ལས་རྟོགས་ཤེ་ན། མཁས་བ་བཞིའི་བཤད་

པ་ལས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་ཅིས་སྟོན་པའི་འབྲེལ་རྒྱལ་གཉིས་ལས། འདིར་སྤྲ་མའི་རྗེས་སུ་འཐང་སྟེ་བཤད་པར་གསེར་ཕྱེད་ལས་གསུངས་པས་དབྱད་དགོས་སོ། ། རྒྱུ་ཆ་རྒྱུ་ བཤད་ཐབས་ལྟའི་

@008A ༄༄༅། །མཚམས་ཕྱེ་བ་འདི་ནམ་བཤད་ལྟར་ཡིན་ལ། གསེར་ཕྱེད་ལྟར་ན། རང་ཉིད་དམ་པའི་སྟོན་པ་ནས་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འི་བར་གྱིས་དགོས་པ་དང་། ཡུམ་ལ་ཡོན་ཏན་ནས་ཕྱག་འཆལ་བའི་བར་གྱིས་བསྐྱུས་

དོན་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནས་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞོ་བར་གྱིས་དགོས་དོན་དང་། དེལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནས་བསྟོན་དོའི་བར་ནི་བསྐྱུས་དོན་ལས་འཕྲོས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་ནས་ཕྱག་འཆལ་ལོའི་བར་གྱིས་ཆོག་དོན་དང་། དེ་ལྟར་

ཕྱག་འཆལ་བ་ནས་འཐད་པ་ཡིན་ནི་འོ་བར་གྱིས་བརྒྱལ་ལན་བསྟན་པ། མཚམས་སྟོར་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། (༤) །རང་དོན་དུ་ཞིབ་རྒྱུ་བས་ཆོག་པར་འཇོན་བའི་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མེད་དེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་

ཡིན་ན་གཞན་དོན་དུ་མ་ཟད་རང་དོན་དུ་(NG) སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་མཐོང་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས་དྲུག་པ་ལྷག་བསམ་དང་བདུན་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རང་
དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་སྟོང་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་ཉམས་

སྤྱི་མ་གྲངས་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། (༥) །རྒྱུད་སྒྲ་མར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་
ལས་མ་གཡོས་པར། །སྤྱལ་བའི་རང་བཞིན་

སྤྱ་ཆོགས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་འདིས་ནི་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱས་སྤྱལ་བ་སྤྱལ་བར་མཛད་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་
རྟེན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ་

@008B དང་བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པ་པོ་ངེས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་གཟིགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལས་མ་གཡོས་པར་རྣམ་པར་སྒྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་
གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་དོན་མཛད་པར་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །

དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ལྷུ་མས་སུ་འཇུག་དང་བལྟ་མས་པ་དང་། བཟོ་ཡིག་ནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཅུན་མོའི་འཁོར་དབྱེས་རོལ་བ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དགའ་བ་སྦྱོད་པ་
དང་། །བྱང་རྒྱུ་སྒྲིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་འཛོམས་

དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །སྤྱང་ན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྤྲིད་པ་ཇི་སྤྲིད་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་པས་
མཆོག་གི་སྒྲུ་ལ་སྐྱུ་འི་མཛད་ཆེན་བཅུ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། འདོད་

པའི་ཁས་སུ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བའི་རྩལ་སྟོན་པ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱུ་འི་བྱ་དམ་པ་མདོག་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དགའ་ལྡན་གྱི་ངས་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འཕོ་བ་དང་། །ཡུམ་གྱི་
ལྷུ་མས་སུ་འཇུག་བ་དང་། །སྐྱེ་བལྟ་མས་པ་དང་། བཟོ་འི་

གནས་སོགས་སྐྱར་རྩ་ལ་དྲུག་རྩ་ཙམ་མཁུ་པ་དང་། བཙུན་མེའི་འཁོར་གྱིས་དབྱེས་པར་རོལ་བ་དང་། ཁབ་ནས་བྱང་སྟེ་རྟག་བྱང་གི་བསྟེན་རྫོགས་གྱིས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུ་པོ་
ནི་(RNYDZA)་ནི་འགྲམ་དུ་ལོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྟོན་པ་དང་། བྱང་རྩལ་

སྟོང་པོར་གཤེགས་པ་སྟེ་དོ་རྩེའི་གདན་དུ་བྱང་རྩལ་གྱི་ཤིང་དུང་དུ་གཤེགས་བ་དང་། བདུད་གྱི་སྟེ་མ་ལུས་པ་འཛེམས་པར་མཛད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་རྩལ་པ་དང་། ཆོས་གྱི་འཁོལ་ལོ་རིམ་པ་

@009A ༄། །གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པར་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད་དེ། གང་དུ་སྟོན་ན་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་
སུའོ། །དུས་ནི་སྤྲིད་པ་ཇི་སྤྲིད་གནས་པ་དེ་སྤྲིད་

དུ་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་པོར་བྱེད་ན། ལྷམས་སུ་བཞུགས་པ་དང་སྐྱོ་(BSLTA)སྟེ་པ་གཉིས་སོ་སོར་དང་། དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་པོར་བྱེད་ན་དེ་
གཉིས་གཅིག་དུ་བྱ་བར་དར་བློ་ལས་བཤད་ལ། རྒྱུད་

སྒྱུ་ཅུ་འབྲེལ་ལྟར་ན་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཀྱི་མཛད་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་སོ། །ཐེག་པ་ཐུན་ས་དང་མངོན་བ་གོང་འོག་སོགས་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བལྟར་ན་དང་
པོ་དགུ་བྱང་སེམས་དང་ཐ་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྱེང་ལས། །ཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཛིག་ཏེན་མཁྱེན། །ཞེས་པ་ནས། སྲིད་པ་དེ་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་སོ། །རྩལ་འདི་
ལྟར་ན་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་མཛད་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་སོ། །ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པ་ལྟར་ན་ཀྱན་བརྟུས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་པོ་དགུ་བྱང་སེམས་དང་ཐ་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་འོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། ཀྱན་བརྟུས་ལྟར་

ན་མཛད་པ་དང་པོ་དགུ་སྟོན་མཁན་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཛད་དང་ཉན་སའི་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་
ཡང་ང་ནི་འཆི། །ཞེས་སོགས་ལྟར། དང་པོ་དགུ་

@009B སྟོན་མཁན་དེ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སྟོན་ངང་བསེ་བྱང་རྒྱལ་པར། །བསམ་གཏན་མཐའ་བརྟེན་གཅིག་ལ་ཀྱན། །དེ་ཡི་སྟོན་དུ་ཐར་ཆ་
མཐུན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཉན་ས་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་པའདད་

ལས་པའདད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་རྩས་ཏེ། ཀྱན་བརྟུས་ལྟར་ན་དང་པོ་དགུ་སྟོན་མཁན་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་པར་(NGO)ང་དགོས་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་དགའ་

ལྡན་གྱི་གནས་ན་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོང་བའང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟོན་
པའི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་

གོང་འོག་མི་འདྲ་བའི་བྱད་བར་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། དམ་པ་ཏོག་དཀར་དགའ་ལྡན་ནས་འཛམ་བུའི་སྤིང་དུ་འབྱོན་པའི་ཚེ། སྤང་ཆེན་ཐལ་དཀར་མཆིབ་དུག་ལྡན་གྱི་རྣམ་པས་བྱོན་པར་བྱབ་
མཐའ་གོང་མས་འདོད་ལ། བྱེ་སྤྱོད། དེ་ལྟར་པའདད་བ་དེ་ལྟ་མོ་སྤྱོད་

འཕུལ་མའི་མི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་བ་ལ་དགོངས་ལ། དངོས་གནས་པ་ནི། དམ་པ་མདོག་དཀར་དེ་དགའ་ལྡན་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ། མཚན་དཔེས་སྤྲུལ་པའི་པར་ངོའི་ལྷས་གྱིས་བྱོན་པར་འདོད་པ་
དང་། ལྷམ་ར་སུ་བཅུགས་ཆོན་འང་ཡུམ་གྱི་མངལ་ནམ་མཁའ་

ལྟར་ཡངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་དག་སའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བཞིན་བཅུགས་བར་གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་འདོད་ཅིང་། བྱེ་སྤྲུལ་མའི་
མངལ་དུ་ཉིད་མཚམས་སྒྱུར་བ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་

@010A ༄། །གོང་མས་དང་པོ་ནས་དགེ་སློང་ཡིན་པར་བཞིང་། བྱེ་སྤྲུལ་ངེས་འབྱུང་གི་མཛད་པ་སྟོན་ཆོ་རང་བྱུང་གི་བསྟེན་རྫོགས་གསར་དུ་བྱས་པར་འདོད་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མི་
སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པའི་ཆོ་དང་བྱུང་གི་བསྟེན་རྫོགས་བྱས་

བར་བཤད་པ་^(NG) ཡོད་དོ། །ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་པ་སྤྱང་པའང་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྱང་ལ་ངན་སྤྲུལ་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་བྱེ་སྤྲུལ་འདོད་ཅིང་། གོང་མས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་
འདོད། བདུད་སྡེ་འཛོམས་ཚུལ་ནི། བྱེ་སྤྲུལ། སྟོན་ལ་ལྷའི་བྱའི་བདུད་

དང་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཙེམ་ཞིང་། སྐྱ་ཆོ་གཏོང་འཛོག་གི་ཆོ་ཕུང་པོའི་བདུད་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་གཉིས་གཅིག་ཅར་བཙེམ་པར་འདོད་ལ། གཞུང་འགའ་ཞིག་
ལས་འདི་དང་མི་འད་བར་བཤད་པ་འང་ཡོད་དོ། །གྲུབ་མཐའ་གོང་

མའི་ལུགས་ཀྱི་བདུད་བཞི་སྤ་རགས་འཛོམས་ཚུལ་ལ། ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་རྣམས་སྐབས་བཞི་པར་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་འདོད་དང་འདོད་མི་ལྷག་
མེད་གྱི་ཆོ་བ་མ་རིག་གི་རྒྱན་ཆད་མ་ཆད་སོགས་ཀྱི་བྱུང་

རྣམས་གྲགས་ཆེ་བས་མ་བྲིས་སོ། (༤) །དང་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་སྤར་མ་སྐྱེས་པ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པས་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་པ་རྣམས་སྤང་ཞིང་སྤེལ་བར་བྱེད་པས་མ་ལྟ་བུ་སོགས་ཏེ། རྒྱས་་
པར་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། (༥) །བཙེམ་ལྡན་འདས་

མ་དེ་ཡང་ཇི་འདྲ་བཞིན། ཉེར་ཞིར་བྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་སོ་སོ་ལ་སྤྲོས་ཏེ་མཐར་ཐུག་པས་ཕུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་ཅིང་གྲངས་མང་བསད་པ་
གཏུ་མེད་པ་སྟེ་མདོར་ན་སྤྲས་བཞིའི་བཞེད་དོན་

@010B མཐར་ཐུབ་པའི་འབྱུང་གནས་སམ་རྒྱུ་ལྟར་པའོ། །ཞེས་གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་སོ། (~) །སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རླབ་བ་དེ་ནས་རྩིས་པའི་རླབ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པའི་ཉལ་ཤེར་
མདོ་གསུངས་པར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་བཞེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ད་མི་འཐད་དེ།

དེར་དུས་སུ་དག་སྟོང་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རབ་འབྱོར་དག་བཅོམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གུན་དགའ་བོ་འཁོར་དུམ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། དུས་འཁོར་འབྲེལ་ཆེན་ལས་བཅུ་གཉིས་པ། ནག་པ་
ཉལ་ཤེར་མདོ་བསྟོར་བར་གསུངས་བ་ནི་ས་ག་རླབ་བ་ནས་ལོ་མགོ་

འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཅུ་གཉིས་པ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་པའི་རླབ་བ་དེ་ནས་རྩིས་པའི་བཅུ་གཉིས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ །འདི་ནི་དང་པོར་གསུངས་པའི་སྟེང་
གཞི་མིན་གྱི། དུས་ཕྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པས་དེ་དག་བསྐྱས་

པ་ཡིན་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་གཞི་ཆེའོ། །འདིར་དོན་བསྐྱས་སྟོན་མེ་ལས་ཞེས་པ་དང་ཁ་གཡར་གྱི་གཞུང་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིག་ཤོར་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། སྟེང་གཞི་རྒྱས་པར་ཞེས་
སོགས་འདི་དོན་བསྐྱས་སྟོན་མའི་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། (~) །མཚོན་

བཅོད་གྱི་སྐབས་སུ་ཡུམ་མ་བྱེད་གསུམ་ལ་བསྟོང་ཕྱག་མཇུག་པའི་གོ་རིམ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ལ། འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་
གཉེར་བའི་གང་ཟག་དེ། སྐྱེས་བུ་རྩུང་དུ་འཛིན་ཆོད་ཏེ། དེ་ལ་ཕལ་བ་

དང་བྱད་པར་ཅན་གཉིས་ལས། ཆོ་འདི་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་དེ། སྐྱེས་བུ་རྩུང་དུ་ཕལ་བའི་མཆོད་ཏེ། ཆོ་འདི་ལ་ཆེས་ཆེར་མི་བྱེད་པར་ཆོ་བྱི་མའི་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་གཙོ་
བོར་དོན་དུ་གཉེར་ནས་དེའི་ཐབས་མ་ཞོར་པ་ལ་འཇུག་བའི་ཆ་ནས་^{@011A} ༄༄༅། །བཞག་པའི་གང་ཟག་དེ། སྐྱེས་བུ་རྩུང་དུ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་མཆོད་ཏེ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། སྐྱེས་བུ་
རྩུང་དུ་ལ་ཆོ་འདི་ལྟར་ལེན་པ་དང་བྱི་མ་ལྟར་ལེན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདི་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མངོན་མཐོའི་

ཐབས་མ་ཞོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་བཟུང་ངོ། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་བུ་རྩུང་དུ་བྱད་པར་ཅན་ནི་ཆོ་འདི་ལ་ཆེས་ཆེར་མི་བྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་བྱི་མའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་
དེའི་རྒྱ་རྣམས་བསྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་ཏེ། ལམ་སྟོན་ལས། གང་

ཞེག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། འཁོར་བའི་བདེ་བཅའ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཐ་མར་ཤེས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ངོ། ཞེས་དང་། བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་
བའི་ཆད་ནི། སྤར་འཇིག་རྟེན་འདི་དོན་གཉེར་བཅོས་མ་མིན་

པ་ཡོད་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མའི་དོན་གཉེར་ཆོག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དགོས་འཕྲོས་ནས་གྱི་མའི་དོན་གཉེར་གཙོ་བོར་སོང་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་འདི་ཞར་བྱང་ཙམ་དུ་སོང་ན་
སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་བ་མཐའ་

དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་རང་གི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱར་བྱས་ཏེ་དེའི་ཐབས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གང་ཟག་དེ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ནི་སྲིད་པ་མཐའ་

དག་ལ་སྐྱོབ་བསྐྱེད་ནས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་རང་གི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱར་བྱས་ཏེ་དེའི་ཐབས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ལམ་སྐྱོན་ལས། སྲིད་བའི་བདེ་ལས་་
རྒྱབ་སྐྱོགས་ཤིང་། །སྲིག་པའི་ལས་ལས་སྒྲོག་བདག་ཉིད།

@011B གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞོན་རུམ་བདུན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་གནས་པ་རྒྱ་
ནང་སོང་བའི་སྐྱབ་བའི་གཟུགས་བཞིན་གཤོ་བར་མཐོང་། །འདོད་པ་སྒོས་པའི་སྒྲུལ་

གྱི་ལུས་བསྐྱེལ་གདེངས་ཀའི་གྲིབ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་། །འགྲོ་བ་འདི་དག་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་ཡིས་ཀྱན་ཏུ་འབར་བར་མཐོང་བས་ན། །རྒྱལ་པོ་བདག་ཅག་ངེས་པར་འབྱུང་ལ་མངོན་ད་གའ་དུར་
ཁོད་ངག་ཏུ་མ་ཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཁོར་བརྒྱུད་གིས་

བསྐྱོད་པའི་ཆུ་ཁྲ་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་འཇིག་པའི་མི་ཏྲག་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་མཉོག་ཆུང་ལ་ཉིན་ཆེ་བ་སྤྱལ་གདུག་པའི་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་དང་འབྲ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་
ནམས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གསུམ་གྱི་མི་རབ་ཏུ་འབར་བས་ཀྱན་ཏུ་གདུངས་པར་

མཐོང་ནས། སྟིད་པའི་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པ་བྱང་པའི་བྱིས་པའི་སྟོ་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེས་ན། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཐོབ་འདོད་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྟིང་རྩེ་ཆེན་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་གཞན་གྱི་

སྤྱག་བསྐྱེལ་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱར་བྱས་ཏེ་དེའི་ཐབས་ཕྱིན་དུག་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གང་ཟག་དེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ནི་སྟིང་

རྩེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱར་བྱས་ཏེ། ཕྱིན་དུག་དང་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སློན་ལས། རང་རྒྱུད་གཏོགས་

@012A ལྟོ། །པའི་སྤྱད་བསྐྱེལ་གྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེལ་ཀྱན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀྱན་ནས་འདོད། །སྤྱིས་བྱ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་དང་།
འདི་ན་སྤྱིས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་བརྩིད་པ་ག

དང་སྤྱིས་བྱའི་རྩ་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བྱར་དུ་འབྱེད་བ་ལ་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། རང་གི་དོན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དུད་འགོ་རྣམས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱི་དང་རྩ་ལ་ནི་གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་ལ་

མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིས་བྱ་རྣམས་དུ་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་མཆོམས་ནི། ཆོ་ཕྱི་མའི་འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སློབ་ཅོས་མ་མིན་པ་སྤྱིས་པ་
ནས་བབྱང་སྟེ་མི་རྟག་པ་ཕྱ་མོ་མ་

རྟོགས་པའི་བར་དང་། གླེས་བྱ་འབྲིང་གིས་མཚམས་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་སད་པ་ནས་བབྱུང་སྟེ་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པའི་བར་དང་། གླེ་བྱ་ཆེན་པོའི་ས་མཚམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
སད་པ་ནས་བབྱུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་

རོ། །མི་རྟག་ཕྱ་མ་རྟོགས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་རྒྱུང་འབྲིང་ཕུང་གསུམ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཤིན་ཏུ་དབང་ཚོན་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་རི་_(t) སད་ཁམ་ལྟ་བུ་ནི་ཆེ་འབྲིང་ཕུང་
གསུམ་པར་འཇོག་དགོས་སམ་སྒྲམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གླེས་

བྱ་རྒྱུང་དུ་རི་རྒྱད་ཀྱི་འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྟོང་། གླེས་བྱ་རྒྱུང་དུ་འཕམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་
པའི་སྟོང་དང་། ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུའོ་

@012B ས་མཚམས་ནི་གླེས་བྱ་རྒྱུང་དུ་ཁོ་ནར་ཡོད། གླེས་བྱ་གསུམ་གའི་ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱར་གྱུར་པའི་སྟོང་། གླེས་བྱ་རྒྱུང་དུ་དང་ཐུན་སོང་བའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། འཆི་བ་མི་
རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྟོང་དང་། ངན་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུའོ།།

ས་མཚམས་ནི་སྐྱེས་བུ་རྩུང་དུ་ཉི་སྐབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རོ། །སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་རྒྱན་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སློང་། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་
ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་

བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་ལོ། །ས་མཚམས་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་སད་པའི་སྐབས་ནས་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པའི་བར་རོ། །སྐྱེས་བུ་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ཀའི་ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱར་
གྱུར་པའི་སློང་། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

མཚན་གཞི་ནི། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་སློང་ལྟ་བུ་ལོ། །ས་མཚམས་ནི། སྐྱེས་བུ་རྩུང་དུ་ཉི་སྐབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་རྩུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་
ཡིན་ན་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཡིན་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་

སྐྱམ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་དམིགས་སྐྱོར་སྐྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ནི་རྩུང་དུ་ཉི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་འདིར་ཡང་ཁྲིའང་བར་བྱ་ཞིང་། ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་སྐྱོང་རྒྱ་རྣམས་ལ་ནི་སློང་མཐུ་ཡོད་ན་ཇི་ལྟར་

བྱིས་པ་ལྟར་བསྐྱང་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་དམིགས་སྒྲོར་ལ་རྒྱུད་དུ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་
བྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་

@013A ༄། །བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྒོ་དེ། སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུའོ། །ས་མཚམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
རིགས་སད་པའི་

སྐབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་གཏན་ལ་དབབ་བ་བསྐྱུ་བར་སྐྱེ་བུ་ཐ་མ་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་ག་འཛོག་རྩལ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། བདག་དང་གཞན་གང་
ལ་ཡང་པན་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་མ་

ཡིན་པ་ནི་ཐ་མ་དང་། བདག་གཞན་གང་ཡང་རྩལ་བ་གཅིག་ལ་པ་ན་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ནི་འབྲིང་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
དང་། སྤྲིག་པ་བྱེད་ལ་སྤྲིག་པ་ལ་སྤྲེད་

པ་ནི་ཐ་མ་དང་། སྤྲིག་པ་བྱེད་ལ་སྤྲིག་པ་ལ་མི་སྤྲིད་པ་དང་སྤྲིག་པ་ལ་སྤྲིད་ལ་སྤྲིག་པ་མི་བྱེད་པ་ནི་འབྲིང་དང་། སྤྲིག་པ་མི་སྤྲིད་ལ་སྤྲིག་པ་མི་བྱེད་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་།
འདོད་པའི་འོངས་སྤྱོད་ལྟར་ལེན་པ་ནི་ཐ་མ་དང་།

བྱ་བ་ལྟར་ལེན་པ་ནི་འབྲིང་དང་། ཆོས་ལྟར་ལེན་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རང་གི་བྱ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཐ་མ་དང་། བྱ་བ་རང་གི་བྱ་བར་བྱེད་པ་ནི་འབྲིང་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་
བ་རང་གི་བྱ་བར་བྱེད་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་

པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལྟན་སྲུལ་ཆོགས་པ་དང་། སྤྲིས་བྱའི་རྩ་ལ་ལྟན་སྲུལ་ཆོགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ལྟན་སྲུལ་ཆོགས་པ་གསུམ་ལས། གང་ལ་ལྟན་སྲུལ་ཆོགས་པ་གསུམ་ཆར་མེད་
པ་ནི་ཐ་མ་དང་། ལྟན་སྲུལ་མཆོག་

@013B པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི་འབྲིང་དང་། ལྟན་སྲུལ་ཆོགས་པ་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། གྲུས་པ་དང་རྒྱས་པ་དང་ཤེས་རབ་
གསུམ་ལས། གསུམ་ཆར་མེད་པའི་གྲུས་པ་དང་ལྟན་ལ་

གཞན་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་ཐ་མ་དང་། གྲུས་པ་དང་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་ལ་ཤེས་རབ་མི་ལྡན་པ་ནི་འབྲིང་དང་། གསུམ་དང་ལྡན་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། མི་སྟན་པ་ལ་མི་སྟན་པར་
བྲགས་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་དང་། མི་སྟན་པ་

ལ་སྟན་པར་བྲགས་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་དང་། སྟན་པ་ལ་མི་སྟན་པར་བྲགས་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་དང་། སྟན་ལ་སྟན་པར་བྲགས་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་ནི་ཐ་མ་དང་། གསུམ་པ་
ནི་འབྲིང་དང་། བཞི་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་

པ་དང་། ཆོས་མིན་གྲིས་བབ་ཅོལ་ཏུ་ལོངས་སྟོད་བསྐྱབས་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་པར་ཆོམ་པར་མི་བྱེད་ལ། ལུ་དང་རྩལ་མ་སོགས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཆོམ་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། དགོ་སྟོད་
དང་བུམ་ཟེ་དག་ལ་ཡང་ཡོན་འབྱུང་བར་མི་

བྱེད་པ་ནི་ཐ་མ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྲིས་བབ་ཅོལ་དར་བབ་ཅོལ་མ་ཡིན་པར་ལོངས་སྟོད་བསྐྱབས་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་པར་ཆོམ་པར་བྱེད། ལུ་དང་རྩལ་མ་སོགས་ཀྱང་ལེགས་
པར་ཆོམ་པར་བྱེད་ལ། དགོ་སྟོད་དང་

བྲམ་ཟེ་དག་ལ་ཡོན་འབྲུལ་བར་མི་བྱེད་པ་ནི་འབྲིང་དང་། ཆོས་ཁོ་ནས་བབ་ཅོལ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སྟོན་བསྐྱབས་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་པར་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་ནས་དག་སྟོན་དང་བྲམ་
ཟེ་དག་ལ་ཡོན་འབྲུལ་པའི་བར་བྱེད་པ་ནི་མཆོག་

@014A ༄། ༄ཏུ་གསུངས་ཏེ། སྒོ་མང་ཡིག་ཆར་འདི་གསུམ་སྐྱེས་བུ་རྩུང་དུ་འདྲེ་བར་བཤད་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་གསལ་བ་མེད་ལ། ཐ་མ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཡང་སྟོན་
མེད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གང་

ཟག་གང་ཆགས་པ་དང་། ཞེན་པ་དང་། འཆུམས་པ་དང་། མདུད་པ་ཐོར་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་། ལྷག་པར་ཆགས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཆགས་པར་གྱུར་བས་ཟས་ཟ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཉེས་
དམིགས་སུ་མི་བལྟ་ལ།

ངེས་པར་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པ་ནི་ཐ་མ་དང་། གང་ཆགས་པ་མེད་པ་ནས་ལྷག་པར་ཆགས་པར་གྱུར་བ་མེད་པའི་བར་གྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་ཟས་ཟ་བར་བྱེད་ལ། ཉེས་དམིགས་སུ་ཡང་
བལྟ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་

ཤེས་ཤིང་། དེའི་ཟས་སྤངས་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ནི་འབྲིང་དང་། གང་ཆགས་པ་མེད་པ་ནས་ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱུང་པ་མེད་པའི་བར་གྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་ཟས་བ་བར་
བྱེད་ལ། ཉེས་དམིགས་

སུ་ཡང་བཟ། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་ཤེས་ཤིང་། དེའི་ཟས་སྤངས་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཆད་ཀྱིས་གང་ཟག་གསུམ་ཚན་དགུ་གསུངས་
སོ། །གཞན་ཡང་། སྤྱིན་

པ་དང་། ཚུལ་གྲིམས་དང་། བསྐྱེམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྤྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ཚན་གསུམ་སྟེ། སྤྱིན་བྱའི་དངོས་པོའི་སྟོན་ས་བཞག་པ་ནི། གང་
དྲི་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་

@014B པ་སྤྱིན་ལ་རོ་དང་རེག་བྱ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་སྤྱིན་པ་ནི་ཐ་མ་དང་། དྲི་དང་རོ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་སྤྱིན་ལ་རེག་བྱ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་སྤྱིན་པ་ནི་འབྲིང་དང་། དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་
ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་ཆར་སྤྱིན་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་སོ།།

སྒྱིན་ཡུལ་ཞིང་གི་སྒྲོན་ས་གཞག་པ་ནི། གང་སྒྱུག་པའམ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་སྒྱིན་པ་ནི་ཐ་མ་དང་། སྒྱུག་བསྐལ་བ་ལ་སྒྱིན་པ་ནི་འབྲིང་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་སྒྱིན་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་
ཞིང་། ཡང་ན་སྒྱུག་པ་ལ་སྒྱིན་པ་ནི་ཐ་

མ་དང་། ཕན་འདོགས་པ་ལ་སྒྱིན་པ་ནི་འབྲིང་དང་། སྒྱུག་བསྐལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་སྒྱིན་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་སོ། །སྒྱིན་པའི་བསམ་པའི་སྒྲོན་ས་གཞག་པ་ནི། སྒྱིན་པའི་སྤྲོ་རྩལ་
ནས་ཡིད་དགའ་ལ། སྒྱིན་པའི་ཆོ་

སེམས་མེད་གའ་ཞིང་། བྱིན་ནས་འགྲོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཐ་མ་དང་། སྒྱིན་པའི་སྤྲོ་རྩལ་ནས་ཡིད་དགའ་ཞིང་། སྒྱིན་པའི་ཆོ་ཡང་སེམས་དགའ་ལ། བྱིན་ནས་འགྲོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་འབྲིང་
དང་། སྒྱིན་པའི་སྤྲོ་རྩལ་ནས་ཀྱང་ཡིད་

དགའ་ཞིང་། སྒྱིན་པའི་ཆོ་ཡང་སེམས་དགའ་ལ། བྱིན་ནས་ཀྱང་འགྲོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ཆོན་བདུན་
ཏེ། རྩལ་བྲིམས་བྲང་བའི་སྒྲོན་ས་

གཞག་པ་ནི། གང་ཕྱོགས་གཅིག་སྤངས་ལ། ཏུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མ་ཡིན། གཞན་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན། བསྐྱགས་པ་ཡང་མི་བཟོད། ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་ན་ཡིད་བདེ་བར་ཡང་
མི་འགྱུར་བ་ནི་ཐ་མ་དང་།

@015A ལྟོ། །ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་ཏུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་ལ། གཞན་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་སོགས་མ་ཡིན་པ་ནི་འབྲིང་དང་། ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ནས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་ན་ཡིད་
བདེ་པར་འགྱུར་བའི་བར་

ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་སོ། །རྩལ་གྱི་མས་ལེན་པའི་གཞིའི་སྒོ་ནས་གཞག་པ་ནི། ཉེས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རྩལ་གྱི་མས་ལེན་པ་ནི་ཐ་མ་དང་། ལེགས་པར་
གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རྩལ་

གྱི་མས་ལེན་ཅིང་ཉམས་པར་བྱེད། སྒྲིན་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ནི་འབྲིང་དང་། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རྩལ་གྱི་མས་ལེན་ཅིང་ཉམས་པར་མི་བྱེད། སྒྲིན་ཅན་དུ་མི་བྱེད་པ་ནི་མཆོག་
ཏུ་གསུངས་སོ། །རྩལ་གྱི་མས་ལེན་

བའི་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་གཞག་པ་ནི། འཛོ་པའི་བསམ་པས་ལེན་པ་མི་ཐ་མ་དང་། མཐོ་རི་ཁྱི་བསམ་པས་ལེན་པ་ནི་འབྲིང་དང་། མུང་འདས་ཀྱི་བསམ་པས་ལེན་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་
སོ། །སོ་ཐར་གྱི་སྒོ་མ་པའི་སྒོ་ནས་

གཞག་པ་ནི། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐ་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒོ་མ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་འབྲིང་དང་། དགོ་སྒོ་ད་གི་སྒོ་མ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་མཆོག་གོ། དགོ་སྒོ་ད་གི་སྒོ་མ་པའི་སྒོ་
ནས་གཞག་པ་ནི། གང་

བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་ལ། དེ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་བྱང་པའི་ཡང་དག་དང་མི་ལྡན། གཞན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བའི་ཡན་ལག་དང་མི་
ལྡན། བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྗེ་ལྟར་བྱངས་

@015B པ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱངས་པའི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་ཐ་མ་དང་། ཡན་ལག་དང་པོ་གསུམ་དང་ལྡན་ལ་ཐ་མ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་འབྲིང་དང་། ཡན་ལག་བཞིག་དང་ལྡན་པ་ནི་མཆོག་
གོ། །སྒོ་མ་པ་སྤྱི་འོ་སྒོ་ནས་གཞག་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྒོ་མ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐ་

མ་དང་། དེ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུལ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་འབྲིང་དང་། དེ་གཉིས་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲུལ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་བྲིམས་སྤྱིའི་སྒྲོན་ས་གཞག་པ་ནི། བར་མའི་
ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྷན་པ་ནི་ཐ་མ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་

སྒྲུལ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་འབྲིང་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲུལ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། འདི་གསུམ་ལམ་སྒྲོན་ནས་བཤད་པ་དང་དོན་འདྲ་བར་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་
སོ། །བསྒྲུལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ཚན་

བཞི་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྱུར་བའི་སྒྲོན་ས་གཞག་པ་ནི། ཉན་གྱིས་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་ནི་ཐ་མ་དང་། ཆད་ཅིང་འཇུག་པའམ་ཆད་པར་འཇུག་པ་ཡང་རུང་སྟེ། ཚུལ་བ་དང་བཅས་པའི་
ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་ནི་འབྲིང་དང་། རང་གི་རང་

གིས་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་ནི་མཆོག་གོ། །བསྒྲུལ་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲོན་ས་གཞག་པ་ནི། གང་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་ཐོབ་ལ། ཆོས་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་པའི་ཤེས་རབ་མ་ཐོབ་པ་ནི་ཐ་མ་
དང་། ཆོས་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བའི་ལྷག་པའི་

ཤེས་རབ་ཐོབ་ལ། རྒྱུ་གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པ་ནི་འབྲིང་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ་ནི་མཆོག་གོ། རྟོག་དཔྱད་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པ་ནི། རྟོག་བཅས་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ཐོབ་པ་ནི་ཐ་མ་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་

@016A ལྟོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ནི་འབྲིང་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱད་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་ལ་གནས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་
ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པ་ནི་

ཐ་མ་དང་། དག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པ་ནི་འབྲིང་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ན་གང་ཟག་གསུམ་ཆོན་ཉིར་གསུམ་གསུངས་
སོ། ༥ །མཆོད་བཟློད་དུ་མ་བྱེད་

གསུམ་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི་ཐབས་ཤེས་ལ་པ་མའི་ཐ་སྣད་བྱས་པའི་མའི་གཞི་དོས་བབྱང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། ཡུམ་དང་མ་བྱེད་པ་ལ་དེས་བྱས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། ། དེ་
ཡང་དག་ཟག་བཞི།

སྒྲིབ་པ་བཞི། གཉིན་པོ་བཞི། དཔེ་བཞི། འབྲས་བུ་བཞིའི་སྒྲོན་ས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་རྩ་མར། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བདག་ལྟ་དང་། །འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་འཇིམས་དང་། །སེམས་ཅན་
དོན་ལ་ལྟོས་མེད་ཉིད། །

འདོད་ཆེན་མུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམས་བཞི། །ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་ཆེན་པོའི་སྒྲིབ་ཆེན་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བའི་སྒྲིབ། མུ་སྟེགས་པའི་བདག་ལྟའི་སྒྲིབ་བ། ཉན་ཐོས་
གྱི་འཇིགས་སྤིད་གྱི་སྒྲིབ། རང་རྒྱལ་གྱི་

བརྩེ་མེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་བཞིའི་གཉིན་པོར། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྐྱེད་མ་དད་གསལ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངལ་གནས་སྤྱིང་རྩེའི་མཁ་ཅན། །གང་
ཡིན་དེ་དག་ཐུབ་པའི་རྩེས་སྒྲེས་སྤྲས། །

@016B ཞེས་པ་ལྟར། །འཁོར་བསྐྱེལ་གྱི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད། རྒྱལ་ཚབ་གཞོན་ནུ་བསྐྱེད་པའི་མ་སྟེ་བཙུན་མོ་ལྟ་བུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ། བཙུན་མོ་དེའི་ནད་སོགས་ཀྱིས་མཉམས་པའི་མངལ་ལྟ་བུ་

ནམ་མཁའི་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ། རྒྱལ་ཚབ་གཞིན་ཅུ་གསེས་མཁན་གྱི་མ་མ་ལུ་བྱ་སྤྱིང་ཇི་ལྷག་བསམ་བཞི་བཞི་བསྐྱེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་
བསྐྱར་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་གཞིན་ཅུ་ལུ་བྱ་བྱུང་པའི་རྒྱལ་ཚབ་

ས་བཅུ་བའི་བྱང་རྒྱལ་འབྱུང་ཞིང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚོ། གཙོད་བདག་བདེ་དང་རྟག་ཉིད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་འབྲས། །ཞེས་པ་ལྟར་གཙོར་བདག་བདེན་རྟག་གི་པར་ཕྱིན་
བཞི་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། ༥།

སྐབས་འདིར་ཡུམ་སྲས་གྱི་དོན་ལགད་པ་འདྲོ་རྣམ་ལགད་གྱི་དགོ(DS)

ཡིན་གྱི། གསེར་འཕྲེང་ལྟར་ན་ཡུམ་སྲད་ལ་དུ་ས་མཉམ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མཁྱེན་གསུམ་གང་ཟག་གསུམ་སོ་སོའི་ཡུམ་དུ་འཆད་པའི་

སྐབས་སུ་སློབ་ལམ་གྱི་མཁྱེན་གསུམ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡུམ་དུ་མ་འབྲེལ་བ་དང་། སྲས་གང་ཟག་དང་ཡུམ་དེའི་མདོན་རྟོགས་ཡིན་པས་དུས་མི་མཉམ་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །རྩེ། ལྷ་མའི་

དཔེལ་བཏིན་ནས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་བསྐྱབས། ཞེས་པ་ནི་སྟོང་མཐུན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་དེ་དར་མི་འདྲ་
སྟེ། འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཤད་ལས། @017A ཨྲ། །སྟོའི་དབང་གིས་བཞག་བ་དང་མ་བཞག་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཤེས་པ་ལ་སྐྱུ་མའི་དཔེའི་སྒྲིང་ན་ཤེས་བྱེད་པ་བསྐྱབས་པས། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་འདི་ཤིན་ཏུ་བྱང་ཆེ་སྟེ། འདི་ནི་བདེན་

གྲུབ་དང་བདེན་འཛིན་དོས་བབྱང་བའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་འདི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བདེན་པར་སྒྲིང་ཞིང་ཡོད་ནི་ད་སྐྱུ་མའི་དཔེ་དང་
སྐྱུ་རྣམས་བཤད་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ བདེན་པར་སྒྲིང་བ་ཡོད་ལ་ཞན་པ་མེད་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་ལ་སྐྱུར་བར་མངོན་ལ། སྟོ་ལ་སྐྱུར་དུ་རུང་མི་རུང་དུ་ཕྱོད་དགོས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་བདེན་སྒྲིང་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡིན་ན།
བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་བྱུང་བམ་

སྐྱུ་མ་པའི་དོགས་གཞི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མཐོང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་དགག་བྱ་བདེན་པ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྒྲིང་བར་ད་ཤད་པ་
འདིར་ལང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།

ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་མཁའ་སྒྲུབ་པ་འདོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བ་ནི། རྣམ་འགྲོར་སྒྲོད་པའི་དབུ་མ་ལ་ལྟར་ན་རང་རིག་མདོན་སུམ་དད། བྱི་རོལ་ཁས་
ལེན་པའི་དབུ་མ་

རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། ས་ཕྱོགས་སམ་བར་སང་ལྟ་བུའི་གནི་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་དད་ནོ་སུམ་ས་གྲུབ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། མཉམ་མཁའ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་
པར་རྟོག་གོ་འབར་བར་གསུངས་ཏེ་

@017B དོན་ཡད་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡད་ཡིན་པས་དོན་དམ་བ་ཞེས་དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཏེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་དོན་དམ་
བ་ཞེས་དོན་ཡུལ་དང་དམ་བ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྒྱུར་བ་དང་།

དོན་དམ་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱུང་བྱི་མིད་ཅན་ལ་བཏགས་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། བྱི་མ་འདི་ལ་དོན་དམ་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མིད་གཉིས་ཡོད་
པའི་དད་པོ་སྒྲོད་ཉིད་རྟོགས་བའི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་

ནི་དག་གེ་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱ་དཔར་སྐྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་གཉིས་བཤད་པའི་དང་པོ་ཡིན་མོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེས་དཔྱད་ཚུལ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་།
དེས་དཔྱད་ཚུལ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་བམ་

དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་ཀྱི། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དོར་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོང་པ་དང་། དེའི་དོར་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་མེད་ཅེས་པ་གཏན་མིན་ཏེ།
གཞན་དུ་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

རྗེའི་རྗེས་འརྒྱལ་རྣམས་ས་ལ་དེ་དག་གི་བྱ་དཔར་སྐྱར་བའི་ཕྱི་བུ་བར་སྐྱད་དོ། །འོ་ན་སྟོད་མཐུན་ལས། དེ་ཁོན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེའི་
དོར་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅེས་བཞག་བ་

གཅིག་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལེག་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དབུ་མ་པ་དང་གཞན་དག་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་གཞི་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་གཞི་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་

@018A ༄། རིགས་དོར་མེད་པ་སྟེ། དེས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོར་མེད་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ནམ་

བྱུང་སྟེ། དབྱ་སེམས་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་

གཞི་གཞན་དབང་ལྟ་བུ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་དོན་མེད་པ་དེ་གཞན་དབང་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་བགད་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དེ་
ལྟར་ཡིན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་

ཆེན་མོ་ལས། དེལ་དོན་དམ་བར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་ཡིན་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་དེས་ཡོད་བར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་འདི་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

པ་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས། དེས་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་དང་། ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་མ་
གྲུབ་ཅེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

ལ་འཇུག་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་རིགས་ཤེས་གྱིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དོན་

དམ་པར་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་

འཇུག་པའི་འཇགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ལ་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇགས་ཤེས་ཀྱི་རོར་མེད་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་སྟོང་ཚུལ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་མ་བྱུང་པས་ཉི་ཆོ་བའི་སྟོད་བར་

@018B འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇགས་ཤེས་ཀྱི་རོར་མེད་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་འཇགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་བཞག་ནས་རྟོག་མེད་མ་
བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་རྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇགས་

ཤེས་ཀྱི་རོར་མེད་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱས་པའི་དབང་གིས་རྟོག་ཡོ་ཆོན་པོས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། འཇགས་བའི་དབང་ལྷན་ཆ་བས་སྟོང་ཉིད་བདེན་
གྲུབ་ཁས་སྒྲངས་བ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇགས་ཤེས་ཀྱི་རོར་ཡོད་པ་བདེན་པར་གྱུ་བའི་དོན་མིན་གྲང་གནས་ལུགས་སུ་གྱུ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། གནས་ལུགས་སུ་གྱུ་བ་གྲང་བདེན་པར་གྱུ་བ་མི་

དགོས། ཞེས་དང་། ལྷ་གྲ་རིགས་

ཤེས་དེའི་ངོན་མེད་ན་གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་དགོས་ལ། གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ན་བདེན་བར་མ་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། ཆོས་ཉིད་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པས་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་
སོང་ཡང་། གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་བ་ཙམ་

གྲིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་མི་དགོས། ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་གནས་ལུགས་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པར་འདོད་དགོས་ཀྱི། ཆོག་ཟིན་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་ལུགས་སུ་

གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་བས་ཁྲབ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཤེས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ན་བདེན་བར་གྲུབ་པས་ཁྲབ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་གཤེས་ལུགས་སོགས་ཡིན་ཀྱང་གཤེས་ལུགས་སོགས་སུ་མ་གྲུབ་
པར་རྩ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས་གསུངས་

@019A ༄། །པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། རྩ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། སྟོང་ཐུན་ལས་ཆོས་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི་

རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་ཡིན་

པས་མི་འགལ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་བར་ཐལ། རྒྱུད་རྒྱུད་པས་ཆོས་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་གྱུབ་པར་འདོད་མི་འདོད་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། ཆོས་ཉིད་དང་རྒྱ་གྲུ་ལ་གནས་ལུགས་སུ་གྱུབ་མ་གྱུབ་
གི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་ནི་ཐལ་རང་སུའི་ལུགས་

ལ་ཡང་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དང་རྒྱ་གྲུ་ལ་བདེན་པ་ཡིན་མིན་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་གྱུབ་མ་གྱུབ་གི་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛོག་
ཚུལ་སྒྲ་མའི་དོན་དམ་དེར་གྱུབ་པ་

ཡོད་པར་ཐལ། འཛོག་ཚུལ་སྒྲ་མའི་དོན་དམ་གྱི་དོར་གྱུབ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཁྱབ། ཏྲགས་གྱུབ་སྟེ། སྒྲ་མའི་དོན་དམ་དང་དེའི་དོར་གྱུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་འཇུག་ཀྱི་ཀ་ཆེན་མོ་དང་སྟོད་
བྱན་སོགས་ལས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རིགས་ཤེས་གྲིས་དཔུད་ཚུལ་ལྟར་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། (༤) །དབུ་མ་སྒྲུང་པའི་གཞུང་འདིའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དེ་

ཡོད་པར་འབྱུང་པའི་སྒོ་དེ་ནི་ཡང་

དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བཅས་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྒོ་འདི་རང་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་མིག་ལིང་ཏོག་གིས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། སྒོ་གཞན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གོས་
གྱིས་འགོབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

@019B དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས། དངོས་ནམས་སྒྲིབ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་དེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་བསྟན་བ་མཐོང་
པའི་སྒོ་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་

གནས་ལུགས་གྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཁོ་ན་འོ། །སྒོ་ཀུན་བཏགས་དེ་བདེན་འཛིན་ལས་བྱུང་བར་མ་ཟད། བདེན་འཛིན་ལྟན་སྦྱེས་དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྱུང་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་
སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། ལྟན་སྦྱེས་

དེས་ཀྱང་སྟོག་ཆགས་བྱུང་མཐས་སྒོ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་བྱུང་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་སྟོག་ཆགས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་

ཆོས་རྣམས་བདེན་འཛིན་ལ་སྒྲུང་པའི་དབང་གིས་

ཡོད་པར་འཇོག་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་བདེན་གྱིས་སྒྲུང་ཞེན་མ་བསྐྱར་པའི་སློབ་ཆགས་དེ་དག་གི་སློབ་མེད་ལ་སྒྲུང་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་
པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། འོན་ཀྱང་བཤད་ཚུལ་འདི་

གཞུང་གི་དགོངས་པར་སོང་མ་སོང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། གཞུང་འདིའི་དོན་འཇུག་ཀྱི་ཆེན་མོར་མདོར་བསྡུས་གསུངས་བ་མ་གཏོགས། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྒྲུང་
ཞིང་གོ་དགའ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་པོས་

སློབ་མེད་ཡིག་ཆའི་འགལ་འདོད་ཏུ་འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་བཤད་པར་ཡོད་དོ། (༤) །འདིའི་སློབ་གནོད་མེད་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྒྲུང་བ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པ་ལ་
བྱེད་པས། ཐལ་འགྱུར་བས་འདི་པའི་སློབ་གནོད་མེད་

@020A ༄། །དེ་མེད་པར་བཞེད་དོ། (༥) །འཇུག་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར། སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་ཏུ་འདོད་པ་རྣམས་དབྱ་

མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་

མི་ལེན་པ་ནི་ཆ་མེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྱའི། དེ་གཉིས་གྱིས་བདེན་པར་གང་འདོད་དབུ་མ་པས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་མི་བློན་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་བ་དེ་དག་གིས་
བདེན་པར་འདོད་ཀྱང་

དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ལུང་དེ་རང་རྒྱད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དག་གཟུར་མི་འདོད་པའི་ཁྱད་པ་ལྟར་སྤྱད་མི་ཆེས་ཡང་།
ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར། རང་

གི་ལུགས་དབུ་མ་པ་གཞན་དང་ཐུན་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་གྱིས་དོན་སྒྲ་གཉིས་གྱིས་དོན་དམ་པར་སྒྲས་བ་ནམས་དབུ་མ་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པས་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་
བར་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་

གི་ལུགས་ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་མི་འདོད་ལ་དེ་དག་ནི་དེའི་སྤྱིང་ནས་འཇོག་བ་ཤལ་སྤྲུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་དེའི་ཁྱད་པ་ལྟར་སྤྱད་མི་ཆེས་ཡང་།

ཕྱི་པ་གཉིས་གྱིས་ཚེས་རྣམས་

གྱི་རང་གི་མཚན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་དབུ་མར་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པ་བཞེད་
པའི་ཁྱད་སྲས་གསལ་ཤོས་ནི། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པའི་

@020B ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེར། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་གྱི་དོན་ལཡན་བ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱས་པར་ལེགས་ལཡན་སྤྱིང་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་སྐྱབས་སུ་བལྟ་
བར་བྱའོ། (~)།རང་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་བ་སྦྱས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་

ཚོད་གཞི། བདེན་བྱུང་གྱི་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་ནི་རྟགས། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ནི་སྦྱབ་པའི་ཚེས། གཟུགས་བརྟན་ནི་དཔེ་སྟེ། ཀླང་པ་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་
གཉིས་དང་། རང་བཞིན་མེད་དེ་ཞེས་དང་།

གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ཞེས་པས་རིམ་བཞིན་བརྟན་ཏོ། །དེའི་ཚུལ་སྦྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་དང་བྲལ་པ་སྦྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཅིག་བྲལ་དང་དུ་བྲལ་སྦྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟག་

དངོས་གཅིག་བདེན་དགག་པ། གང་ཟག་གཅིག་

བདེན་དགག་པ། བྱལ་བའི་གཅིག་བདེན་དགག་པ། རགས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ། རྩལ་ཕྱན་གཅིག་བདེན་དགག་པ། རྣམ་ཤེས་གཅིག་བདེན་དགག་པ་སྟེ་རྩལ་དང་པོ་ལ། གཞན་སྟེ་པས་
བཏགས་པའི་དངོས་གཅིག་བདེན་དགག་པ།

རང་སྒྲིའི་བྱེ་བྲག་སྒྲི་བས་བཏགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་གཅིག་བདེན་དགག་བ་གཉིས་དང་། རྣམ་ཤེས་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ལའང་། བྱེ་སྒྲིའི་ལྷགས་གཅིག་མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་གསུམ། བྱེ་
རོལ་པའི་ལྷགས་རྩལ། །སེམས་ཙམ་པའི་

པའི་ལྷགས་བཞི་དང་། ག་པ་སོགས་གཅིག་བྲལ་སྒྲིབ་པའི་རིགས་བ་རྒྱས་པར་དབྱ་མ་རྒྱན་ཅ་འབྲེལ་ལས་བཤད་པ་རྣམས་འདི་དང་དབྱ་མ་རྒྱན་ཟིན་བྲིས་ལྷང་སྒྲི་བྲུབ་མཐའ་སོགས་ལས་
ཤེས་དགོས་ཏེ། འདིར་ཡི་གེ་ཉ་ཅང་མངས་བར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་

@021A ༄། །སོ། །རྩེ་རང་གི་གནང་པའི་དབྱ་མ་རྒྱན་ཟིན་བྲིས་ལས། རྒྱ་དང་བྲུབ་བྱེད་མི་དམིགས་པལ་དོན་དང་ཐ་སྟོན་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་གསུངས་པས། འདི་ནི་བྲུབ་བྱེད་མ་དམིགས་

པའི་ཐ་སྟད་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། རང་

བཞིན་མ་དམིགས་པ་མིན་པས་དོན་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡང་དོན་ལྡོག་གི་དོན་དུ་མི་བབུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཏྲགས་སྟོད་དེའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་གིས་སྐྱ་གུ་བདེན་མེད་གྱི་དོན་ཏྲགས་ཟིན་པ་
ཡིན་ཀྱང་སྐྱ་གུ་བདེན་མེད་གྱི་དོན་ལྡོག་བཏྲགས་པ་

ཡིན་ཏེ། སྐྱ་གུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་མ་ཏྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཡང་དཔྱོད་དགོས་སོ།། སྟོར་བུན་ལས། ཆོས་གང་ལའང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་
གི་འང་དོན་སྟོ་མི་འདོགས་པར། བདེན་

པའི་དོན་སྟོ་འདོགས་པ་ཕྱང་པོ་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་སྟོ་འདོགས་སྟེ་བ་མེད་པས། ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ལ་རང་བཞིན་ཆ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་
གྱིས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐ་

སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་བའི་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ལ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་གྱིས་མ་བྱབ་གསུངས། འོན་ཀྱང་པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གིས། རྒྱ་དང་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་

པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་

མེད་པའི་ཐ་སྐད་གཉིས་ཀ་གོ་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྗེའི་གསུང་གི་ཟིན་བྱིས་སྒྲར་བྲངས་པ་དེ་ལ་འང་འབའ་ཞིག་སྒྲུར་པ་མེད་པས་ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡོད་མེད་དང་། འཇམ་

@021B དབྱངས་ལེགས་ཆོས་གྲིས་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བཞེད་པ་འགོག་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་རྗེས་འཇུག་རྣམས་གྲིས་ལན་བཏབ་ཚུལ་སོགས་ལ་དབྱུང་བྱ་མང་ཡང་མ་སྒྲིམ་སོ། །སྒྱ་གུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་གྲི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆ་བཅས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། རྩོད་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུལ་མདོན་སུམ་གྲིས་གྲུབ་ལ། རྩོད་གཞི་མདོན་སུམ་གྲིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་དུ་ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་དང་ཆ་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་

གྲུབ་པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས། དེའི་བྱུང་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པར་རྣམ་བཤད་དང་སྟོང་ཐུན་ལས་གསུངས་ལས། ཡིག་ཆ་འདིར་ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་

གསུངས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པ་ཡིན་

ཀྱང་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། ཏྲགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཚད་མ་ནི་རྗེས་ཁྱབ་ཏྲགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་སྒྲུབ་
ཚུལ་ཅུང་ཟད་གོ་སླ་བར་བརྗོད་ན། གཟུགས་སོགས་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བདེན་བྱུང་གི་གཅིག་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཆ་བཅས་ཡིན་པ་གང་ཞིག། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་

སྟེ། གཟུགས་ཅན་ཆ་བཅས་ཡིན། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རགས་བ་ཆ་བཅས་ཡིན། རྩལ་ཕྱ་རབ་ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ།
གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཕྱོགས་བཞི་སྟེ་^{@022A} ༡༢། །འོག་གི་རྩལ་རྩག་གིས་བསྐྱོར་པའི་དབུས་རྩལ་གྱིས་ཤར་རྩལ་ལ་བཞུས་པའི་ཆ་དེ་རྩལ་རྩལ་ལ་བཞུས་ན་རྩལ་སྟོན་བསགས་ཀྱང་རགས་
པར་མི་འགྱུར་པའི་སྟོན་འབྱུང་པ་གང་ཞིག། །དེ་དེ་ལ་མི་བཞུས་ན་ཕྱོགས་

གཞན་ནམས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་བས་དབྱས་རྩལ་ཕྱ་རབ་དེ་ཆ་དུག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱ་མ་རྒྱན་ལས། འབྲང་བ་དང་ནི་བསྐྱོར་པའམ། །བར་མེད་ནམ་པར་གནས་ཀྱང་
རུང་། །དབྱས་ནས་རྩལ་ཕྱན་རྩལ་གཅིག་ལ། །

བལྟས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །རྩལ་ཕྱན་གཞན་ལ་བལྟ་བ་ཡང་། །དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་ཡིན་བརྗོད་ན། །དེ་ལྟ་ཡིན་ནས་ཐུ་སོགས། །ཇི་ལྟར་རྒྱས་འགྱུར་མ་ཡིན་ནམ། །རྩལ་ཕྱན་གཞན་
ལ་བལྟས་པའི་ངོས། །གལ་ཏེ་གཞན་

དུ་འདོད་ན་ནི། །རབ་དུ་ཕྱ་རྩལ་ཇི་ལྟ་བུར། །གཅིག་ཕུ་ཆ་ཤས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་སྐད་
ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་བར་དུ་སྐད་

ཅིག་གཞན་གྱིས་ཆོད་ན་དེ་གཉིས་དངོས་རྒྱ་དང་དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་འབྲུང་། མ་ཆོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་མི་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་བདག་
ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་ན་དུས་

ཅན་གཉིས་འདྲེས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ཡོད། རྩོགས་གཅིག་གིས་མཆོད་ན་དེ་ཆ་གཉིས་གཉིས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩལ་ཕྱ་རབ་འདའ་ཆགས་པ་གཉིས་བདག་ཉིད་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

@022B འཕྲད་ན་གོས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩོགས་གཅིག་གིས་མཆོད་ན་དེ་གཉིས་མཆོད་པའི་ཆ་དང་ཆོད་པའི་ཆ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཙ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདུས་

མ་གྲས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ་ཤེས་པ་སྒྲིལ་རིམ་ཅན་དུ་མ་དང་ཡུལ་ཡུལ་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆོ། ཤེས་པ་སྒྲིལ་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་དང་ཤེས་པ་སྒྲིལ་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་
གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ན་ཡུལ་ཤེས་དུས་

མཉམ་པས་ཤེས་པ་སྒྲིལ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ནམ་མཁའ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་མེད་ན་དེ་སྒྲིལ་མའི་ཆ་དུ་མ་དང་ལྡན་པས་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཙ་བའི་
རྟགས་སྒྲོར་དེའི་བྱད་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་གཅིག་ཆ་

དུམ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཐ་སྐད་པའི་དོན་ལ་མི་འགལ་མེད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་ནི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ལ། ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་
གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་རྣམས་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཆ་ཅན་དུ་མར་

འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་སྤྲ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒོ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་ཡུལ་རང་གི་སྟོན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་རི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་འཛོག་
ལུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་

དད་ཅེས་པ་ནི་དངོས་མིན་ཐ་དད་དང་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་དབང་གིས་འཛོག་དགོས་ཀྱི། ཡུལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་འཛོག་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནི་ལེགས་བཤད་སྟངས་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་

@023A ༄། །ལ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། ཆ་བཅས་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པས་བྲུབ་སྟེ། ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། ངོ་བོ་
གཅིག་ཡིན་དེ་ལ་ཡིད་ཇི་

ལྷར་གཏད་པ་ན་ཡིན་ཚུལ་ངོ་པོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སྤང་ཚུལ་ལ་ངོ་པོ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་བསྟོན་དུ་མེད་པས། སྤྱུ་མ་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བ་དང་དེས་སྟོང་པ་གཉིས་ཆོག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།
བྱབ་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་སྟོལ་སྤང་བའི་

དབང་གིས་བཞག་པའི་བརྟུན་པའི་སྟོན་ལུགས་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། གཞི་དེ་སྟོལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྟོན་ལུགས་ཡིན་ན་གཏན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་
ལ་སྤང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་

མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟུན་པ་སྤངས་ཏེ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་པོ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་སྟོན་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ངོ་པོ་གཅིག་པ་ལ་གཞོན་པའི་
ཕྱིར་རོཞེས་པའོ། །རྣམ་བཤད་

དང་སྟོང་ཐུན་དང་ཡིག་ཆ་འདི་ཉིད་བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་འདི་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་དང་རྟགས་ཀྱི་བཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཆད་མ་ཞེས་འོང་རྒྱུ་ལ། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཆད་

མ་ཞེས། ཕར་མ་དག་པ་དག་ཀྱང་རང་གི་ལུགས་ལ་བྱེད་པ་སྤང་ངོ། །ཞེས་ཞི་བ་ཆ་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་ཤད་ཀྱི་ཕར་མ་དག་གསུངས་པ་དཔྱེད་དགོས་ཏེ། རྣམ་པ་ཤད་དང་སྤོང་ཐུན་གཉིས་
ཀར་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་།

@023B ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་གང་སྡོན་ལ་འབྱུང་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སྐྱམ་སྟེ། ཡིག་ཆ་འདི་ལ་རྒྱས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་གང་ཡིན་གསལ་
བར་གྱིས་ཤིག ༥ །གཞན་གསུམ་ཐ་སྟད་དུ་མེད་ཀྱང་

ལུགས་འདིར་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་དེ། དབྱུ་མ་སྤང་བ་ལས། ཐ་སྟད་དུ་ནི་གཞན་ཉིད་ཅམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་
དག་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་བས། ཞེས་པ་ནས་

སྤྱ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་རྒྱ་གཞན་ལ་སོགས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་སྤྱ་གཞན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་བཟོད་པ་དེ་དག་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས། དངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱན་དབྱང་བ་ལའད་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་གཞན་ལས་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་
དང་། ལྷ་སྟེགས་པས་སྒོ་བཏགས་པའི་

གཞན་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ལའད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱམ་པའི་འདི་ཀ་བ་ལས་གཞན་ནོ་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
དང་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་

བྱམ་པའི་ཆོས་བྱམ་པ་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་གྱུར་བཞིག་ལ་ལྷ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པས་འདོད་པ་དེའོ། ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་རོ། བདག་ལས་སྐྱིན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
སྐྱེ་བ་བྲག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་

@024A ལྷ། ལྷ་གྲུ་སོགས་འབྲས་བུའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་གཏན་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ས་བོན་སོགས་རྒྱུའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་བར་མ་ཆད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་
དོ། །ལུགས་འདིའི་གཞན་སྐྱེ་

འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་ཡང་། ཏྲག་མི་ཏྲག་གཉིས་སུ་ཁ་ཆེན་བཅད་ནས་ཏྲག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཞག། །མི་ཏྲག་བ་ལ་དུས་མཉམ་མི་མཉམ་
གཉིས་སུ་བཅང་ནས་དུས་

མཉམ་ལས་སྐྱེ་བ་བཞག། །མི་མཉམ་པ་ལ་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཞག་སྔ་མ་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་ཆོད་མ་ཆོད་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་ཆོད་པ་ལས་སྐྱེ་
བ་བཞག་སྟེ་དེ་རྣམས་འགོག་

པ་ཅུང་སྒྲུའོ། །དེ་ནས་མཆོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་པ་དང་ཕྱོགས་རེས་མ་ཆོད་པ་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་སྔ་མ་ལྟར་ན་དུས་ཅན་གཉིས་འབྲས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་
རྒྱལ་ཕྱ་རབ་འདབ་ཆགས་པ་གཉིས་

བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བར་མ་ཆོད་ན་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འབྲས་དགོས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཆ་དང་བཅས་པས་ཀྱན་རྫོབ་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་འཆད་དེ། གཞོད་པ་
སྟོན་མཚམས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཆ་ཆ་ཅན་ལ་

གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པ་འདིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེན་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། རྒྱ་མིད་ལས་སྐྱེན་རྟག་དུ་སྐྱེ་བའམ་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ། །བདག་སྐྱེ་གངས་ཅན་

@024B པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་དངོས་སྒྲ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་གཅིར་བྱ་པ་དང་། རྒྱ་མིད་ལས་སྐྱེ་བ་རྒྱང་འཕེན་པས་འདོད་ལ། རྟགས་བྱུང་བཞིས་སྤྱོད་སྒྲ་ལྟ་རེ་རེ་འགོག་པ་ནི། རྟོ་རྩེ་པ་
ལམ་གྱི་གཟེགས་མ་སྟེ་ཆ་ཤས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་

རྟོ་རྩེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོག་སྒྲ་ཞེས་བཤད་དོ། ༥ །ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ནི། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་གི་རྒྱའི་དུས་ན་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ། རང་གི་རྒྱའི་དུས་ན་
མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྐྱེས་ཟིན་སྒྲར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་དུ་རྒྱས་བསྐྱེད་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་དུས་གཅིག་དུ་
མེད་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དགོས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་བའི་རྒྱལ་སྤོས་པ་མི་རུང་བས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་གཏན་ནས་མེད་པ་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥། བདེན་གཉིས་ལས། ཏུ་མས་དངོས་པོ་གཅིག་མི་
བསྐྱེད། ཏུ་མས་ཏུ་མ་བསྐྱེད་མ་ཡིན། གཅིག་གིས་

ཏུ་མའི་དངོས་མི་བསྐྱེད། གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཡང་མིན། ཞེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་བཞིག་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་སྒྱར་དགོས་པར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་

འཕེན་པ་སོགས་སྒྲུབ་ཞི་ཡོད་པར་ཀུན་བཏས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དོ། འོན་ཀྱང་ཏུ་མས་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་སྒྱར་དགོས་ཀྱང་། གཞན་གསུམ་ལ་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་
ན་ཞེས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ཞེས་ཁོ་ནའི་སྒྲ་སྒྱར་དགོས་གྱི་

@025A ལྟོ། འོན་དམ་པའི་བྱད་པར་སྒྱར་མི་དགོས་སམ་སྒྲུལ་སྟེ། རྟགས་ལོག་གཞན་གསུམ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡང་མེད་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་བསྐྱེད་
པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།

རྒྱ་རྒྱུ་རྩ་མ་འདུས་ནས་བྱས་པས་འདུས་བྱས་ཞེས་ལའད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་གཅིག་པ་སྦྱིད་པ་ལ་ཡང་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་འཕ་རྩས་ཀྱི་ཆ་རྩ་མ་བསྦྱིད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྩས་ཀྱི་ཆ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དོན་དམ་པར་རྒྱ་རྩ་མས་འབྲས་བུ་རྩ་མ་བསྦྱིད་པ་ཡང་མེད་དེ། དཔེར་ན། རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ལག་ཇེས་གསུམ་བསྦྱིད་ན་མིག་ཤེས་དེ་ལག་ཇེས་ཀྱི་ཆ་གསུམ་དང་ལྡན་པར་
འབྱུང་ལ། ཆོས་གཅིག་ཆ་རྩ་མ་དང་

ལྡན་པ་ནི་ཐ་སྟད་པའི་དོན་ལ་མི་འགལ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་མི་འཐད་པར་སྒར་ལའད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་ལའད་སྟིང་པོ་ལས། བདེན་གཉིས་སུ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་
པའི་དངོས་གཞི་སྟུ་བཞི་སྟེ་འགོག་ཁ་མཛད་

པའི་གཞོད་པ་མཐར་གཏུགས་པ་ཡང་ཞི་བ་འཆོལ་བ་སྒྲས་དང་འབྲལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །ཏིན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོགས་ནི་མ་དོས་པའི་ཞུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྦྱིས་
པ་དེ་མ་སྦྱིས། །ཞེས་གང་རྒྱུན་ལས་

སྐྱེས་ནམ་སྐྱེས་པས་བྱུང་ཅེས་བསྟན་ནས། དེ་ལ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་མ་སྐྱེས་བ་ལ་དགག་བྱའི་བྱད་པར་སྦྱར་ཞིང་། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ཀྱང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །ཅེས་
ཏེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བསྟན་ལ།

@025B གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་མིན། །ཞེས་གང་ཞིག་ཏེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པ་དེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་འཇིགས་པ་མེད་པར་བག་ཡངས་སུ་ག་ནས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །མཐའ་གཉིས་གཅིག་ཆར་སེལ་བའི་རིགས་པའི་

རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དེས་པས་ནི་ཆད་ལྷ་དང་། དམ་བཅས་པའི་དོན་དེས་པས་ནི་རྟག་ལྷ་རྩ་བ་ནས་སུན་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཏེན་
ཞེས་པས་ལྟོས་མེད་གྲུབ་པའི་རྟག་མཐའ་

དང་། འབྱུང་ཞེས་པས་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་སེལ་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཏེན་འབྱུང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་བ་དང་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་མཐའ་
གཉིས་ཆར་མེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་ལྷག་པར་སྐྱེ་བས་མཐའ་གཉིས་

གཅིག་ཆར་སེལ་བར་བཤད་དོ། །དེས་ན་རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཐའ་གཉིས་གཅིག་ཆར་སེལ་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟེན་པའི་གང་ཟག་ལ་ཡིན་གྱི། རྟེན་འབྲེལ་རྟེན་གས་པ་ཙམ་གྱིས་
མིན་ཏེ། ཅུ་ཤེའི་རྒྱ་ཆེན་ལས། སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་

འབྱུང་གི་དོན་དུ་འགོ་བཙའི་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་དབྱེ་མ་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ༥ །རྣམ་ལུང་གི་གཏམ་ཆོག་སྐབས་ཚུལ་ནི།
བདག་ཕུང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན།

བདག་ཁས་སྒྲུངས་པ་དོན་མེད་པ་དང་། བདག་མང་པོར་འགྱུར་པ་དང་། བདག་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཟོད་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་
དང་ཕྱད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་བྲན་པ་མི་འཐད་པ་

@026A ༄། །དང་། གྲུབ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟེ་སྐྱོན་བདུན་དང་། བདག་ཕུང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་ན། བདག་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་མི་ལྡན་
པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་བདག་ཏུ་

ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་ལས་ལོགས་སུ་བདག་ཡན་གང་བར་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་འཇུག་གོ།

དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདག་སྤང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་བདག་རྫས་ཡོད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟ་ན་འཇིག་རྫ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷག་མེད་སྤང་།

འདས་ཀྱི་ཆོ་བདག་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་སྟོན་གཞན་གསུམ་ཡང་ཡོད་པར་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་དེ་དག་གིས་སྟོགས་ལྷག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་སྤང་པན་རྒྱན་དོན་དམ་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་

ཡིན་པ་ནི་དེ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་འགྲུབ་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་དོན་དམ་པར་སྤང་པོ་དང་ལྷན་པ་ལ་ནི་ལྷ་སྟོན་པ་ལང་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་ངོ་པོ་ཐ་དད་པའི་ལྷན་པ་དང་། ལྷ་སྟོན་ན་བ་དང་ལྷན་ནོ་

ཞེས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ལྡན་པ་གཉིས་ལས། སྤྲུལ་ལྟར་ན་བདག་ཕུང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལ་དེ་གཉིས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་
ལཱའི་སྤྱིང་དུ་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་མིན་པ་དང་

དད་དང་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལ་དེ་གཉིས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ལཱའི་སྤྱིང་དུ་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་མིན་པ་དང་

@026B ཕུང་པོའི་དབྱིབས་བདག་མིན་པ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་འཕྲུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དུ་བཤད་དེ། ཐལ་འགྱུར་པ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱུང་པར་སྐྱར་མི་དགོས་
ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་ཚོགས་པ་བདག་མིན་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་

བྱུང་པར་སྐྱར་དགོས་སམ་སྒྲུལ་མོ། ༥ །དབྱུ་མ་སྤྱིང་པོ་རྩ་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། མིག་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་སྟེ། དབང་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣ་བའི་དབང་པོ་བཞིན། སའི་

ཁམས་ནི་དོན་དམ་པར་སྤྲུལ་མི་སྤྲུལ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བཞིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་གི་བྱུང་པ་སྐྱབ་རྩུལ་ནི་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། དོན་དམ་

པར་སྤྲ་བ་དང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ངོ་བོར་གྱུ་བ་

ན་འབྱུང་བར་མཚུངས་པ་ལ་སྤྲ་མི་སྤྲིའི་བྱུང་པར་དང་དབང་པོར་མཚུངས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་ལྟ་མི་ལྟའི་བྱུང་པར་མི་རུང་སྟེ། བྱུང་པར་དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་གཏན་ཆོག་གས་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་
སྒྲུལ་དུ་དགོངས་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་ནི་ཇི་ལྟར་

སྒྲུང་བ་བཞིན་གྱི་སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རང་དབང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་གཞན་སུ་ལ་ཡང་མི་སྟོས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱུང་པར་དེ་དག་དབྱེ་བར་རྒྱས་པའི་ཆད་མ་

མེད་དེ། དཔེར་ན་དུ་བ་རྒྱུ་ལ་མི་སྟོས་བར་འབྱུང་ན་ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོས་པ་དང་ཡང་ན་མི་ལ་ཡང་མི་སྟོས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་
ཉིད་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་རྒྱུ་

@027A ༄། རྒྱུན་དང་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་རྣམས་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལན་གར་བར་འབའ་ཞིག་པ་གནས་དགོས་ན། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་རྣམས་ནི་རྫས་བརྒྱད་འདུས་པ་

དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་ཕན་ཚུན་མེད་

པར་མེད་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་དེ་ད་དང་བྲལ་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་རྗེས་སུ་མེད་པར་འཆད་དོ། །འདུས་པ་
ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ངོ་བོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་དོན་དམ་

པར་ཡོད་ན་འབའ་ཞིག་པར་ཡོད་དགོས་པར་བསྟན་ནས་དེ་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་བ་ཤས་ཆེ་བར་བསྟན་གྱི། སློབ་དཔོན་གཞན་བཞེད་པ་ལྟར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་བརྟག་པ་བྱས་
ནས་འགོག་པ་ཤས་མི་ཆེའོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་

སོ། ། རྒྱ་རྒྱུན་ ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་པ་ལ་ཆེར་མཚུངས་པར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་འདྲ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་
ལ། རང་རྒྱལ་སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་མན་ངག་ལ་

མ་ལྟོས་པ་དང་གཞན་ལ་སྤྱོད་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ལུགས་འདིར་དང་གཟུང་མེད་རྟོགས་པ་དང་གཟུང་རྟོག་སྤངས་པས་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་གི་ལྷག་པ་ཞེས་གསུངས་

སོ། ༥ རྩེ་མེ་ཐོབ་པ་རྩ་མི་ཆོད། རྩེ་མེ་ཐོབ་པའི་

ཆོད་གེ་ཅ་ཆད་པའི་སྤང་འདས། བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་མི་འགྲོའོ། རྩེ་མེ་ཐོབ་པའི་ཆོད་ངན་འགྲོའི་སྤང་འདས། དཔྱོད་དང་དགའ་དང་བདེ་དང་ལྷན། ཡང་ལག་སྤྲ་སྤྲ་སྤངས་པ་ཡིས།
ཞེས་བསམ་གཏན་གྱིས་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཡན་

@027B ལག་འོག་མའི་སྤང་འདས། རི་ལྷར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། རྩེ་མེ་ཐོབ་པའི་སྤྱི་སྤྱི་བརྒྱུད་པའི་སྤང་འདས། དེ་ནི་ལན་གཅིག་སྤྱིར་འོང་
བཞེས་སྤྱིར་འོང་གི་ཆོ་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་པའི་སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་པའི་སྤང་

འདས། དེ་དགུ་བཟད་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་། རྩེ་མེ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པར་སྤྱི་བའི་སྤང་འདས། ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་སྤང་པོ་དང་མ་བུལ་བའི་ལྷག་
བཅས་སྤང་འདས། སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་སྤང་པོ་དང་བུལ་བའི་

ལྷག་མེད་སྤང་འདས་བརྒྱུད་དང་། གཞན་ཡང་། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་སྤང་འདས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་སྤང་འདས་སོགས་མང་ངོ། ༥ ལེགས་བཤད་སྤྱི་ཉིད་པོ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་ན་

ལས་འདས་པར་བསྟན་ཏེ། འདིར་སྤྱ་ངམ་ནི་ཀུན་ཉོན་

ཡིན་པའི་མིར་རོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་འདུག་པས། འདིར་འདེམ་སྒྱུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ཡིན་གསུངས་པ་ནི་དགག་བྱ་ལ་དགོངས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་མུང་འདས་དེ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཡིན་པར་ཀླན་བརྟུས་ལས་གསུངས་

ཤིང་། གསེར་སྤེང་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་འདས་མི་གནས་པའི་སྤྱང་འདས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། མཆོག་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལ་གཉིས་དང་ནམ་མཁའ་སྟེ་འདྲུལ་མ་
བྱས་གསུམ་དུ་འདོད་ཅིང་དེའི་སྤྱང་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་

བསྐྱེད་ནས་བཞིར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་སྤྱོད་རྣམས་འདོད་དོ་ཞེས་གསེར་སྤང་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཅུ་ཤེད་རྒྱིག་ཆེན་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ན་རེ། མུང་འདས་ནི་ལས་ཉོན་དང་སྤྱི་བའི་རྒྱུན་
 སྤྱི་མ་འཇུག་པའི་འགོག་བྱེད་རྒྱུ་འགོགས་^{@028A} ལྟོ། །པའི་རྒྱ་ལོན་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། སྤྱིང་བཟད་པ་
 ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱིང་པ་བཟད་ཅུ་མ་མུང་འདས་སུ་མི་རྟོན་གྱི་མུང་འདས་དེ་

ཡོད་ན་དེའི་མཐུས་སྲིད་པ་ཟད་བར་འགྱུར་བ་ནི་སྲིད་པ་ཟད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མར་མེ་ཤི་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དཔེ་ཙམ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྤང་འདས་གང་ཡོད་ན་སེམས་ཐར་བའམ་
གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཞེས་སྟོན་པས་དངོས་

མེད་དུ་སྟོན་པའི་བྱངས་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཉུངས་ལས་ཀྱང་། རྩས་སུ་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་སྤྲོ་བ་སྟེ། བྱངས་ཅན་དང་། བྱེ་
བྲག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་རུ་

སྤྲོ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །རྩས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྲོ་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པར་སྤྲོ་བ་སྟེ། གོས་དམར་སྡེ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་། འཛིག་ཉིན་རྒྱང་པན་པ་
ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །ཞེས་

བཤད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་སྤང་འདས་དངོས་པོར་འདོད་པར་བཤད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་པའི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་སྤྱིའི་ལུགས་མིན་ཏེ། ཙུ་ཤེའི་

སྒྲིག་ཆེན་ལས། ཡོད་པར་རྟོག་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་དང་གཟེགས་ཟན་དང་སེར་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་ལ་བྱུག་པ་དང་། མེད་པར་རྟོག་པ་ནི། རྒྱུང་པན་པ་དང་འདས་མ་འོངས་དང་
རིགས་མིན་དང་ལྡན་མིན་རྫས་སྲུ་མེད་ཅིང་།

@028B དེ་ལས་གཞན་ཡོད་པར་སྒྲིབ་རྣམས་དང་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ངོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲིབ་འོ། །ཞེས་འདས་མ་འོངས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་
པ་དང་། ཀུན་བཏགས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅོམ་པའི་ལྷགས་སྟུན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུང་པན་པས་ལྷས་སེམས་ཟད་པ་སྤང་འདས་དང་དེ་ཡང་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པར་བཤད་དོ།ཎ །དགྲ་བཙེམ་པ་ལ་འཕེན་བྱེད་མ་ངེས་པའི་ལས་ཡོད་པར་གྲུབ་མཐའ་འགོང་
འོག་ཐམས་ཅད་མཐུན་ལ། དེ་ལ་འཕེན་བྱེད་ངེས་པའི་ལས་

ཡོང་བར་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་མི་འདོད་དེ། བཟོད་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དགྲ་བཙེམ། །འཐོབ་བ་ལ་ལས་བགོགས་ཤིན་ཏུ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་འདི་དགྲ་བཙེམ་པ་
ལ་མི་གོ་བའི་ལས་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་དཔུང་གཞི་ཤིན་ཏུ་

ཆེ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་སོགས་ལས་དག་བཅོམ་པ་ལ་མི་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་མི་དགོ་བ་ཡོད་པར་གཞུང་བྱངས་བྱབ་གཞན་ལ་སགས་ལ་བར་གསུངས་པ་མི་སྒྲིང་
ཞིང་། གསེར་ཕྱིང་ལས་ཀྱང་གཞུང་འདི་དྲངས་ནས་དེ་ལ་

ཟག་བཅས་གྱི་ལས་ཡོད་པར་གསུངས་གྱི་མི་དགོ་བའི་ལས་ཡོད་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དགོ་བ་ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་དགོས་པར་མངོན་གོང་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་ཡང་ཡང་
བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་བཅོམ་པའི་མི་དགོ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེ་

ལ་ངོ་ཚ་མེད་པ་ཁྲིལ་མེད་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ས་བོན་ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་ས་བོན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་ཡིན་ན་བར་མའི་མི་དགོ་བ་དང་སྔ་མ་མིན་གྱི་གཏོང་
རྒྱ་མཚོ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཞིང་།

@029A ༄༄༅། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་བསམ་ནས་པས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲམས་སྟེ། སྟོ་གོས་དང་ལྡན་པ་ནམས་གྱིས། གལ་ཏེ་སྒྲིན་པའི་དུས་བར་དུ། །གནས་ན་ལས་དེ་རྟགས་
པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགགས་

ན་འགགས་གྱུར་པས། །འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཚུད་པ་ལ། །བྱབ་མཐའི་སོ་སོས་ཡིན་བཏབ་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །མ་ཞུམ་པ་ཡིས་སེམས་གྱིས་
སྟུ། །ཚོར་བ་དང་དུ་ལེན་པ་ནས། །དེ་ཡི་སེམས་རི་

རྣམ་པར་ཐར། །མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་བ་བཞིན། །ཞེས་པས་ལྷག་བཅས་དང་། གང་ལ་ལུས་ཞིག་འདུ་ཤེས་འགགས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་སྟོན་པར་རྩ་ཤེའི་ལྷོ་ཆེན་
ལས་གསུངས་ཤིང་། མར་མེ་ཤི་

བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དཔེ་ཡིན་པར་ཡང་དེར་གསུངས་པ་དང་། འགྱུར་འགའ་ཞིག་ལས། མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་པ་ལྟར། །དེ་ཡིས་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཐར། །ཞེས་བྱུང་བས། སྒྲིབ་ཤི་ཡིག་
ཆ་གཉིས་ཀར་མར་མེ་ཤི་བ་

ལྷག་མེད་ལ་སྤྱད་བ་ནི་ཡིག་ཤོར་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། ༥ །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡོད་ཅེས་པའོ། ༥ །མཚན་མ་ནི་
མངོན་གྱུར་བ་དང་གནས་ངན་ལན་ནི་ས་བོན་

དང་བགས་ཆགས་སེམས། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་གོམས་ལས་དེ། སློན་ཉི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར། གོམས་པས་འགྲུབ་པ་མེད་ཅན། མ་ཡིན་པ་བརྟེན་ནི་བཀག་སྤྱིར་
རོ། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལན་པ་ནི། །

@029B འབྱུང་རྒྱུ་དབང་པོ་སློང་ག་ནི། རང་གི་རིགས་ལ་སྟོས་མེད་ཅན། ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེས་མིན། ཉ་ཅང་ཐལ་སྤྱིར་མཆོམས་སྤྱོར་བར། རྣམ་ལྡན་མཐོང་བ་གང་དེ་
ལ། ཅི་ཞིག་ཡོད་གྱུར་གང་མེད་པ། གང་གིས་སྤྱིས་ནས་

མཆོམས་སྤྱོར་མེད། གང་དུ་བྱོད་གཤེར་ལ་སོགས་པ། སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི། ས་སོགས་ཆ་དེ་གང་ཡང་མེད། དེ་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་ས་བོན་བདག དེ་སྤྱིར་དབང་སོགས་རང་
རིགས་ལ། སྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་ཡིན་ན། །

ཇི་ལྟར་གཅིག་ནི་ཡོངས་འགྱུར་བཞིན། ཀྱན་འགྱུར་བྱུང་པར་མེད་སྤྱིར་རོ། ཞེས་པས་རིགས་པའི་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། ཆོག་དོན་རིམ་བཞིན་ཅུང་ཟད་འཆད་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་སྐྱབ་བྱེད་ནི་ཐུགས་རྗེ་སྐྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་

པར་གོམས་པ་ལས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་དེ་ཡིན་གསུངས་པ་ལ། རྒྱུ་འཕེན་པ་ན་རེ། སློན་ལུས་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས། ལུས་འཇིག་པ་ན་སློ་ཡང་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་ཇི་སྟེ་
བ་དཔག་མེད་དུ་གོམས་པས་དེ་འགྲུབ་པ་མེད་ཅན་

དེ་ལྟར་ལུས་ལྷོག་པས་སློ་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློ་ལུས་ཁོ་ན་བརྟེན་པ་ནི་རིགས་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐ་མལ་བ་སྟེ་བ་ཡོངས་སུ་ཡིན་པ་ན། སྟེ་བ་མཐའ་པའི་དབུགས་འབྱུང་དུ་བ་
དང་དབང་པོ་དང་ཡོད་སྟོད་གཉི། རང་རང་གི་རིགས་

འདྲ་སྒྲ་མས་ཉིར་ཡིན་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར། འབྱུང་བཞིའི་ལུས་འབའ་ཞིག་ལས་སྦྱིས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འཆང་འགྱུར་གྱི་རིགས་པས་ཆན་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྟེ་བ་སྒྲ་མ་
ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མ་མེད་དོ་ཟེར་ན། སྒྲ་མ་ནས་

@030A ༄༄༅། །འདིར་མཆོམས་སྟོར་བར་རྩས་ལྡན་དུ་མཐོང་པ་གང་དེ་ལ་རྒྱ་ལྷག་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ལ། འདི་ནས་ཕྱི་མར་མཆོམས་སྟོར་བར་རྒྱ་གང་མེད། རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་ཕྱིས་ནས་
རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆོམས་སྟོར་བ་མེད་པར་

འདོད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་མ་ཚང་གི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་རིགས་པ་ནི། གློ་ནི་གློ་སྒྲ་མ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ལྟ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་འབྱུང་ན་
གང་དུ་བྱོད་གཤེར་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་བར་མི་འབྱུར་

བའི་ས་སོགས་ཆ་འགའ་ཡང་མེད་པར་འབྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་སོགས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། །དེའི་དབང་པོ་སོགས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལ་ལྟོས་
པར་མེད་པར་ས་སོགས་འབྱུང་བཞི་འབའ་ཞིག་ལས་

འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ས་སོགས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ནི་འབྲུ་མཆུ་ཚོན་དུ་འབྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཆ་ཐམས་ཅད་འབྲུ་མཆུ་ཚོན་དུ་འབྱུར་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་འབྲུ་མཆུ་ཚོན་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་
མ་ཚང་གི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གློ་སྒྲ་མ་སྒྲོན་དུ་

སོང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་^(BDKA)ག་པ་ལ། རྒྱུང་འཕེན་པས། གང་འཆི་སེམས་ཡིན་ན་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མར་མཚམས་མི་སྦྱོར་བས་བྱུང་། དཔེར་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་
བཞིན། འཆི་པོ་ཁ་མའི་སོ་སྦྱེའི་

སེམས་ཀྱང་འཆི་སེམས་ཅན་ཡིན་ནི་ཟེར་བ་ལ། རྟགས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་། །མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་འགལ་ཅི་ཡོད། །ཅིས་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པར་
བསྟན་པ་ནི། དགྲ་བཙེམ་སེམས་

@030B གང་ཡིན་དེ་ཡང་། །གང་ལས་མཚམས་སྦྱོར་མེད་པར་འདོད། །ཚད་མས་མ་གྲུབ་དོན་ཅན་གྱི། །གྲུབ་མཐའ་རྗེས་སུ་འབྱུང་ངམ་ཅི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་གོ་སློལ། །ཐལ་འགྱུར་
པའི་ལུགས་ཀྱི་སྤང་འདས་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི་སྒྲོ་སྒྲེའི་

ཡིག་ཆའི་འགལ་འདོད་དུ་གྲ་ཚངས་འདིའི་ཁས་སྤངས་ཀྱི་རྒྱན་བཞེད་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་པས་འཛིན་སྤངས་མི་འདྲ་བའི་ཞིག་སྒྲོ་གཉིས་པ་མེད་པར་ལྟར་འཁོར་རྩ་ཡང་
གཉིས་པ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ལུགས་འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་

གྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་པས་ཞི་སྒྲོ་གསུམ་ཡོད་པར་མངོན་ཞིང་། ངེས་ནས་འཁོར་རྩ་ཡང་གསུམ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཞི་སྒྲོ་བཅུ་དྲུག་གྱང་ཡོད་དེ། འབྲེལ་བ་དང་སལ་
དུ་ཐུན་མོངས་བའི་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་མི་རྟག་སོགས་

བཙུ་བྱུག་རྟོགས་པའི་སྤྱིང་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་སྒོ་དང་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔུང་དགོས་ཏེ། ཞི་སྒོ་བཙུ་བྱུག་ཡོད་ན་འཁོར་རྩ་བ་བཙུ་བྱུག་ཡོད་
དགོས་པ་ལ། ལོག་འཛིན་བཙུ་བྱུག་གང་རུང་

ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱིང་ཉིད་ལྟ་བུས་གོལ་འགྱུར་གྱི། །སྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་སྤྱིང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ནི་
གོལ་ལམ་དང་གཞན་བཙུ་བཞི་རྟོགས་

པའི་ལམ་ནི་དེ་སྤྲིན་བྱེད་གྱི་ལམ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་རྟོགས་རིགས་མི་འབྲ་བ་དང་ཀུན་བཏུས་ལས་ཐུན་མོངས་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་མི་
རྟོག་སོགས་བཙུ་བྱུག་རྟོགས་པའི་སྤྱིང་ནས་

@031A ༄༄༅། །བཤད་པ་དང་། མདོ་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་རྟོགས་རིགས་མི་འབྲ་བར་འདོད་པ་དང་། བྱེ་སྤྲིན་མི་རྟོག་སོགས་བཙུ་བྱུག་རྟོགས་པའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ཀྱང་འདོད་པས།

ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་ཞིང་། རང་རྒྱུད་པས་བཞི་བརྒྱ་པའི་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་ལོན་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཆ་བྱེད་དགོས་སོ།།

༣༥༣ འདི་ནི་སྤྱག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་

པའོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མིག་སྒྲིས་སོ། །ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་དང་། རྫོང་དང་། རྟོགས་པ་སྒྲིས་སོ། །ཞེས་སོགས་ནི་བརྒྱས་པ་དང་པོ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་
པ་དེ་ངས་མངོན་པར་ཤེས་

པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་ཞེས་སོགས་ནི་བརྒྱས་པ་གཉིས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དེས་ངས་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་
ཤེས་སོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་ན་ཞེས་སོགས་ནི་བརྒྱས་པ་གསུམ་པ་ཡིན་པར་གཞུང་ཁྲུངས་ཐུབ་དུ་མར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱར་མེད་ཅེས་སོགས་ནི་བརྒྱས་པ་གསུམ་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་མདོ་དེའི་ནང་དུ་མི་

སྒྲུང་བས། འདིར་དེ་བ་བརྒྱས་པ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ནི་སྒྲུ་མའི་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱི་རྒྱུན་བཀོང་པ་ཙམ་མོ། །བརྒྱས་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་བསྟན་པར་བྱེ་
སྒྲུས་འདོད་ལ། བྱུང་

@031B པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་ཕོ་གཉིས་སྐྱབ་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་པ་སྟེ་བརྗོད་བྱ་གསུམ་དང་། ཆོག་དོན་ལ་བྱད་པར་བྱེད་པ་དང་ཆོག་དོན་འབྱུང་པ་དང་ཆོག་དོན་
གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་མཁའས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་རིམ་བཞིན་

སྐྱར་ནས་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ།ཎ། འཁོར་ལོ་དང་ཕོ་ལ་བརྩམས་གཞིའི་སྒྲོ་ནས་བདུན་དུ་སྟེ། ཡུང་ཕོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་དང་། བདེན་བཞིན་དང་།
ཁམས་དང་། བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་བརྩམས་

གཞིར་བྱས་པའི་འཁོར་ཡོད་དང་ཕོ་བདུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་། མདོ་དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་དང་ཕོ་དྲུག་ལ་བྱད་པར་བྲུ་བྲུ་དང་། ཐ་མར་ལ་བྱད་པར་བརྒྱད་སྐྱར་པའི་དོན་ནི་བྱང་ངེས་དཀའ་འབྲེལ་
རྩོམ་འཕྲོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།ཎ། །དྲིས་ལྷས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་འདི་གོ་

ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ནི་པར་ན་ལེགས་ལའད་སྤིང་པོ་ལྟར། མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་སྒྲ་སོར་བཞག་ན་

ཞེས་སོགས་སྒྲོར་དགོས་ཏེ། དེར་དུས་སུ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཀྱི་ཐ་སྐད་མ་བུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་མ་གཉིས་བརྩམ་གཞི་མང་ཉུང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། སོགས་སྒྲ་མ་སྒྲར་ན་དྲི་བ་མཚན་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།མཆོས་

རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཀྱན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི། འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བབྱང་བའི་གཞུང་དུ་
བཀོད་པ་ནི་ཡི་གེ་ན་ར་རམ་དཔུད་པར་བྱ་སྟེ། གཞུང་འདི་ནི།

@032A ༄༄༅། །མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ལྟར་ན་བསྐྱས་པ་གསུམ་གྱི་བྱུར་བཅུ་གཉིས་ལ་རྣམ་གངས་སུ་འདོད་པས། བསྐྱས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་རྣམ་གངས་ཞེ་བརྒྱད་བྱར་མེད་དོ།མཆོས་འདིར་རིག་
པ་སྒྲེས་སོགས་བཞི་སྒྲོར་ལམ་སོགས་ལམ་

བཞི་དང་སྒྱུར་བ་ནི་སྒྲ་མའི་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱངས་མི་སྒྲུང་ཞིང་། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མིག། །ཐེ་ཆོམ་
མེད་པས་ཤེས་པ། ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་

པས་རིགས་པ། རང་རང་གི་ངོ་སྤྲེལ་གྱི་བྱི་མས་རྣམ་པར་དག་པས་སྒྲོ་ཞས་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་རེ་རེ་དོན་གཅིག་ཀྱང་ལྡོག་པའི་སོགས་ནས་བཞི་བཞིར་བྱི་བ་ཙམ་ཡིན་པར་ཁས་
ལེན་རྣམ་བཤད་རིགས་པར་བྱང་སྒྲུང་རྒྱལ་སྤྲས་མ་སོགས་

དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །འདིར་བྲན་པ་ལྷ་ཁྱུད་དང་ཆོས་མཚུངས་བར་བཤད་པ་ནི་ཡིག་མོར་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་བཤད་དག་གསེར་ཕྱང་
སོགས་ལས་ལྷ་བརྟོགས་པ་རྩོལ་བ་དན་པ་བཞི་

ནི་ཅི་བས་དང་ཆོས་མཐུན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་ཕུ་ལྷ་ཁྱུད་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །མདོ་སྤེལ་དབྱངས་བསྐྱམ་ལུང་བསྐྱམ་དང་། །ཆོགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་བྱེད་གཞི་
དང་། །རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྷ་བྱ་བྱང་དང་། །སྤྲེས་

རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། །མད་བྱང་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྒྲི། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡིན། །ཞེས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་བཟོད་བྱ་ཚོ་དབྱེད་བཟོད་རྩ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེ་

@032B སྒྲི། མདོའི་སྒྲེ་ནི། དགོས་པ་བཅུའི་ཕྱིར་དུ། ཐོག་མར་དོན་བསྟུས་པའི་ཆོགས་ལྷག་གསུངས་པའོ། །དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྒྲེ་ནི། དབྱས་དང་ཐ་མར་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་གསུངས་
པ་དང་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྒྲེ་དང་ཡིན་པའོ། །ལྷང་བསྟན་

པའི་སྒྲེ་ནི། གང་ཟག་འཆི་འཕོ་བ་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྟོན་པ་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྒྲེ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲེ་ནི། མདོ་རིལ་པ་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྒྲེ་བས་ནས་གསུངས་
པའོ། །ཆེད་དུ་བཟོད་པའི་སྒྲེ་ནི། བསྟན་པ་ཡུན་

རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཡི་རང་ནས་གསུངས་པ་སྒྲི། རྒྱ་སྒྲེ་སྒྲི་རྣམས་ལས། ལེགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ནས། ལེག་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །སྒྲིང་གཞིའི་སྒྲེ་ནི།
བཅས་པའི་སྒྲིང་གཞི་ཡུལ་གང་ཟག་ཉོན་

མོངས་ཉེས་པ་བཞི་སྟོན་པ་འོ། །རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་ནི། རོན་གསལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པ་འོ། །དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་པའི་སྡེ་ནི། སྟོན་ལས་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་
བྱ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་སྟོན་པ་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱུ་པ་

ལྟ་བུ་འོ། །སྐྱེས་རབས་ཀྱི་སྡེ་ནི། སྟོན་པས་སྟོན་གྱི་སྐྱེས་རབས་རྣམས་སྤྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་དཀའ་བ་སྦྱད་ཚུལ་སྟོན་པ་འོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་
རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་འོ། །མཛད་

དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་པ་སྟེ། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཐུག་རྒྱུའི་མདོ་ལྟ་བུ་འོ། །གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྡེ་
ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་

@033A ༄༅། །པའོ། །དེ་དག་ལས་གང་གཞི་གཙོ་འཁོར་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྱང་ནས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུར་བྱེད་པར་ལང་གཤེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །དེ་དག་སྡེ་སྟོན་
གསུམ་དུ་བསྟུ་ཚུལ་ནི། ཀྱན་བཏུས་ལྟར་

ན། མདོའི་སྡེ་ནས་ཆེད་བཞེད་གྱི་བར་ཕྱ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོད་དང་། སྤང་གཞི་ནས་སྤྱི་རབས་གྱི་བར་བཞི་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོད་དང་། སྤང་དུ་བྱང་བ་དང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་གཉིས་ནི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེའི་སྟོད་དང་།

གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོད་དུ་བཤད་དོ། །གཞི་བསྟུ་བར་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོད་དང་གཞན་རྣམས་ཉན་ཐོས་གྱི་
སྡེ་སྟོད་དུ་བྱས་ནས་གཉིས་ཀ་

མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོད་དུ་འཆད་དེ། འདི་དང་བཤད་གཞི་དང་བཤད་རྒྱལ་མི་མཐུན་ཅོ་ཞེས་གསེར་ཕྱང་ལས་གསུངས་སོ། །ཉན་སྤྱི་སྤང་གཞི་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོད་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་
པའི་སྡེ་ནི་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོད་

དང་། གཞན་རྣམས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོད་དུ་བཤད་དོ། །བྱངས་ར་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་ནི་བྱང་སེམས་གྱི་སྡེ་སྟོད་དང་། གཞན་རྣམས་ཉན་ཐོས་གྱིས་དེ་སྟོད་དུ་བཤད་དོ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།
སྡེ་སྟོད་དག་ནི་གསུམ་མ་མ་གཉིས་

ཀྱང་རྩང་། །བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱ་ནི་དགྲར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་དག་རྒྱ་མཚན་དགུས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་བཞག་སྟེ། ཐེ་ཚོམ་དང་སྡོད་པ་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པ་དང་། རང་ལྟ་
མཆོག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་གསུམ་དང་། བསྐྱུས་

@033B མཐའ་གོང་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་ངམ་སྟུམ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བྱེ་སྡུའི་འདོད་པ་དེ་རང་གི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བར་གསུངས་པ་ནི། བཟླས་པ་གསུམ་གྱིས་ལམ་
གསུམ་བསྟན་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་འདོད་

པ་ནང་འགལ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་གསུམ་བསྟན་པ་མི་འཐད་ཅེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཟླས་པ་གསུམ་བསྟོར་བའི་ཆོ། གོ་རྒྱའི་རྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱད་ཁྲི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་།
སྤར་ཡང་། དག་སྟོང་དགའ་ཕགས་པའི་བདེན་

པ་བཞི་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། སྡེ་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་ཞེས་སོགས་
རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཆོ། གྲུན་ཤེས་གོ་_(tnI) ཉས་

དག་བཅོམ་དང་ལྷན་སྡེ་ལྷག་མ་རྣམས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། སྤར་ཡང་། མེ་སློང་དག་གཟུགས་ན་བདག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཆོ། ལྷ་སྡེ་ལྷག་མ་རྣམས་དག་
བཅོམ་ཐོབ་པར་མངོན་འབྱུང་གི་མདོ་སོགས་གཞུང་དུ་མར་

གསུངས་པས། འགའ་ཞིག་བཞུས་པ་དང་པོའི་ཆོ་ཀློང་ཅུ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། བཞུས་པ་གསུམ་པའི་ཆོ་དག་བཅོམ་ཐོབ་^(NPA)ར་འདོད་པ་ནི་བྱངས་མ་མཐོང་བའི་གཏམ་མོ། །བྱི་སྤྱོད་
མིག་སྤྱོད་སོགས་རྣམས་གྲངས་སུ་འདོད་པས། རྒྱས་པར་ན་

བཞུས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་རྣམས་གྲངས་ཞེས་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་གསུམ་ཚན་དང་བཅུ་གཉིས་ཚན་དུ་འབྲེལ་བ་བཞུས་པ་གསུམ་དང་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། གནས་བདུན་ལ་
མཁས་བའི་དག་སློང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ།།^{@034A} ༡༡། །གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྤྱོད་པ་
སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལའང་པ་སྟེ་ས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་ལའང་དཔེ་བསྟན་པ་སྟེ་གསུམ་

ཡོད་པའི་གཉིས་པ་རྒྱས་ལའང་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བབྱང་བའི་གཞུང་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀྱན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་ཞེས་སོགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་སྡེ་རྒྱལ་ལས། རང་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ། །མེད་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། །མི་གནས་ཕྱིར་དང་འཛིན་བཞིན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་འདོད། །ཅེས་འདུས་བྱས་མ་འོངས་བར་
དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། འདུས་

བྱས་འདས་པ་བསྐྱར་ནས་འདུས་བྱས་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ད་ལྟར་བ་རང་གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་པར་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དང་། བྱིས་
པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གམ་གཟུང་འཛིན་རྗེས་

ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། སོ་སོར་ཕྱེན་བརྒྱད་དང་། དགོངས་འགྲེལ་འདིར་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བཙུ་
གཅིག་དང་། ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་

པ་སོགས་སུ་སྟེ་བས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ལྔ་བཙུ་ཙ་ལྔ་ཡང་ཡོད་དོ། །མ་འོངས་པ་རྣམས་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེས་
འགྲོ་བ་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་

@034B དན་སོང་འཁོར་བར་འབྱམས་ཚུལ་དང་། འདས་པ་རྣམས་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དེས་སྤྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཇི་ཙམ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་འདས་ཆོ་སྤྱར་མེ་འོང་བས་དོན་
མེད་ཅིང་མྱ་ངན་སྐྱེད་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་རྣམས་རང་གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་

པར་གནས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་དེས་མི་རྟག་པ་ཕྱ་མོ་ལ་གོ་བ་སྟེར་བས། བྱམས་མགོན་གྱིས་ཤེར་མདོའི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ལས་དང་པོ་བ་ལ་དམགས་ངག་ཆེན་པོ་
བརྩལ་བ་ཡིན་པར་མཁས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །མིང་དང་

བད་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། མིང་དང་བད་ལ་ལྟོས་ནས་མ་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ནི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བྱེད་པར་འདིར་

བཤད་པ་ལྟར་གསེར་སྤེང་དང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་སོ། །ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར་རང་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བ་དང་བསྐྱུ་བར་རང་མི་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་
གསུངས་པས་རྒྱ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་པར་མཁས་པ་འགའ་

ཞིག་བཤད་ངོ། །ཀུན་གཏགས་ནི་སྐབས་འདིར་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བའི་ལྷོག་ཆ་ནས་གསུངས་ཤིང་། དགག་བྱ་ནི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་རམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་
པ་མེད་པས་ན། ཀུན་གཏགས་འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་

དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་བཞག་ཅིས་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཀུན་གཏགས་ནི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་
དམིགས་པར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་དོགས་པ་ཡོད་མེད་

@035A ༄། །ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་ངོ་ཞེས་པའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་འདིའི་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཁོ་བོས། རྒྱས་མེད་ངོ། །འཁོར་ལོ་བར་བ་ལས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་

གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྒྲི་ཇི་བཞིན་པར་ཞེན་ན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་ཉེར་བརྒྱད་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཤེས་པ་སྐབས་འདིར་འབྲེལ་ཆེ་
ཡང་ཡི་གེ་མངས་བར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་ཏེ།

གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་ཁོ་བོས་བྲིས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། མཎྜུ་འཇམ་མཁའ་པ་དང་པོའི་དོན་ནི། ལྟོ་ལྟོ་པ་བྱམ་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་ལྟོ་ལྟོ་པའི་གནས་ལྷགས་སུ་གྲུབ་ན་དཔེ་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་འགྱུར་ལ།

དེ་ལྟར་ན་བདེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡང་བརྒྱ་བ་ལ་མི་སྟོས་བས། བྱམ་པའི་མིང་བཏགས་པའི་སྤྲོ་ལོ་ནས་ལྟོ་ལྟོ་པ་ལ་བྱམ་པའི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། འཇམ་མཁའ་པ་གཉིས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་ཐ་སྐྱད་

ཀྱི་གཞིར་རང་གི་གནས་ལྷགས་ཀྱི་དབང་གི་གྲུབ་ན། དོན་གཅིག་ལ་བརྒྱ་བྱིན་དང་དབང་པོ་དང་གྲོང་འཇོམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་འདུག་པ་དེ། དཔེས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་ལ། རྟོགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་བ་

དེ་བཞིན་དུ་དཔེས་པོ་ལ་གནས་པའི་ལྟོ་ལྟོ་པ་དོན་དེ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། འཇམ་མཁའ་པ་གསུམ་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན། སྐྱེས་བུ་གཉིས་པ་ཉེར་པས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་འཇུག་པའི་ཆོ་འདི་ཉེར་སྐྱེས་སོ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱུང་

@035B པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་མིང་དང་ཉོག་པ་ཡང་དངོས་པོའི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། ༥། །སྟོང་ཐུབ་ལས། སེམས་ཙམ་པ་དང་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་

མི་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀུན་བརྟགས་སུ་བཤད་
ཀྱང་། འདི་ནི་སྔ་མའི་ཁས་སྒྲངས་སྟེ་རྒྱུན་དང་། གཙོ་ཆེར་རྒྱལ་བ་

དག་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དྲང་ངེས་བཀའ་འབྲེལ་གྱི་བཤད་རྒྱལ་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྟོང་
ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་བྱ་ཁོ་ནར་བརྟེན་པ་ཡིན།།

ཞེས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ནི་བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་མིན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་བྱ་ཡིན་པར་བརྟེན་ཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། དེར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་

མེད་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྟོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནར་བཅོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས།
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་བཅོད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་

གཞན་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་
གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས།

@036A ༄༄༅། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཞན་དབང་གི་སྟོང་ཏུ་བདག་འཛིན་གཉིས་གྱིས་ཀྱན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཀྱང་
གསུངས་འདུག་པས། སྟོང་ཐུན་

གྱི་དགོས་པའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒར་བྱངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱེལ་གས་བཤད་སྟོང་པོར་དེ་དག་གི་མང་པོ་ཞིག་མིང་དང་བཤས་འཛོག་མི་རྣམས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་
ཡང་། ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་

སྐབས་གྱི་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། དེ་ནི་མིང་དང་བདས་འཛོག་རྩས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུང་ཅས་སྒྲ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་རང་གི་མིང་བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་པ་ཙལ་ན་མི་རྟེན་
པར་མི་འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་

བ་གཉིས་མི་འགལ་ཚུལ་ལ། ཡིག་ཆ་འདིའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། སྐྱེ་ཏག་སྟོང་ལྟ་བུ་དེ་འཛིག་ཉིན་གྱི་བདད་དང་གྲགས་པས་འཛོག་མི་རྩས་བ་ནི་ལུང་སྒྲ་མའི་དོན་དང་། དེ་ནི་རང་ཞེས་བརྗོད་
པའི་སྒྲ་དང་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་འཛོག་

རྩས་པ་ནི་ལུང་སྒྲི་མའི་དོན་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཏེ། ལུང་སྒྲ་སྒྲིའི་མིང་དང་བད་ནི་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བའི་སྒྲིར་ཏེ། སྒྲ་མ་ནི་རི་བོང་ཅན་ཡ་རྣམས་ལ་ཞེས་བད་སྒྲིར་བ་ལྟ་བུ་དོན་གང་ལའང་
འདོད་པས་བད་སྒྲིར་བའི་བད་དང་གྲགས་པ་དང་།

སྒྲི་མ་ནི་རང་འདོགས་བྱེད་གྱི་མིང་དང་རྟོག་པ་འབྱེད་པའི་སྒྲིར་ཞེས་བཞེད་ལ། སྟོ་མང་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། སྐྱེ་ཏག་སྟོང་ལྟ་བུ་དེ་མིང་བད་ཙམ་གྱིས་འཛོག་མི་རྩས་པ་དང་མིང་བདས་མི་རྩས་ཞེས་
ཞིབ་ཆ་མཛད་དོ། ༥ །འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནི་བྱད་པར་

@036B བརྒྱད་དང་ལྔ་ཉེ། བསྐྱེད་བ་བོ་དང་། དུས་དང་། གནས་དང་། གདུལ་བྱ་དང་། བཟོད་བྱ་དང་། རོ་བོ་དང་། དེའི་ཆེ་བ་དང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཉེ་བརྒྱད་དང་ལྔ་ཉེ་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་ལོ་པར་ཐ་གཉིས་གནས་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་གཏོགས་

གཞན་བདུན་དང་ལྔ་ཉེ། །པ་ར་ཆའ་ས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཀུན་གཟིགས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས། ལྷ་ར་ཆ་ལུ་བ་དང་ཨ་སི་རལ་གྱི་སྟེ། སྟོན་ལུལ་དེར་འབྱུགས་པ་ཤིན་ཏུ་དར་བས་གོ་མཚོན་དུ་བསྟེན་
པས་ལུབ་རལ་ཅན་ནམ། ཡང་ན་ལྷ་ར་

འཁོར་མོ་དང་རྒྱ་སོ་འཇིགས་སར་བཞེད་པ་དང་། (PntAI) ཏ་འགའ་ཞིག་ཕྱོ་ལྷ་ར་ཆ་སིའི་པར་གྱི་ལུལ་ཡིན་པས་མཚམས་སྦྱར་བས་ལྷ་ར་རྒྱ་སི་ཡིན་གསུངས། ཞེས་བཤད་དོ། །ལོ་བཅུ་
གཉིས་ན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ལུམ་གྱི་

སྦྱུམས་སུ་འབྱུག་པར་འགྱུར་ཞེས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱས་པའི་གཏམ་ལུལ་དེར་གནས་པའི་རང་རྒྱལ་ལྷ་བརྒྱས་ཐོས་ནས་མཁར་ཏུ་ལ་བདུན་ཙམ་དུ་འཕགས་ཏེ་མེས་ལུས་བསྟེན་གས་ནས་འདས་
པའི་རིང་(GSRE)ལ་དེར་ལྷུང་བས་དྲང་སྟོང་ལྷུང་བ་ཞེས་

བཏགས་པར་བཀོད་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ལས་སྡོན་ནམ་མཁར་འཕུལ་བའི་བྱང་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་རྩ་འཕུལ་ཉམས་ནས་དེར་ལྷུང་བས་དེ་ལྟར་བཏགས་
པར་བཤད་དོ། །བྱང་སྟོང་མཆོག་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་

ཐོག་མར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་པའི་གནས་ཡིན་པས་བྱང་སྟོང་སྣ་བ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆོ་འཕགས་པའི་འཁོར་ཆོགས་དང་། གཞན་གྱི་ཆོ་རིས་འགའ་
འཇིག་རྟེན་པའི་བྱང་སྟོང་དང་། རི་འགའ་ཆང་སངས་རྒྱས་ཏེ་དང་

@037A ༄། །སྟོང་གསུམ་པོ་གང་དུང་རྟག་ཏུ་འདུ་བས་བྱང་སྟོང་འདུས་པའི་གནས་ཞེས་གྲང་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། རི་དྲགས་རུ་རུ་མང་པོ་གནས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་རི་དྲགས་
རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་

བསྐྱོར་པའི་ཆོ་རི་དྲགས་ཤལ་བ་གསུམ་རྟག་པར་ཆོས་ཉན་དུ་འོངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རི་དྲགས་གྱི་ནགས་དང་། རི་དྲགས་བྱིན་པའི་ཆལ་དང་། རི་དྲགས་རྒྱུ་པའི་གནས་ཞེས་སོགས་དུ་
མར་བསྐྱར་རོ། །འཁོར་ལོ་བར་བ་ནི་གནས་བཞིར་འདུས་

པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པར་བཤད་ཀྱང་། བྲགས་ཆེ་བ་ནི་ཤོད་ཐུང་པོའི་རི་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲ་དོན་ནི། བྲག་བྱ་ཤོད་ཀྱི་མགོ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་པར་ས་ལུ་ལྔ་དང་པའི་མདོར་གསུངས།
ལོ་རྒྱུས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཤེར་མདོག་གསུངས་

པའི་ཆེ་ཞིང་གཞན་ནས་བྱང་སེམས་མང་པོ་བྱ་ཤོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྤྲེལ་ནས་ཆོས་ཉན་པར་འོངས་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་པར་བཤད་ཀྱང་། འདི་ནི་དྲུང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལས་བསྐལ་བ་
སྤྲེལ་ནམས་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། བསྐལ་

ཆེན་འཛིག་ཆེ་མི་འཛིག་པར་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་པ་ནི། སྤོན་གྲོང་བྱིར་གཅིག་ལ་མའི་འཛིགས་པ་ཡང་ཡང་བྱུང་ཆེ་རྒྱལ་བོས་སུའི་བྱིས་དྲུང་བྲོད་ཀྱི་སར་སྤོ་བའི་
བྱིསས་བྱས་པ་ན། མི་རིང་

བར་རྒྱལ་པོའི་ཁང་པ་མེས་བསྐྱེགས་པས། སྤར་གྱི་བྱོམས་མ་བཞིག་པར་རྒྱལ་པོའི་ཁང་བ་དྲུང་བྲོད་ཀྱི་སར་སྤོས་བ་དང་བྱིས་མི་བྱིས་དྲུ་མས་བསྐྱོར་ནས་གྲོང་བྱིར་དུ་བྱུར་ཡང་། སྤར་གྱི་
མིང་མ་འཕྲོས་པས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་བྲགས་པར་

@037B བཤད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲེལ་འགའ་ཞིག་ལས་གྲོང་ཁྱིམ་འདི་དང་ཕོར་གསར་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ་མཚན་མོ་མི་ཡིན་པས་རྒྱལ་པོའི་ཁང་པ་བ་གཏོགས་པ་ཡང་ཡང་བ་བཞེག་པ་ན། མི་བྱིམ་
ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་མིང་བཏགས་པས། །དེ་ཕྱིན་ཆོད་མ་བཞེག

པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཏགས་བཞེས་བཤད་དོ། །ཤེར་མདོ་ནི་ནི་བྱིམ་པ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་ཁ་བ་དང་རབ་འབྱུང་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བྱ་གྲོད་ཕུང་པོའི་
རིར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ཞི་མཐར་མི་ལྟང་བ་མཚོན་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་

ཁབ་དང་སྤྱིད་མཐར་མི་ལྟང་བ་མཚོན་ཕྱིར་བྱ་གྲོད་ཕུང་པོའི་རིར་གསུངས་པར་བཤད་པའང་ཐོས་སོ། །འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ནི་གནས་བདུན་དུ་འདུས་པ་བརྒྱད་ལ་གསུངས་པར་བཤད་ལ། འཁོར་
ལོ་ཐ་མའི་གཙོ་བོ་དགོངས་འབྲེལ་ནི་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པས་

དེ་གྲགས་ཆེའོ། ༥ །འགལ་བ་(DSPO)ང་བའི་ལན་གྱི་མདོའི་སྐབས་སུ། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་བོ་དང་ཐ་མ་ལ་མཇེད་ནས་བར་བ་ལ་མ་
མཇེད་པ་ནི། དཀྱིག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་

དགག་ཡོད་ལ། གཞན་གཉིས་ལ་དེ་དག་མེད་པའི་རྒྱན་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། ཀུན་བརྟུས་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གསུམ་ག་ལ་མཛད་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིས་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་
དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་

པ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་པར་ལེགས་བཤད་སྤིང་པོར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གཞན་དབང་རྒྱུ་མེད་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེས་ནས་མ་འགགས་པ་དང་། དེ་གཞོན་ནས་རྒྱུ་
མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཞི་བ་དང་། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་མེད་

@038A ༄༄༅། །ལས་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །སློམ་ང་ཡིག་ཆར་ལན་གྱི་མདོའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་

པའི་དགོངས་གཞིར་མ་བསྟན་ཀྱང་། མདོའི་དོན་གདུལ་བྱས་གོ་རྒྱལ་མི་འདྲ་བར་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ག་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་
དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན། རོང་བ་ལ་སྒྲོན་བསྟན་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཞོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དཀའ་། འབྲེལ་རྩོམ་འཕྲོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ །དྲང་ངེས་ཀྱི་བྱུང་པར་འདོད་ཚུལ་མང་
སྟེ། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་

འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོག་གསུམ་བཀར་མི་འདོད་ལ། མདོ་ཡིན་ན་ངེས་དོན་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་དྲང་ངེས་ཡོད་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་གསུངས། སེམས་ཅམ་པས་
འཁོར་ལོ་དང་ཕོ་དང་བར་པ་གཉིས་དྲང་དོན་

དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ནི། དང་ཕོ་དྲང་དོན་དང་བར་པ་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་ལ། དགོངས་
འབྲེལ་ལས། མཚན་ཉིད་གསུམ་

གསུངས་པའི་དོན་སེམས་ཅམ་པས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་ནི་མདོའི་དོན་མིན་པར་འདོད་དོ། དང་ཕོ་དྲང་དོན་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཅམ་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པས་གཞུགས་
ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཆོས་

@038B རྣམས་ཆ་མ་ཕྱེ་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱང་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་གང་ཞིག། །ལྷགས་འདིས་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་ནི་བཞིན་པ་མིན་པའི་བྱང་དོན་དུ་
མི་འགྱུར་གྱི། ཆོས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་

གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་གྱུར་ཞེས་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར་བ་ལ་བྱང་ངེས་གཉིས་ཡོད་པར་ལེགས་ལྡན་གྱི་གཞུང་དང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར་
གསལ་པར་མ་གསུངས་ཀྱང་རིགས་པས་སྒྲུབ་དུ་

ཡོད་དེ། བར་བར་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་བ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་མི་འདོད་ན་དབུ་མ་བའི་ལྷགས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། །ཤེས་རབ་སྟིང་པོ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པའི་བྱང་པར་དངས་ལྷགས་
གང་ལ་ཡང་མ་སྒྲུབ་བར་གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས་

གསུངས་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེང་ན། དགོངས་འགྲེལ་རང་གཞུང་དུ་མཛད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། །འཁོར་ལོ་བར་བ་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཐམ་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་རྩལ་ཡང་སེམས་ཙམ་པ་

དང་མི་འདྲ་བ་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཀྱི་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཀྱི་བཏགས་ནི། སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ངོ་བོ་
དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་དོན་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །

ལུགས་འདིས་བཏགས་དོན་དེ་དོན་ངམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཏགས་དོན་དེ་ལ་གང་འཇོག་པ་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་སྟེ་བའོ་ཞེས་
བཏགས་པའི་སྒྲུས་བཞག་པའི་

@039A ལྟོ། །ཡུལ་ནི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་འདི་གཟུགས་སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་འདོགས་པའི་ཞེས་ཡུལ་ནི་
ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་དོན་

ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྟེ་བ་མེད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཞེད་ལ། སེམས་ཙམ་པས་རང་དབང་དུ་སྟེ་བ་
མེད་པ་ལ་འདོད་པས་དེ་མེད་པས་

དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་མི་དགོས་པར་བཞེད་དོ། ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྲས་གྱིས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དང་བར་བ་ལ་དྲད་དེས་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ནི་ལེགས་ལྷན་དང་འདྲ་ཞིང་། ཐ་
མལ་ཡང་དྲང་དེས་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད་

དམ་སྒྲུལ་སྟེ། དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། བར་བ་ལ་དྲང་དེས་གཉིས་ཡོད་དེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ཤེས་རབ་སྣོང་
པོ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་མ་སྒྱུར་བ་རྣམས་དྲང་

དོན་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཡུམ་འབུམ་པ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པའི་བྱད་པའི་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་སྒྱུར་བ་རྣམས་ངེས་དོན་གི་མདོར་སྒྱུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ལེགས་བཤད་སྟིང་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །ཐམ་ལ་དྲང་དེས་གཉིས་ཡོད་དེ། དབྱ་མ་

པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་ཐམ་ངེས་དོན་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་
བཤད་སྟིང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་

@039B པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་མདོའི་དོན་མིན་ན་མདོ་གང་གི་ཡང་མིན་པར་བཞིན་དམ་སྒྲམ་ན། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་དགོངས་འབྱེལ་དང་ལང་གཤེགས་དང་རྒྱན་སྒྲུག་པོ་
བཀོད་པའི་མདོ་སོགས་ལས་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཅམ་གྱི་ལུགས་

སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་ལ་རང་བཞིན་མ་བཀག་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་མི་རྒྱས་པ་རིམ་གྱིས་བཀྱི་དགོས་པ་རྣམས་གྱི་བསམ་རྒྱུ་
མཐུན་པ་རབ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། མདོ་དེ་དག་

ལས་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་རྒྱས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་བཤད་པ་རང་སྒྲུ་མ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་ཆ་ཕྱི་ནས་མདོའི་དོན་དུ་འཛོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་མི་

རྒྱས་པ་རིམ་གྱིས་བཀྱི་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་དང་པོར་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་སེམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་དུ་འཇུག་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་གྱི། ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་
དགོས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་ཕྱི་དོན་

མེད་ཅིང་སེམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་འཁོར་ལོ་ཐ་
མ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དངོས་ཡིན་ན་དོན་དམ་ཡང་

དག་འཕགས་ཉུས་ཀྱི་ལེན་གཞུང་ཚིག་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཉུས་ཀྱི་ལེན་གཞན་རྣམས་དེའི་སྒྲུབ་གཏོགས་ཡིན་པར་པཎ་ཆེན་གྱིས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ཡོད་མོང་^{@040A} ༄། །ཀྱང་། པཎ་ཆེན་གྱི་གསུང་དེ་ནི་སྔ་མའི་ཁས་བླངས་ཀྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལན་མི་རུང་གནམ་སྟམ་སྟེ། ལེགས་
བཤད་སྤྱིང་པོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་ཞེས་ཉི་བའི་ཚིག་གིས་སྟོས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོས་པའི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་དགོངས་འགྲུལ་དང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། དུས་ཐ་མར་
གསུངས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་བཞིན་

དུ་མ་བྱེ་བའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་འདི་ནི་ཞེས་ཉི་བའི་ཚིག་སྟོས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ན་ངོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཉུགས་ཀྱི་ལེན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་གསལ་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་འགལ་

བ་སྒོང་ཚུལ་སྒོ་སྒོའི་ཡིག་ཆའི་འགལ་འདོད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་བཤད་ལས་དངོས་འགྲེལ་མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་སུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། འཕགས་
པ་སང་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་ངེས་ཀྱི་བྱད་པར་ཐལ་

འགྱུར་བ་ལྟར་བཞེད་པར་བཤད་མེད་ཀྱང་། ཉི་སྤྱང་རྒྱན་སྤྱང་སོགས་འཕགས་སང་གི་གཞུང་རྣམས་སུ་དྲངས་ངེས་ཀྱི་བྱད་པར་ཐལ་འགྱུར་པ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱངས་ཡོད་མེད་བཏལ་བར་བྱ་
དགོས་ཤིང་། དར་མ་ཟད་གསེར་སྤང་ལས། འདི་དང་

དགོངས་པ་དང་ལྡེམ་དགོངས་གཉིས་པ་རྣམས་སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་ནའི་འདོད་པའོ། །ཞེས་མ་ངེས་པ་ལྡོག་པའི་གཉིན་པོ་ལྡེམ་དགོངས་དང་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་མཚན་ཉིད་ལྡེམ་
དགོངས་གསུམ་སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་ནའི་འདོད་པར་གསུངས་

@040B པས་ན། འཕགས་སང་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་བཞེད་མི་བཞེད་ཀྱང་དཔྱོད་དགོས་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་ཤེས་མདོ་བཞག་པ་
སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་ནའི་འདོད་པ་ཡིན་པ་ནི་གསེར་སྤང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་

ཀྱང་མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་ཁས་ལེན་པ་ནི་དབུ་སེམས་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཡོད་པས་ཁོ་བོས་ཀྱང་གཞན་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། རྒྱུད་ཁྱ་མར། སྤྱིན་དང་མི་ལམ་སྐྱུ་བཞིན་དེ་དང་
དེར། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀྱན་སྟོང་པ་ཞེས། །

གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། །སངས་རྒྱས་སྤྱིང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས། །ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་བ་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེར་
ཤས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་དང་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་

ཀྱན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའོ་ཞེས་སྟོ་བྱར་བ་ལྟར་གསུངས་ནས། ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་འདིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་

ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས་སྟེ་གསུང་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྟོ་བྱར་བ་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འགལ་བའི་བརྩོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུང་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པར་

ཐལ། གྲིས་པ་རྣམས་ལ་གསུང་དགོས་ན་དེ་དག་ལ་བསྟན་ཡང་རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ཡི་རིགས། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ། །དེ་ལ་རྣམ་
བཞི་གོ་རིམ་བཞིན། །རྒྱ་བཞི་ཡིད་ནི་བསམ་མི་

@041A ཨཱ། །བྲལ། །ཅིས་པ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དགོས་པ་མེད་པའི་རྩོད་པ་འབྱུང་བའི་ལན་དུ། །སེམས་ཁྱུ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟན་པ་
དང་། །ཡང་དག་མིན་འཇིན་ཡང་

དག་ཆོས་ལ་སྐྱར། །བདག་ཆགས་སྟག་པའི་སྦྱོན་པ་གང་དག་ལ། །ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྤང་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་གསར་དུ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བགོགས་བདག་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་མེད་པས་སྒྲ་མེད་བྱང་

རྒྱལ་ཐོབ་མི་རྒྱས་སྟུམ་དུ་སེམས་ཁྱུ་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྐྱབ་པའི་གོགས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁ་ཅིག་བདག་གིས་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་རྒྱས་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་མི་རྒྱས་སྟུམ་དུ་
སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་བརྟན་པ་དང་། །གནས་

ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་གོགས་ཡང་དག་པར་བྱལ་པ་མིན་པའི་ཉེས་པ་ཡང་དག་པར་བྱལ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། ཡང་དག་པའི་ཚོས་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་
ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྐར་བ་འདེབས་པ་དང་།

སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་པའི་རྒྱ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་དང་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་གོགས་རང་ཉིད་གཅིས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་བདག་ལ་ཆགས་པ་ལྷག་པར་ཡོད་པའི་སྒྲོན་ལྔ་
པོ་སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་

སྤངས་ནས་གསར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་རུང་གི་ཁམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། ། མདོ་ཕྱི་མར་བསྟན་པའི་
ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་

@041B ཉིད་མདོ་སྔ་མར་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་སྔ་ཕྱི་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅས་པ་སྟེ། མདོ་ཕྱི་མར་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་མཐར་ཐུག་དང་མདོ་སྔ་མར་སྟོན་བྱུང་པར་གསུངས་

པ་ནི་ཀུན་ཉོན་གསུམ་ཡིན་པས་མི་འགལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་གྱིས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་ལས་དང་རྣམ་སྒྲིན་དོན། །སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་རྩོད་པ་གཉིས་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་རྒྱུས་པའི་རྩོད་པར་བཤད་ཀྱང་། རྒྱུད་རྒྱ་ཐོགས་འབྲེལ་དང་དར་རྒྱུ་གཉིས་ཀར་སྤར་སྤར་གསུངས་པས་དཔྱད་བྱའོ། །འདིར་གཟུགས་རྒྱལ་གྱིས་ཉུས་

པའི་མདོ་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་མདོ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་ཞེས་པ་དང་། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་མདོ་ཡིན་གསུངས་པ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། རིམ་པ་དང་པོ་

གཉིས་ཀ་ཐེག་དམན་དུ་བྲིད་པ་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། རྒྱུད་རྒྱ་དར་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རིམ་པ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་རང་རང་གི་བྱང་རྩལ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་བྲིད་ནས། དེ་ནས་རིམ་པ་གསུམ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་

ཁྱིད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རིམ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དང་རིམ་པ་གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྐྱེ་ཐ་སྐྱེ་ ཉི་སྒྲུང་རྣམ་འབྲེལ་རྒྱན་
སྒྲུང་གསུམ་དུ་རྩོད་ལན་གྱི་གཞུང་འདི་དགོས་འབྲེལ་གྱི་

@042A ལྟོ། །སྐབས་སུ་བཀོད་པ་དང་བརྗོད་བྱ་ལ་དོགས་པ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་དུ་སྤྱད་པར་རིགས་ཀྱང་། འབྲེལ་པ་འདིའི་རྩོད་ལན་ནི་མངོན་ཏོགས་རྒྱན་འདི་གཞི་
གཉིན་རྣམ་གསུམ་ལས་གང་བརྗོད་

བྱར་བསྐྱས་ནས་རྒྱན་དུ་བྱེད་ཅིས་འདྲི་བའི་ཕྱིར་རྩོམ་བར་དམ་བཅའི་གཞུང་ལ་རྩོད་ཅིང་། དགོས་འབྲེལ་གྱི་མཆམས་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོན་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་དུ་སྤྱད་པར་རིགས་
ཞེས་གསུང་བྱེད་ལས་གསུངས། རྣམ་

བཤད་ལས་དགོས་འབྲེལ་གྱིས་མཆམས་སྦྱོར་སྤྱད་པར་མངས་དོ། །ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་རྒྱན་འདིར་ཕུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཏོགས་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་གཞི་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
སྤངས་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་གཉིན་པོ་དང་། ཤེས་

བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་རྫས་བཏགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་གང་བཟོད་བྱར་བྱས་ཀྱང་དོགས་པ་མེད་དེ། དང་པོ་ལྟར་ན་མདོ་དང་རྒྱན་ནི་འཁོར་ལོ་དང་
པོའི་སྒྲེར་གཏོགས་གྱི་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་

རྫོས་པའི་རྫོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཉིན་པོ་ཉི་ཆོ་བ་རྫོན་ན་སྤང་བྱ་གང་གི་གཉིན་པོ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་རྒྱང་པར་མི་འབྱུར་པ་དང་། སྤང་བྱ་དང་བཅས་པར་རྫོན་ན་མངོན་པ་དང་
རྫོས་པའི་རྫོན་སོན་གནས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གཞི་མེད་རྫོན་ན་རྫོས་བྱ་ལ་འཁོར་བའི་དོན་མ་བཤད་པར་འབྱུར་བ་དང་། གཞི་བཅས་རྫོན་ན་མངོན་པ་དང་རྫོས་པའི་རྫོན་སོན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་རྩོད་
པ་འགོད་དུ་རྒྱུ་ལ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སྒྲ་བའི་

@042B པས་མཆོད་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་རྒྱན་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་རྫོས་པའི་རྫོན་ཡོད་ཅས་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་ཏོགས་རྒྱན་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་རྫོས་པའི་རྫོན་ཡོད་ཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
མངོན་ཏོགས་རྒྱན་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་རྫོས་པའི་རྩོད་ལན་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར་རོ། །ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་གཉིས་གཞི་གཉིན་རྣམ་གསུམ་བསྟན་ཚུལ་དང་དགོས་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོས་པའི་སྟོན་ཡོད་ཅས་ཚུངས་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀ་
གཞིག་གཉིན་རྣམ་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོས་པའི་སྟོན་

ཡོད་ཅས་པ་གཏན་མིན་ཏེ། གསེར་ཕྱང་ལས། དེ་ལྟར་གཞི་འཆང་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ན་སྒྲོས་པ་ཡོད་ལ་བཤད་བྱ་ལ་སྦྱར་ན་ཁོ་ན་སྒྲོས་ཀྱང་སྒྲོས་པར་སྦྱབ་མི་རུས་ཏེ། མངོན་པར་བཤད་པའི་ཆོས་
གསུམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པས་སོ། །ཞེས་

དང་། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གཞི་གཉིན་རྣམ་གསུམ་བསྟན་པའི་བྱུང་མ་ཕྱིད་པར་དེ་གསུམ་ལ་ཁོ་ནའི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ཙམ་ལ་རེ་བས་ནི་ཚུངས་ལན་འདི་དག་བསྟན་པའི་བར་དུ་
ཡང་མི་ཤོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལན་ནི། ཡུམ་

གྱི་མདོ་དང་རྒྱན་གྱིས་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་དགོས་པ་གསུམ་དེ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་གཞི་གཉིན་རྣམས་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་རེ་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པའི་སྟོན་མངོན་ཏོགས་ཕྱོགས་རེ་
གསལ་བར་བྱེད་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞི་

གཉིས་རྣམ་གསུམ་ག་བརྟེན་བྱར་བསྐྱུས་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་ཏྲོགས་མཐའ་དག་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁུན་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་ན་མངོན་ཏྲོགས་མཐའ་དག་གསལ་བར་
བྱེད་པས་བྱུང་པ་ཡོད་དེ། མཁུན་གསུམ་གྱིས་མངོན་ཏྲོགས་མཐའ་

@043A ཨཱ། །དག་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འདིར་བསྐྱེད་བྱ་དང་ཤེས་བྱར་བཤད་པའི་ལ་མངོས་བབྱང་བ་འདི་ནི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ཡིན་ལ། གསེར་ཕྱང་ལྟར་ན།
བསྐྱེད་བྱར་བཤད་པའི་ཉན་རང་གི་ལམ་

གཉིས་བཏགས་པ་བ་དང་ཤེས་བྱར་བཤད་པའི་ལམ་གསུམ་ག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཏྲོགས་རིགས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་གཞན་ལ་སྒོན་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་
བསྐྱེད་པའི་དོན་སྤར་ལྟར་ལ། ཤེས་པའི་དོན་

མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །གསེར་ཕྱང་ལས། གཞུང་འདི་ལ་དམིགས་གསལ་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་མི་འཐད་གསུངས་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་
ཞིང་། དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ།

ཞེས་སྒྱུར་བཏང་ནས། ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱའམ་སྒྲུལ་ན། དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་དམིགས་གསལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚིག་དོན་
འཆད་ཚུལ་ཡང་། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་

ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ་དང་། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གསེར་ཕྱང་ལྟར་ན། དེ་དག་གིས་ཞེས་བཏོན་ནས་དེ་དག་ཅེས་པ་བྱང་
སེམས་ལ་བྱེད་པས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ།།

རྣམ་བཤད་ལས། དེ་དག་གིས་ཞེས་བཏོན་ནས་གཞུང་མ་དག་པ་ལ་བཤད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་པ་དུམ་སྒྲུང་ངོ། །ཞེས་བྱང་གསུངས་པས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལྟངས་བཤད་པ་བརྩལ་པ་
ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་མོ། །འདིར་སྤངས་

@043B ཏོགས་རྫོགས་ཚད་བཤད་པ་ཡང་རྣམ་བཤད་ལྟར་ཡིན་གྱི། གསེར་ཕྱང་ལྟར་ན། བདག་མེད་གཉིས་ཏོགས་པས་དང་པོར་རྫོགས་ཤིང་། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པས་བརྒྱད་པར་རྫོགས་ལ། ཇི་
སྟེད་པ་ཏོགས་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པ་གཉིས་སངས་རྒྱས་པཎ་

རྫོགས་པར་གསུངས་མོ། རྒྱན་ལས། དགའ་དང་དད་དང་ར་རབ་ཞི་སྒྲིང་བཅུ་དང་། བཟོད་དང་ཡིད་གཞུངས་མཐུ་ཅན་ཉིད་དང་ནི། མི་འཕྲོགས་པ་དང་ཡན་ལག་ལྡན་པ་རབ། དེ་ནི་
རྒྱལ་སྲས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཚན། ཞེས་དགའ་བ་ཡོངས་

སུ་སྒྲིན་པ། དད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། རབ་ཞི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། སྒྲིང་བཅུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། ཡིད་གཞུངས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། མཐུ་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། མི་
འཕྲོག་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། ཡན་ལག་

ལྡན་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་སྟེ་རང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དགྲ་དང་། ལུས་ཅན་བྲལ་བར་སྒྲིན་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ། ཡོངས་སྒྲིན་རབ་སྒྲིན་རབ་སྒྲིན་མཐུན་པར་སྒྲིན་བྱེད་གཞན། ལེགས་པར་སྒྲིན་བྱེད་
རྫོགས་པར་སྒྲིན་བྱེད་དང་། རྟག་སྒྲིན་གོང་དུ་སྒྲིན་བྱེད་བཤད་

པར་འདོད། ཅེས་བྲལ་པར་སྒྲིན་བྱེད། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་བྱེད། རབ་དུ་སྒྲིན་བྱེད། མཐུན་པར་སྒྲིན་བྱེད། ལེགས་པར་སྒྲིན་བྱེད། རྫོགས་པར་སྒྲིན་བྱེད། གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲིན་བྱེད་དེ་གཞན་ཡོངས་
སུ་སྒྲིན་

པར་བྱེད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་རྣམས་རྒྱན་འབྲེལ་ལ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉིན་ཡང་དག་མཐའ་ཆད་པའི་སྤང་འདས་ལ་འདོད་ཟེར་བ་ནི་མ་བཤགས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། གསེར་ཕྱིང་།

@044A ༄༄༅། །ལས་ཆོས་བཤེས་དང་གསེར་སྤྱིང་པ་གཉིས་ཀ་ཉན་རང་གི་སྤང་འདས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་བཤད་པར་གསུངས་སྐུམ་མོ། །ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་སྤང་འདས་དང་འགོག་
བདེན་དོན་དམ་པ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་།

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་མིན་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་སློ་གསལ་སྤྱིང་གི་དག་བཤེས་སྤྱ་རབས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཁས་སྦྱངས་ཀྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་ལྷགས་ལ་ཁས་ལེན་མི་རུང་།
སྟེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་

གསུང་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྤོང་པ་ཉིད་བཤད་བའི་སྐབས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཁྲིཀ་ཆེན་ལས། གསུམ་པ་ལྟར་ན་པ་རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་ངོ་བོའོ། །དེ་ཡང་འཁོར་བ་
ལས་འདས་པའི་

ཕྱིར་འཁོར་བའི་པ་རོལ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ་མཐའ་ནི་འཁོར་བ་ཟད་པའི་མྱང་འདས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་

ཀྱི་སྟོང་གཞན་མྱང་འདས་བཞག་ནས་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཅན་རིམ་གྱིས་ངི་མས་ཇི་དག་ཏུ་སོང་བ་ན། དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ངི་མས་ཇི་
དག་ཏུ་འགོ་བས། ཆོས་

ཅན་བྱད་པར་ཅན་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དག་པ་སྟོགས་གཅིག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ། །རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་བའི་ངི་མས་ཀྱང་དག་པ་རེ་དགོས་ལ་དེ་ཉིད་ལ་འགོག་བདེན་ཟེར་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེའི་ལྷོག་

@044B ཆོན་ལས་ཀྱང་། འདིར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྣང་པ་རྒྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་མྱང་འདས་སུ་བྱའི། ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱ་རྒྱུན་རྒྱུན་ཆད་པ་ལས་ཕྱི་མའི་རིགས་འདྲ་མ་

སྐྱེས་པ་ནི་མྱང་འདས་སུ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱན་སྒྲ་མ་ཟད་པས་བསྐྱེད་པའི་མཐོངས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་བདེན་དང་མྱང་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་

སྤྲས་མཆོག་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མང་མདོ་ཀྱང་མངས་དགོས་ནས་མ་བློ་སོ། ། །དྲྀ་དྲྀ་ སྐབས་འདིའི་རྩོད་ལན་ནི་རྩོད་ལན་སྒྲ་མ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། རྩེ་བཙན་བྱམས་པས།

རྒྱན་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྒྱལ་འབྲིང་རྣོ་གསུམ་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ལས་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་

མཇད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩོད་པའི་ལན་དུ། ཡུམ་གསུམ་ལས་དངོས་པོ་བརྒྱད་གསལ་པར་མཇད་ཟིན་ཀྱང་རྒྱན་བརྩམས་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མདོལ་ལས་ནི་དུས་རིང་མོ་ཞིག་གི་སོག་བར་བྱེད་ལ། བསྐྱན་བཅོས་ལས་ནི་

དུས་བྱུང་དུ་དང་ཆོག་ས་རྒྱུ་དུས་རྟོག་ས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །བརྗོད་བྱ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་རྟོག་བཞི་དང་རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅོམ་ལྡན་ལ་འཇུག་པའི་
འགོག་ས་བཞི་ནི་རྩུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། ཕྱི་མ་བཞི་ནི་

@045A ལྟོ། །བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་དེ་སྐྱབ་མི་རྣམས་པ་དང་། རྣམས་ཀྱང་དེ་དམ་པས་འདོད་བྱ་མིན་བ་དང་། ཡིན་ཀྱང་དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སྤྲ་པ་གཞན་
ཡོད་སྟུང་པའམ་དེ་བསྟན་

བཅོས་འདི་ལ་མ་འབྲེལ་ལོ་སྟུང་པ་བཞི་འོ། །དེ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བྱ་རྟོག་ས་རྟོག་ལྟ་བུ་མིན་པར་དགོས་པ་ཡོད་པ་དང་། འཛོག་པའི་གཙུག་རྒྱན་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་མིན་པར་དགོས་པ་
དེ་སྐྱབ་རྣམས་པ་དང་། མ་བག་མར་

ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་མིན་པར་དགོས་པ་དེ་དམ་པས་འདོད་བྱ་ཡིན་པ་དང་། མཐོ་རིམ་གྱི་དོན་དུ་ཕྱག་ས་གསོད་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་མིན་པར་དགོས་པ་དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་
བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་འབྲེལ་བར་མཐོང་

བཅའ་གྲིས་འཇུག་པས་དགོས་སོགས་བཞིར་བྱངས་ངེས་པར་བཤད་དོ། །འབྲེལ་ཆུང་ལྟར་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །ཞེས་བས་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་མངོན་
རྟོགས་ལྷག་མ་བདུན་འདིས་

མཆོན་པར་བཤད་པས། གཞན་གྲིས་སྤྱོདས་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པས་མི་སྤྱོད་བའི་གང་ཟག་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་ལ་བྱེད་ལ། རྒྱན་སྒྲུང་ལྟར་ན། ཞང་པ་དང་པོས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སོགས་པའི་
མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀ་དངོས་

སུ་བསྟན་པར་བཤད་པས། དེའི་ལྟར་ན་ཉན་རང་མི་སྤྱོད་བའི་གང་ཟག་ཏུ་མི་འདོད་པ་དང་། ལམ་དང་རྣམ་མཁྱེན་སོ་སོར་འཆད་པ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་མིན་པར་གསེར་ཕྱིང་ལས་
གསུངས་སོ། །རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། རྣམ་

@045B མཁྱེན་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་ཞེས་ལམ་དང་རྣམ་མཁྱེན་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་སོགས་གྲིས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་ནས། འདིས་
སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱ་གཙོ་བོ་ཉན་རང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་

པའི་གཞི་ཤེས་སུ་འདོད་པ་བཀག་པར་བཤད་དོ། །ཆོས་སྟོན་བཅུ་རྒྱུ་མ་མཁེན་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་ལ་བྱེད་པར་རྒྱུ་བཤད་ལས་གསུངས་ཀྱང་། འདོད་ཚུལ་དེ་གསེར་ཕྱང་ལས་བཀག་པ་
སོགས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཕྱ་མོ་རྒྱུ་མ་མཁེན་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་

ན་མཁས་པའི་གྲངས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བས། ཞིབ་ཏུ་གསེར་ཕྱང་བལྟས་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེའི་བཤད་ཚུལ་ཤེས་ན་རྒྱུ་བཤད་སོགས་གྱི་
བཤད་ཚུལ་ནི་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །༼ རྒྱ་མཚོ་བཀའ་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་སུ་བླ་མ་(shI) ཏ་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་
ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་མ་མཁེན་བཅུ་དག

གིས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་བའི་སྒོ་དུག་ཡོད་དེ། དུས་གྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ། བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་བྲང་ངས་གྱི་མདོ་
གཉིས། བརྗོད་བྱ་བརྗོད་བྱེད་བརྗོད་ཚུལ་ཅི་

རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། གཉིན་པོའི་སྒོ་ནས་སྡེ་སྡོད་གསུམ། འདུལ་བུའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་ཅུང་གི་སྡེ་སྡོད་གཉིས། བདག་སྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་
དང་། རྗེས་སུ་གནང་པ་དང་། གྱིན་གྱིས་^{@046A} ༄༄༅། །བརྒྱབས་པའི་བཀའ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི། མདོ་བསྟུད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེད་གཞི་དང་མཚམས་སྟུང་དང་མཐུན་འགྱུར་ཡི་
རང་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྐྱུ་ཡིས་གྱིན་གྱིས་

བརྒྱབས་པ་མངོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལྟ་བུ། གསུང་གིས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་མ་སྐྱེས་དགའི་འགྱོད་པ་གསལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུ། ཐུགས་ཀྱིས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྟོད་པ་སྟོན་པའི་
མདོ་ལྟ་བུའོ། །མཁས་པ་འགའ་ཞིག་

ཐུགས་ཀྱིས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་ཡང་གསུམ་དུ་འབྱེད་དེ། ཐུགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཤེས་རབ་སྟིང་པོ་ལྟ་བུ། ཐུགས་ཐུགས་རྗེས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གཞོད་སྟོན་ལ་
སོགས་པས་སྒྲས་པའི་ཐུགས་སངས་

རྒྱས་ཀྱིས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལྟ་བུ། ཐུགས་བདེན་པས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཤིང་དང་འོད་ཟེར་དང་ནམ་མཁའ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ། ༥། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཤུ་སྟེང་ཤུ་ས་ན་
ཞེས་པ་འཆོས་པ་དང་ཏ་ར་ན་ཞེས་

པ་སྐྱོབ་བ་སྟེ་འཆོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལྔ་ནོ། །དེ་ལ་དབྱེན། མཆོག་དམན་གྱི་སྒོ་ནས་འདིར་བཤད་པ་དགྲ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟུད་པ་འདུལ་བ་མདོ་ཙ་ལྟ་བུ།
འབྲུག་ས་བ་བསྟེན་ལ་

མདོ་སྟེ་རྒྱན་དང་བསྟུན་བརྟུས་ལྟ་བུ། འཐོར་བ་བསྟུད་པ་ཆད་མའི་མདོ་ལྟ་བུ། མ་ཆང་བ་ཁ་སྐྱོང་བ་དབྱུ་མ་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་རིགས་གནས་སྟོན་པའི་བསྟུན་བཅོས་
ལྟ་སོགས་དང་།

@046B གཞན་ཡང་། བཤད་བྱའི་མདོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་སོགས་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་སོགས་ལམ་ཤེས་དགོས་སོ། ༥ །མདོ་མདོན་གཉིས་བསྟུན་པ་ཁོན་དང་། འདུ་ལ་ནི་
བསྟུན་པ་སྟོན་པའི་འདོད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ།

སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། ང་ནི་སྤྱང་ན་འདས་འོག་ཏུ། །འདི་ནི་བྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས། །རང་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུས་བཅས་པར། །ནན་ཏན་དག་སྟོང་ཆོགས་མདུན་བསྟོད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། ༥ །འདི་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞེས་

པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་མེད་ན་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་མི་འབྱུང་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ཞེས་ཉི་ཚོག་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མེད་ན་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་ག་མི་འབྱུང་བར་མདོ་བསྟུད་པ་སོགས་ལས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། མ། །གསེར་བྱང་ལས་

དགོངས་པ་བཅའ་ན་ནི་མཚན་བཏགས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་སྤྲང་གི་གཙོ་ཕལ་ལ་བཞེད་པར་སྤྲང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་རྒྱན་སྤྲང་གི་ལུང་གིས་
སྟབ་པར་མཛད་ལ། ཕལ་བ་དང་མཚན་

ཉིད་པ་མི་འགལ་བས་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་ཤེར་ཕྱིན་མི་འགལ་བར་གསུངས་པ་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་ཕྱིན་པའི་སྤྱི་ཕྱིན་བྱེད་ལ་བྱས་ན་སྟོབ་ལམ་ན་པར་ཕྱིན་ཡོད་པར་
གསུངས་སོ། ། སྟོ པ སྟོ འདིར་དོན་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་

ནས་རྒྱ་འབྲས་གཙོ་བོའི་ཆོས་བཅུ་མདོར་སྟུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་འཛོག་བྱེད་དུ་མཛད་པ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་པ་ཡིག་ཚོར་ཡིན་མིན་དང་། མིན་ན་ཆོས་བཅུ་
འབྲེན་རྒྱལ་གང་ཡིན་དཔྱོད་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་རྣམ་བཤད་

@047A ཨོཾ། །ལུས། འདིའི་རྣམ་མཁྲིན་བདེན་གཉིས་མཁྲིན་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་རྣམ་མཁྲིན་དེའི་ཉོགས་བྱ་བསྟན་པ་ཉིད་
གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྤྱིའི་

ལུས་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆད་བཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་བཞོད་པར་སྒྲུང་ལ། འདི་ནི་བདེན་གཉིས་མཁྲིན་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ལ་བཀག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་
སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་དབང་

དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །བྱམས་ཁྱེས་ཀྱི་ལཱ་རྒྱུན་དང་མ་སྦྱར་པར་བཤད་པའང་ཡིག་ཞོར་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྱིང་ལས། བྱམས་པས་ཁྱེས་པ་བསྐྱབ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ལཱ་རྒྱུན་ནི། ལཱ་བརྒྱུད་མ་
དང་དག་སྦྱིང་སྦྱོང་འོད་དང་བཅས་

པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒོང་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་སྦྱར་ལ། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཁྱེས་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱས་པར་འཆད་པ་ཅུང་ཟད་ཅིངས་སོ། །ཞེས་ཆོག་གསལ་གྱི་བཤད་ཚུལ་
ལ་བཀག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཞུས་དོར་ནས་སྤྱིང་གཞིའི་ལུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ༥ །དྲི་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་རིགས་ཀྱི་རྩས་པ་ལེགས་པར་སད་པ་དང་སྒྲོན་སེམས་བརྟན་པ་ལ་བྱ་བར་བྱང་རྒྱལ་གཞུང་
ལམ་ལས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལམ་མ་ཞུགས་

པ་ན་འཇུག་སྒྲོམ་ཡོད་པར་འདོད་མཁན་གྱིས། དྲི་བ་དང་པོའི་དོན་བྱངས་སེམས་དངོས་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཞི་བ་ཆ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དྲི་བ་གཉིས་པའི་དོན་ཡང་སྒྲོན་སེམས་དངོས་ལ་མི་བྱེད་པར་
ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་བརྟན་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ།

@047B གཞན་དུ་ན། ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་དང་ནང་འགལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། སྤྱིར་སྤྱར་ལཤད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བ་མ་སྤྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཤེས་
ཤིང་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་བརྟན་པ་བརྟན་ན་སྤྱོན་ལ་སེམས་

བསྐྱེད་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ཆོ་གས་བརྩུང་ནས། དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱོད་བའང་ཡོད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་དུ་སྤྱོན་ལ་སྒྲོམ་པ་དང་སེམས་བརྩུང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་དུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་
སྐབས་སུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱོད་ལུགས་

ཀྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྤྱིང་བ་མ་སྦྱིས་ཞེས་པ་དང་། སྤོན་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ལའད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། གཞུང་དེའི་དགོངས་པ་ལེན་
ཚུལ་གང་ཡིན་དཔྱོད་དགོས་སོ། །

༥ རྒྱ་རྒྱུན་བརྒྱད་པོ་སོ་སོ་བའམ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དང་རྒྱུ་ལྡན་སྟོབས་ལས་སྦྱིས་ན་བརྟན་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དང་སྤྱོར་བའི་སྟོབས་ལས་སྦྱིས་ན་མི་བརྟན་པར་
བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་

ཤིང་། རང་གི་མཐུས་ཚོགས་བྱང་འདོད་པ་རང་གི་སྟོབས་དང་། གཞན་གྱི་མཐུས་ཚོགས་བྱང་འདོད་པ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས། འདིར་རང་དང་གཞན་གྱི་སྟོབས་གྱི་དོན་
ལའད་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་དཔྱོད་དགོས་

ཤིང་། སྟོབས་གསུམ་པ་ལ་སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་ཞེས་ཐ་སྟོད་སྦྱར་བ་ཡི་གེ་རོར་རམ་སྒྲུལ་མོ། །རྒྱན་ལས་ལའད་པའི་སྟོབས་ལྟ་ནི། གྲོགས་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྟོབས། རྒྱ་རིགས་གྱི་
སྟོབས། དགེ་བའི་རྩ་བ་རིགས་

@048A ༄། །རྒྱས་པའི་སྟོབས། ཐེག་ཆེན་སྡེ་སྟོང་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྟོབས། ཆོ་འདིར་ཐོས་སོགས་ཀྱི་དགོ་པ་ཡང་ཡང་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ལྔ་ལས། དང་པོ་མི་བརྟན་པ་དང་
གཞན་བཞི་ནི་

བརྟན་པར་གསུངས་སོ། མཉུན་དག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་འབྲེན་རྩ་ལ་ནི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྒྱ་འབྲས་བདུན་ནི། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་འབྱུང་ལ། སེམས་འདི་
ལྷག་བསམ་ལས་དང་། བསམ་

པ་དེ་སྟིང་རྩེ་ལས་དང་། སྟིང་རྩེ་བྱམས་པ་ལས་དང་། བྱམས་པ་རིན་དུ་བཟོ་བ་ལས་དང་། རིན་དུ་བཟོ་བ་རིན་བྲན་པ་ལས་དང་། རིན་བྲན་པ་ནི་མར་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ་བདུན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་

འབྲས་བྱང་བདུན་འབྲེན་དགོས་ཏེ། མར་ཤེས་པ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་པར་བདུན་ལ་རྒྱ་བདུན་ཡོང་ཀྱང་འབྲས་བྱ་བདུན་མ་ཆང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མར་ཤེས་པ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་པར་བདུན་ནི་
རྒྱ་དང་། རིན་བྲན་པ་ནས་རྩོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་བདུན་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིལ་བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ནྟམ་རྒྱལ་གྱིས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུངས་ནི་རྒྱ་འབྲས་བདུན་གྱི་འབྲེན་ཚུལ་
ཅོམ་ལ་ཡང་གཞན་དང་མི་འདྲ་པའི་བྱུང་

ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྐྱགས་པ་མཇུག་པའང་ཐོས་སོ། ༥ །རྒྱན་ལས། སྒྲོ་བ་ཆེ་དང་ཚོམ་བ་ཆེ། །དོན་ཆེ་བ་དང་འབྱུང་བ་ཆེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་པ་སྟེ། །དོན་གཉིས་
ལྡན་པའི་སེམས་འབྱུང་བ། །ཞེས་

@048B གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་དཀའི་སྒྲོང་ལ་མི་སྒྲོ་བའི་སྒྲོ་བ་ཆེ་བ། སྒྲོར་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་གོ་ཆས་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚོམ་བ་ཆེ་བ། བདག་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་དོན་
ཆེ་བ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་འབྱུང་བ་ཆེ་བ་སྟེ།

དང་པོ་གཉིས་ནི་སྒྲིས་བུ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གསུམ་པ་ནི་དོན་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བཞི་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་གསུམ་མམ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཕུན་
ཚོགས་ལ་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་པ་

གྲོགས་སྲུ་ཡོད་པའི་སེམས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བསྟན་སྟམ་དུ་སློབ་དཔོན་སང་བཟང་གིས་དགོངས་སོ། ༥ །ཀླང་པ་དང་པོས་ལུང་དམ་པ་མཉམ་པ་དང་། གཉིས་པས་རྒྱ་དམ་པ་བསྟུབ་དང་།
གསུམ་པས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་དམ་པ་རྟོགས་པའི་བྱད་

པར་བསྟན་ཏེ། བྱད་པར་དེ་གསུམ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་ཏེ། །ཞེས་གསེར་ཕྱེང་ལས་གསུངས་སོ། ༥ །གཏན་ལ་དབབ་པའི་བསྟུ་བར་སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་བཤད་པའི་
བརྟུ་ལས་བྱང་བ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ས་ཐོབ་པའི་དེ་གཉིས་

ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེས་པ་དང་མ་དེས་པའི་དེ་གཉིས་ནི་རིགས་དེས་དང་མ་དེས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཡོངས་སྲུ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དེ་གཉིས་
འཇིགས་སློབ་དང་ལེགས་སློན་གྱིས་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པའི་སེམས་

བསྐྱེད་དང་། སློབས་རྒྱང་བ་དང་སློབས་དང་ལྡན་པའི་དེ་གཉིས་ནི་ཉོན་མོངས་པས་ཉམས་རྩང་བ་དང་མི་རྩང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སྲུ་བྱུབ་པ་དང་མ་བྱུབ་པའི་དེ་གཉིས་
ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་

@049A ༄། །བསྐྱེད་དེ་བཅུ་ལྔ། ༥ །ཡུག་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་མཉམ་པ་ལྟ་བུའི་དེ་གཉིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་བཏགས་པ་དང་། བཞེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་
སེམས་བསྐྱེད་མཚན་

ཉིད་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། ༥ །གཞན་དོན་རྗེ་གས་བྱང་འདོད་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་ཡུལ་ངེས་ལྗེའི་འདུན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སེམས་
བསྐྱེད་ནི་རྒྱན་ལས་

དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་འབྱུང་བ། །ཞེས་སེམས་སྤྱ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་དང་། གྲོགས་མིང་གྲོགས་ཅན་ལ་བཏགས་པའི་ལན་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། སེམས་

བསྐྱེད་སེམས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་འདོད་པའི་མིང་གིས་གསུངས་པ་ནི། རྒྱ་གཞན་དོན་དོན་གཉིས་གྱི་འདུན་པའི་མིང་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མིད་དེ། དེ་ལ་རྒྱ་
མཚན་དགོས་བ་དངོས་ལ་

གཞོན་བྱེད་གསུམ་སྟེ་བཏགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། གྲོགས་བྱང་རྒྱལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པའི་མིང་གྲོགས་ཅན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཏགས་པ་
ཡིན་པས་སྟོན་

མེད་དེ། དེ་ལ་ཡང་བཏགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ་རྒྱས་བར་གསེར་སྤངས་ལས་ཤེས་བར་བྱའོ། །དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྐྱུས་དང་རྒྱས་པའི་སྟོན་ས་
བརྗོད། །ཅེས་པའི་ཆོག་

@049B དོན་ནི། གསེར་སྤངས་ལྟར་ན། ཐོབ་བྱའི་ཡུལ་བྱང་རྒྱལ་དེ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་གཞན་དོན་དེ་ནི་བསྐྱུས་བ་དང་རྒྱས་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་བརྗོད་པས་སེམས་བསྐྱེད་
དེ་གཞན་ཆེད་དུ་རྫོགས་བྱང་འདོད་པར་

བཤད་བདེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་བཞིན་དུ་སྟེ་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱས་ཀྱི་རང་དགར་ནི་མིན་ཅོ་ཞེས་པའོ། །རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། བྱང་རྒྱལ་དེ་དང་གཞན་དོན་དེ་ནི་ཡུམ་གསུམ་ག་ལས་བསྐྱུས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོ་
ནས་བརྗོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

ཡུམ་པར་མ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་དོན་ཚད་བར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། ཨ། མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་ནི་དག་ལྡན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་བསམ་སྦྱོར་ལྷག་བསམ་
དང་། །ཕ་རོལ་སྤྱོད་དུག་ཚད་མེད་དང་།

མངོན་བར་ཤེས་དང་བསྟུ་དངོས་བཞི། །སོ་སོ་རིག་རྟོན་ཚོགས་གཉིས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཐུན་ཞི་གནས་སོགས། །གཟུངས་སོགས་ཚོས་གྱི་མདོ་བཤད་དང་། །བགྲོད་གཅིག་ཐབས་
ལ་མཁས་པ་འོ། །ཞེས་སེམས་

བསྐྱེད་མི་ཟད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ལྷག་བསམ་དང་། བར་སྤྱོད་དུག་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་། མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་། བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། སོ་རིག་བཞི་
དང་། རྟོན་པ་བཞི་

དང་། ཚོགས་གཉིས་དང་། བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་དང་། ཞི་ལྷག་གཉིས་དང་། གཟུངས་སྟོབས་གཉིས་དང་། ཚོས་གྱི་སྒྲོམ་བཞི་དང་། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་། ཐབས་མཁས་མི་ཟད་པ་
སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་འོ། །བརྒྱད་ཅུ་

@050A ཨྲ། །འབྲེན་ཚུ་ལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་ཡང་། བསྟན་སྟོན་གྱི་མཚན་ལས་ཚོགས་གཉིས་གཅིག་དང་ཞི་ལྷག་གཅིག་ཏུ་བབྲང་ནས། སྟོབས་པ་མ་བབྲང་པར་གཟུངས་བཞིར་
བབྲང་ནས་བརྒྱད་

ཅུར་བཤད་འདུག་པས་གང་འཐད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །འདི་དག་དང་འདུན་སོགས་ཉིར་གཉིས་དབྱེད་བསྟུ་ཙམ་སྟེ། ཚད་མེད་བཞིས་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་པའི་ཐབས་དང་། མངོན་ཤེས་ལྡན་
འབྲས་བྱ་ལ་དབང་བསྟུར་བའི་

སྟོན་ལམ་དང་། བསྟུ་དངོས་བཞིས་སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྟོབས་དང་། སེ་རིག་བཞིས་གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་སྟོན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དང་། ཉོན་པ་
བཞིས་བྱང་ངེས་འབྱེད་

དགོས་པའི་གསུང་རབ་སྒྲ་ཚོགས་གསུངས་པའི་སྟོན་ས་གདུལ་བྱ་འདུལ་པ་ལ་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྟོམ་བཞི་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་། ཐབས་
མཁས་ཚད་མེད་པའི་སྟོན་ས་གང་

ལ་གང་འདུལ་གྱིས་སྐྱལ་བསྐྱར་སྒྲ་ཚོགས་སྟོན་པའི་བདག་རྒྱུ་ཚོས་སྐྱ་དང་ཞེས་སྟོར་བ་དང་། གཞན་རྣམས་ནི་ལྷག་བསམ་དང་སྟོར་པ་གོ་བཟོག་པ་དང་། འདུན་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་།
སྟོང་རྩེ་ལ་ཞི་གནས་

ཞེས་པ་མ་གཏོགས་མིང་ཡང་འདྲ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་པ་སོགས་དང་དབེ་དོན་སྐྱར་རྩལ་གསེར་ཕྱིང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཚོག་བསྐྱས་པ་ལ་དགའ་ན་མངོན་ཏོགས་
རྒྱན་གྱི་ཚོག་འབྲེལ་ཁོ་བོས་

@050B བྱིས་བ་བལྟ་བར་བྱའོ། །མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། སྟིན་པ་ལས་གས་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་དང་དེ་ལ་སྟོབ་འདོང་གི་འདུན་པ་དང་མཚངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྟིན་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་མཚངས་ལྡན་གྱི་སེམས་

བསྐྱེད་ཅེས་བཤད་ནས། ས་མཚམས་འདི་དག་གྲུང་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ན་དོན་གཉིར་དེ་དང་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་དེ་ལས་
གཞན་ན་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་

ཡངས་དང་པོར་སྒྲིན་པ་ལ་སློབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། ས་གཉིས་པར་རྩལ་གྱི་སེམས་ལ་སློབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་གཙོ་ཆེ་བ་སོགས་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ལ་འང་འདི་ལྟར་
སློབ་དགོས་པར་བཤད་དོ། །

བཤད་རྩལ་འདི་ནི་མངོ་ལས་སྒྲིན་སོགས་དེ་དང་དེ་འདོད་པས་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཆོག་ཟིན་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་ཞིང་། འདི་ལྟར་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་
དམིགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ།

སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དམིགས་པས་བྱང་མ་བྱང་དཔྱེད་དགོས་སོ། །གཞན་ཆེད་དུ་ཆོས་སྐྱ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཆོས་སྐྱ་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་

དུ་འདོད་དགོས་པས་སློབ་ལམ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཉིར་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞུ་(IN)། དེ་ལྟར་འདོད་པའང་ཡིན་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རྗེས་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སེམས་
བསྐྱེད་མེད་པར་བཤད་

@051A ཨཱ། །པའི་ཕྱིར་རོ། ༥། །ཨ་བྱུས། །ས་བཅུ་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་ལ་བཞག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་རེ་རེ་ལ་སྒྱུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་གཞི་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆོ་བ་ཤིན་
རུ་ཆེ་བ་བཞི་

བཞི་སྟེ་ཉི་ཤུ་དང་། ཉི་ཤུ་པོ་རེ་རེ་ལ་རྒྱང་སོགས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དུག་ཅུ་དང་། སྒྱུར་རྗེས་ཀྱི་དེ་ལྟ་ལྟ་སྟེ་བདུན་ཅུ་ལོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་བའི་སྒོམ་སྤང་དང་པོ་གསུམ་མན་
ཆད་གྱི་གཉིན་

པོར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་མཛོད་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་བཞི་བཅུ་བཞི་སྟེ་ཉིར་བརྒྱད་དང་། ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་པའི་སུམ་ཅུ་བཏགས་གཞིར་བྱས་
ནས། སྐབས་

ལྟ་པར་བསྟན་པའི་ཆོགས་ལམ་གསུམ་དང་སྒྱུར་ལམ་བཅུ་གཉིས་དང་གཟུང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཉིན་པོ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྱུར་དངོས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོ་
སྒོམ་ལམ་གྱི་

སྐྱོར་བ་གཉིས་དང་འཛིན་རྟོག་སྐྱོར་དགྲའི་གཉིན་པོ་སྒོམ་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་དགྲ་སྟེ་སུམ་ཅུའི་མིང་གིས་བཏགས་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྒོམ་སྤང་བཞི་པ་ནས་སྤིད་ཅིའི་སྒོམ་སྤང་
བདུན་པའི་བར་གྱི་

གཉིན་པོར་གྱུར་པ་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟག་མ་བཅུ་གཉིས་དང་། གཞོན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་བཞི་དང་། བཀོད་མའི་ཆུ་ལྟ་བུའི་བཅུ་བཞི་སྟེ་བཅུ་བཏགས་གཞིར་བྱས་ནས།
སྐབས་

@051B དུག་པར་བསྟན་པའི་ཚོགས་ལམ་གསུམ་དང་སྐྱོར་ལམ་བཅུ་གཉིས་དང་མཐོང་ལམ་བཅུ་དུག་དང་སྒོམ་ལམ་དགྲ་སྟེ་བཞི་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་བཤད་པའི་འདོད་ཚུལ་དང་དེ་
འགོག་ཚུལ་ནི། སྐབས་བཞི་པའི་སྐྱོར་ལམ་

གྱི་སྒྲོམ་སྤོང་གི་སྐབས་གྱི་གསེར་སྤོང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། རྒྱུ་པ་རྒྱུ་ ཐེག་ཆེན་གདམས་དག་ལ་ཕལ་བ་དང་བྱུད་ཅན་གཉིས་ལས། འདིར་བསྟན་པ་ནི་བྱུད་པར་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་
སངས་རྒྱས་དངོས་ལ་ཉན་ན་

ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོར་སོན་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསེར་ཕྱང་ལས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་དོན་མཐའ་ཡས་པ་འཛིན་
པར་རྒྱས་པའི་སྡོད་ལ་ཐེག་

ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། ༥ ཚིག་གསལ་ལས་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་ནི་དེ་དོན་དུ་གཉེར་པ་མེད་དེ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་
བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྲིད་པ་ཐམ་བའི་ཆོ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་རྒྱས་པས་གདམས་ངག་ལ་རག་མ་ལས་ཞེས་འཆད་དོ། །གདམས་ངག་ངེས་པར་ཉན་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ས་མཚམས་འཛོག་ན་

ཞིབ་ཆ་འདི་ལེགས་ལ། ཞེས་གསེར་ཕྱང་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གདམས་ངག་ངེས་པར་ཉན་དགོས་པའི་ས་མཚམས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སྲིར་གདམས་ངག་ཉན་པ་ཙམ་སངས་རྒྱས་གྱི་
ས་ནའང་ཡོད་པར་འདོད་དགོ། @062A ༄༄༅། །སོ། ༥ །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ །དཔེ་དྲུག་གིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་དྲུག་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དབྱ་བཙམ་པས་གང་པའི་དཔེ་ཡིན་ན་ཆོས་དྲུག་
བསྟན་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ལ། ཆོས་

དུག་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱིས་གང་བའི་དཔེ་ཡིན་ན་འམ་ཞེས་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེ་དོན་སོ་སོར་དེས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དངོས་བསྟན་ལ་དོན་གཅིག་གིས་གང་པའི་
དཔེ་ཡིན་པས་འམ་ཞེས་

གང་མ་ཁ་ཅན་སྒྲོས་ལ། དཔེ་དུག་པོའི་ངོ་བོས་ཆོས་དུག་ཞར་ལ་མཆོན་པ་ཡིན་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གང་གིས་གང་བའི་དོན་ལ་གདམ་ཁ་ཅན་སྒྲོས་པ་ཡིན་བས་སྒྲིན་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་
ཡང་དཔེ་ཐ་མ་ལ་འམ་སྒྲོས་

བ་དོན་མེད་དོ། དཔེ་ཕྱི་མ་དངས་རྒྱ་མེད་བའི་ཕྱིར་ཞེན། ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དཔེ་དངས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དཔེ་གཞན་མ་བརྗོད་
པ་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་

སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་རིགས་བསྟུས་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རེ་རེ་ཞིང་དབེ་བརྗོད་པས་མེ་ལོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ད་ལྟར་འགྱུར་བ་འདི་རྣམས་ལ་དཔེ་ཐ་མ་ལྷུས་
སྒྲོས་པ་མི་སྒྲུང་ངོ། །དོན་དེ་ལྟར་གསེར་

ཕྱིང་ལས་གསུངས་སོ། ༥ །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ལྷག་བའི་བྱང་སེམས་ནི། སེམས་དཔའ་བཞི་ལས་སྟོན་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་གསུམ་ལ་མི་བྱེད་པར།
སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་

@062B ལ་བྱེད་འཕགས་པས་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་བཀོད་ལ། གསེར་ཕྱིང་ལས། སྐྱབ་པ་འདི་བྱང་སེམས་འདི་བཞི་ཀའི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱན་རྟེན་ཡིན་པ་མི་འགལ་དགོངས་པར་
སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ༥ །སྦྱིར་ན་

ཤེས་མཐོང་གིས་བསྟན་ནས་འདས་པ་དང་གནས་ནས་འདས་པ་དང་གཞོན་རྒྱའི་ས་ལས་འདས་པ་སྟེ་གསུམ་ལས། དང་པོའི་དོན་ནི། འབྲེལ་པར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་ཡོངས་སུ་ཤེས་བར་བྱ་བ་

ཡིན་གྱི། མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་ཆོ་ཉན་རང་གི་རྟོགས་རིམ་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པ་ལས་འདས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་།
གཉིས་པ་ནི། ས་ནས་

སར་གཞོན་བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་རྟུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར། ས་དང་ལམ་གོང་མ་གོང་མ་ཐོབ་ཆོ་འོག་མ་འོག་མ་ལས་གནས་ནས་འདས་པ་དེ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་འགོག་ལས་སྤོང་།

པར་མཛད། ཞེས་པ་ལྟར། ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འབད་ཚུལ་རགས་པ་མེད་པར་མཉམ་བར་བཞག་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་རྟུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོགས་བསོག་པར་བསྐྱལ་ནས་

མཉམ་བཞག་ལས་བསྐྱང་བར་མཛད་པའི་ཆོ་བྱང་སེམས་དེ་གཞོན་རྒྱུ་འུ་ས་ལས་འདས་བ་དང་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱང་ན་འདས་པ་བཀག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱང་འདས་
ཡང་། ས་བརྒྱད་པར་སང་རྒྱས་ཀྱིས།

@063A ཨྱ། །མ་བསྐྱལ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱུ་འི་འདིར་བསྐྱན་ཡང་དག་མཐའ་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་གསེར་ཕྱིང་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་
བསྐྱལ་ན་སྤྱང་ན་

ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པའི་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དང་པོར་སྐྱེས་པའི་

ས་བརྒྱད་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཞོན་རྒྱུ་འུ་ཞེས་བྱ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱང་པའི་རྗེས་ཐོབ་ནི་གཞོན་རྒྱུ་འུ་ཞེས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་
བླ་མར། ས་བདུན་

རྗེས་འབྲེལ་ངོ་མ་རྣམས། །མངལ་ལ་སྐྱབས་ངོ་མ་དག་དང་མཚུངས། །མངལ་སྐྱབས་བྲལ་འདྲ་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བཞིན། །ཞེས་མ་དག་བདུན་གྱི་ངོ་མ་རྣམས་བ་
ཅའ་བར་ཉེ་བའི་མངལ་

སྐྱབས་ལྟ་བུ་དང་། དེ་སྤངས་མ་ཐག་པའི་བརྒྱད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་བརྩས་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་གཞོན་རྒྱུ་འུ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །དམ་པའི་ཆོས་པར་དཀར་པོ་ཆད་
མར་བྱས་ན་ཞེས་སོགས་

འདིར་བྱངས་པའི་གཞུང་གི་དོན་ནི། བད་དཀར་ལས། མ་འོངས་དུས་ན་ཤུ་རིའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱང་། །རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འབྱུང་འབྱུར་ཏེ། །པརྒྱའི་པའི་འོད་ཅིས་བྱ་བ་ཀྱན་དུ་
སྤྱན། །སློག་ཆགས་བྱེ་བ་སྟོང་དག

@063B རྣམ་པར་འདུལ། །ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ནི་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཤེའ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དགྲ་བཙམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་
བྱང་སེམས་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་ན་

ཆད་བའི་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ས་བརྒྱད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བསྐྱལ་ན་ཆད་པའི་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་སྤང་འདས་དེ་དགོངས་པ་
ཅན་གྱི་སྤང་འདས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་

ནོ། ༥ །བདེན་གཉིས་ལ་འདོད་ཚུལ་མང་སྟེ། བྱེ་སྤྱོད་དང་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་མདོ་སྟེ་པས། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཙམ་དང་སྟོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྟོ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཅུ་བཞིན་དུ་
ཀྱན་རྫོབ་དུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་

གཞན་ནོ། །ཞེས་བཅོམ་པ་ཞིག་གང་རུང་གིས་རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོར་མི་འདོར་གྱིས་འཛོག་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་མདོ་སྤེལ་ས། །རྣམ་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་
གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །

གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་བ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད། །ཅིས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་མི་རྒྱས་གྱིས་འཛོག་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པས། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་
ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་

པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། །ཞེས་རྣམས་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་མིན་གྱིས་འཛོག་པ་དང་། དབུ་མ་པས། བདེན་གཉིས་ལས། སྒོལ་སྒྲང་
བ་དེ་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་

@064A ༄༅། །གཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དོན་དམ་སྒོ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །སྒོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅིས་གཉིས་སྒྲང་དང་བཅས་མ་བཅས་གྱི་མདོན་སུམ་
གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་

གྲིས་འཛོག་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། ཨ། །བཙམ་ལྷན་འདས་གྲིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱད་མི་ལྷང་བའི་རྩལ་གྲིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་རབ་དུ་
གཟིགས། རབ་དུ་མ་བྱིན། ལེགས་

པར་མངོན་དུ་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་མོ། མ། །ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཏེ་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སྒྲོའི་སྒྲོད་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པས་གཟིགས་

མོ། །དོན་དམ་པ་ནི་སྒྲུས་ཇི་སྟབ་

བཞིན་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཐོས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
ཞེས་སྒྲུང་རམ་སྒྲུལ་ཡང་

ཁྱེད་ཀྱི་མཁུ་མཐུང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་མིན། །ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་གཉིས་སྒྲར་ཅན་གྱི་གྲོའི་མདོན་སྐྱམ་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་མིན་པ་དང་། གྲོའི་ཀྱན་རྩོལ་ཡིན་པར་
འདོད། །ཅེས་གཉིས་སྒྲར་

ཅན་གྱི་སྒོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་ཆོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་བ་ཡིན་པར་འདོད། ཅས་པའོ། ༥ །སྒྲུང་དུ་འབྲེལ་ཡང་དོན་བྱེད་དག། །རྣམ་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྣམས་ཕྱིར། །ཡང་དག་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་

@064B རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཐ་སྟོན་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བར་འབྲེལ་ཅི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་བ་ལྟར་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་གཉིས་
ཀྱིས་ཡང་དག་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་སོ་

ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་ཟིན་ལ་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་རྣམས་མི་རྣམས་ཞེས་སྒྲུར་བར་སྒྲུང་ཡང་དེ་ནི་ཚུ་དང་སྟོན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ཅམ་ཡིན་པས་སྒྲུར་ལྟར་བཤད་པ་ལ་སྟོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་
ཤེའི་བློ་ཀ་ཆེན་སོགས་ལས། རང་རྒྱུད་པ་གང་དག་ཤེས་

པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་ནི་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་དེས་པས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་མི་འབྱེད་པར། ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་ཇི་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་མེད་འབྱེད་པོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིར་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་གསལ་བར་མ་མཛད་ཀྱང་། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་མདོ་སྟོང་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། རང་
གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཐ་སྟེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་

སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་མ་བྱུང་གིས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོར་བའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། རང་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཐ་སྟེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་གང་
ཞིག་ །ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དད་ལོག་པར་བྲགས་

པ་ཉིད་གིས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པར་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །ཡང་བདེན་གཉིས་ལས། བཏགས་པའི་དོན་གྱིས་བདེན་གྱུར་པ། །དངོས་ཙམ་བཏིན་ནས་གང་སྐྱིས་དེ། །ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་
ཤེས་བར་བྱ། །ཡང་དག་མིན་ནི་ཀྱན་བཏོག་

@065A ༄༅། །ཡིན། །ཞིས་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སེམས་ཙམ་གྱི་དོན་ལྔ་དང་། སྟོ་གཙོ་བོ་དང་། འབྱུང་འབྱུར་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངོས་སྤྲོ་བ་
དང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་

གྲངས་ཅན་དང་། རྒྱུ་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དོན་གྱིས་དབེན་པའི་དངོས་པོ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།

གྲུབ་མཐའ་དབང་གིས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལོག་པའི་

ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པར་བཤད་ཀྱང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་དེ་དག་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་བཤད་པས། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པ་ལ་ཡོད་པས་བྱབ་པ་

མེད་དོ། །གཞུང་ཆེན་སྡུ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ལོག་འཛོག་རྩལ་ཐ་དད་པར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་བཤད་ཀྱང་། མཆན་ཉིད་དང་མཆན་གཞི་སྟོན་པར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དར་རྒྱུ་ལས་གསུངས་
སོ། །རྩ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས།

བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་སྤང་བ་ན་མི་སྤང་བས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞག་པ་ཡང་
དགག་གཞིའི་

@065B དངོས་པོ་སྤང་བའི་སྒོལ་མི་སྤང་བས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་མི་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཏྲགས་ཀྱི་དགག་བྱ་
བཅད་ཙམ་གྱི་སྒྲོས་པ་མེད་པར་དགག་པ་མིག

ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྤང་བས་དེ་མིན་གྱི། མ་ཡིན་དགག་ནི་དགག་གཞིའི་དངོས་པོ་གང་ལ་སྤང་བ་དེ་ལ་སྤང་བར་བཞེད་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཅུང་
ཟད་འཆད་པ་ལ། རང་རྒྱུད་པས། གཞུགས་

སོགས་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལོག་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ཅག་གི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྒོ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོར་སྤང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེད་ཅག་གཉིས་
ལ་ཐུན་སྤང་བའི་གཞུགས་འཛིན་མིག

ཤེས་སོགས་གྱི་ངོར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དངོས་སྒྲིབ་པ་ལ་འཕངས་པའི་ཡིན་དུ། དངོས་སྒྲིབ་སུ། གཞུགས་སོགས་ཡང་དག་པར་སྒྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞག་པ་ཡང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ།
བྱེད་ཅག་གི་གྲུབ་མ་ཐའི་དབང་

གིས་ཞེས་སོགས་མགོ་མཚུངས་སུ་རྩོད་པ་ལ། རང་རྒྱུད་པས། གཞུགས་སོགས་ཡང་དག་པར་སྒྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞག་པ་ནི་དགག་གཞི་གཞུགས་སོགས་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དགག་གཞི་གཞུགས་

སོགས་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ནི་བདེན་གྲུབ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བས་དེ་མིན་གྱི། བདེན་གྲུབ་
བཞག་པའི་མ་ཡིན་དགག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་

@066A ༄། །པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཞུགས་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཡིན་ན་གཞུགས་བདེན་གྲུབ་བཞག་པའི་མ་ནི་དགག་སྤང་བའི་བྱེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ནམ་དཔུང་
པར་བྱའོ། །དོན་དམལ་

སྒྲིམ་བཞེད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་གྲང་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་དང་། ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་གྱི་ངོར་སྒྲོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་གམ་གཉིས་ཆར་
དང་བུལ་བའི་བྱད་པར་དང་།

གཅིག་ཐ་དད་ལ་སྒྲོན་བཞི་བཞི་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཁོ་བོས་བྲིས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ༄། བོ་བདེན་བཞིལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ནི།
བྱེ་སྒྲིམ། སྤྱག་ཀྱན་ཡིན་བྱུང་།

མཉམ་དང་། འགོག་བདེན་སོ་སྒྲིལ་འང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། ལམ་བདེན་ལ་ཟག་མེད་གྱིས་བྱུང་པར་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྤེལ་སྤྱག་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་ན་སྤེལ་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་
འདོད་ཅིང་། གཞན་གསལ་བར་

བཤད་པར་མི་སྒྲིལ་ལ། སལ་ཆེར་བྱེ་སྒྲིམ་དང་མཐུན་ན་མ་སྒྲིམ་སྤེལ་བྱུང་བར་བྱའོ། །དབུ་མེམས་གཉིས། །ཀྱན་འབྱུང་ལ་སྤྱག་བདེན་གྱིས་བྱུང་ལ། སྤྱག་བདེན་ལ་ཀྱན་འབྱུང་གིས་མ་བྱུང་
དང་། འགོག་ལམ་འཕགས་

རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། སྤྱག་ཀྱན་ཕྱ་རགས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །ཐལ་འབྱུར་བ་དང་སེམས་ཙམ་པས་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པས་འགོག་བདེན་ཀྱན་
རྩོབ་བདེན་པར་འདོད་པར་དེར་

@066B སང་གྲགས་ཆེ་ཡང་། ཐལ་འབྱུར་བས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ལ། གཞན་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པར་
གསེར་ཕྱེང་ལས་གསུངས་ཤིང་། འགོག་བདེན་དེ་བཞིན་

ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ལ་དབྱ་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་སྟོང་ཐུན་ལས་བཤད་དོ། །བྱེ་སྐྱས་དེ་དངོས་པོ་དང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་མེད་
དང་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་ལ། རྩས་སྤྱ་ཡོད་མེད་ནི་

སྤར་སྤང་འདས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། ༼ །སྤྱག་བསྐྱེལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་སྤྱག་བདེན་ཡིན་པས་བྱབ་མ་བྱབ་དཔྱོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱབ་པ་ཡོད་ཟེར་ན། མི་ཤེས་བ་
ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་ཡོད་

མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་

པའི་དབང་པོ་དང་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་རེ་རེའི་གདགས་གཞི་ལ་དང་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་ཚོར་བའི་དབང་པོ་བཞི་དང་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་སྟེ་བཅུ་ཡོད་པར་ཀུན་བ་ཚུ་གྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་
པ་ལྟར་གསུང་སྟེ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་ལས་སྤྱག་བདེན་གྱིས་མ་བྱབ་སྟེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་འོ་ཤོར་གྱུར་བའི་ཡིད་ཚོར་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་

@067A ༄། །ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཡིད་ཚོར་སྤྱག་བསྐལ་དེ་སྤྱག་བདེན་དང་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་དང་སྤྱག་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་མ་ཟད་
ལམ་བདེན་དང་སྤྱག་བདེན་

གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྒྲིང་ལས། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ལམ་གཉིས་འགལ་བར་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལམ་

བདེན་ནི་སྤྱག་བདེན་དང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟུར་ན། གང་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཀྱན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གཉིས་འགལ་ཡང་ཀྱན་ཕྱོགས་དང་རྣམ་བྱང་
ཕྱོགས་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ།

སྤྱག་ཀྱན་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱན་ཉོན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག །རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཅ་ལྟ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་བཞི་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་ཉོན་ཕྱོགས་

ཀྱི་འགྲེས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཅ་གསུམ་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་འབྲེན་ལུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་ལྟ། དབང་པོ་དྲུག །ཡུལ་དྲུག །རྣམ་ཤེས་
དྲུག །རིག་པ་དྲུག།

ཚོར་བ་དུག །ཁམས་དུག །ཉིན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲོར་པའི་ལམ་པར་ཕྱིན་དུག་སོ་སོར་འབྲེན་པ་དང་། ལྷ་བའི་ལམ་སྒྲོང་ཉིད་བཙེ་བརྒྱད་སོ་སོར་
དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་

@067B བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་སྡེ་ཚན་བདུན་དང་། ཞིག་ནས་གྱི་ལམ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་བཞི་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་སྟོམས་འཇུག་བཞི་
དང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་སྟེ་

སྡེ་ཚན་དུག་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་རྣམ་ཐར་སྟོགས་སྟེ་དེ་ཚན་གཅིག་དང་། ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་མངོན་ཤེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཟུངས་གྱི་སྟོགས་སྡེ་ཚན་གསུམ་དང་། འབྲས་
བུའི་ལམ་ལ་སྟོབས་བཅུ་མི་འཇིགས་

པ་བཞི་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འབྲས་པ་བཙེ་བརྒྱད་དེ་སྡེ་ཚན་དུག་དང་། གང་ཟག་གི་ལམ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་
འོང་དག་བཙེ་བ་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

ཤེས་པ་ལམ་ཤེས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེ་བརྒྱད་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་འགྲེས་རྟེན་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་འདྲིན་ཚུལ་ཡིན་
ནོ། །ལམ་དང་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།

ཆོགས་སྒྱུར་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་པར་བསྟུ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གསེར་ཤིང་དང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཤེས་བྱེད་དེ་དག་ཏུ་ལྟ་བར་བྱའོ། ༥ །འགོག་བདེན་

ལ་ཐུན་མོང་བའི་འགོག་བདེན་བརྒྱད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བའི་འགོག་བདེན་གཅིག་སྟེ་དགྲའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་བཞི་ལས། རྒྱ་ལམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟུང་དང་དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་སྟེ་གཉིས་ཏེ།
རིམ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་དང་འདས་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྲལ་བའོ། །རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
གི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་འགོག་པ་གཉིས་ཏེ། རིམ་

བཞིན་སྒྲོ་བ་པ་འཕགས་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འགོག་པ་བདེན་ནོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱན་བཅས་དང་རྒྱན་མེད་ཀྱི་འགོག་པ་གཉིས་ཏེ། རིམ་བཞིན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བ་དང་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་གྲོལ་གྱི་དགྲ་

བཅོམ་བའི་འགོག་བདེན་ནོ། །བྲལ་བྱ་ཕུང་པའི་སྒོ་ནས་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་འགོག་པ་གཉིས་ཏེ། རིམ་བཞིན་ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་དང་ལྷག་མེར་སྤང་འདས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་

ནི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་འགོག་བདེན་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །བྱང་
འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྤང་འདས་ཏེ་མི་གནས་

པའི་སྤང་འདས་ཡིན་པར་ཀུན་ལས་བརྟམས་པའི་གཞུང་དེས་སྒྲུབ་པོ། །འགོག་བདེན་ལ་རིག་པར་བྱ་ཞེས་པ་ནི། བདེ་བ་ལ་རིག་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལྟར་ཐོབ་པར་བྱ་བའམ་མངོན་
དུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་བས། དཔེ་ལ་ལར།

ཤེས་བྱ་སྤངས་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་བྱུང་བ་ནི་ཡི་གེ་རྫོར་བ་ཡིན་ནོ། ༥ །བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྟན་པ་དང་། །བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པར་རྣམ་བཟུངས། །སྒོ་
བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྲིད། །དེ་ཉིད་

@058 ལ་ནི་དེ་འགལ་དོན། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རྩེ་རྟོགས་ཅན། ལེགས་བསྐྱོམས་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཡིན། །སྲིད་པ་རྩེས་འབྲང་བཅས་འཛོམས་བྱེད། །ཅེས་གཞི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟན་པ་སྟེ་རྟག་པ་
དང་། བདེ་བ་དང་། ང་སྟེ་བདག་དང་། ངའི་

སྟེ་བདག་གི་ཞེས་སོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྟོོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྲིད་ཅིང་། སྲིད་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཉིད་མཆོམས་སྦྱོར་ལ། བདེན་བཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྟོོ་
འདོགས་བཅུ་དྲུག་དེ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་དོན།

བདེན་བཞི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྩེས་སུ་ན་རྟོགས་པ་ཅན་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིས་སྲིད་པ་རྩེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། །རྣམ་
འབྲེལ་འདིར་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་

དང་བདག་གིར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བབྲངས་པ་ལྟར་གསེར་བྱིང་ལས་ཀྱང་། རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་གི་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉིན་པོར་རིམ་པ་བཞིན་དང་པོ་
བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་

པས། ལྷ་ལོག་བཙུངས་ཀྱང་པོ་བཞི་ལ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་བཞི་འཛིན་དགོས་པ་མིན་ཏེ། གཙང་བར་འཛིན་པ་ནི་འདིར་བསྟན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་བཙུངས་གང་རུང་དང་
འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་

བ་མ་ཡིན་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ནི་དེ་འགལ་དོན་ཞེས་པ་ནི་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པའགྱུར་དང་ཀྱན་བཏུས་དར་ཁེའི་གསོགས་ལས་དང་པོ་
བཞི་ལ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་

@059A ༄། །ཏུ་འཛིན་པ་བགྱངས་པ་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་ཀྱང་། བསྟུ་བ་སོགས་ནས་པའགྱུར་པ་ལྟར་གཙང་པ་དང་བདེ་བར་འཛིན་པའི་གཉིན་པོར་སྟུག་བསྐྱེལ་བ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་
གཉིན་པོར་སྟོང་

བ་དང་བདག་མིད། རྟག་པར་འཛིན་པའི་གཉིས་པོར་མི་རྟག་ཞེས་སྟོར་དགོས་པར་གཞུང་དུ་མར་པའགྱུར་པས་ན། འདིར་གཙང་བར་འཛིན་པའི་གཉིན་པོར་སྟོང་བའི་རྣམ་བ་སྟུར་བ་ནི། ཉིར་ལེན་
གྱི་ཕུང་པོ་དོན་གཞན་

གྲི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དེ་གཙང་བའི་བདག་ངོན་གཞན་གྱིས་དབང་བ་བསྐྱར་བར་འཛིན་བའི་གཉིན་པོར་འབྱར་བ་ལ་དགོངས་སོ། །རྒྱང་ཕན་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་མེད་དུ་འཛིན་
པའི་གཉིན་པོར་རྒྱ་དང་། ཏུས་བྱེད་

པ་བོར་སྤྲ་བ་ལྟར་རྒྱ་གཅིག་ཕུ་ལས་སྐྱེས་བར་འཛིན་པའི་གཉིན་པོར་ཀུན་འབྱུང་དང་། གངས་ཅན་ལྟར་རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འབྱར་བར་འཛིན་པའི་གཉིན་པོར་རབ་སྐྱེ་
དང་། དབང་ཕྱག་པ་ལྟར་

སྒྲིའི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྐྱེ་བར་འཛིན་བའི་གཉིན་པོར་རྒྱུན་སྟེ་བཞིའོ། །རྣམ་པའགྲུབ་སོགས་ལས་ཐམས་ཅད་ཐ་མ་གཉིས་གོ་བསྐྱོག་སྟེ་སྤྱར་བ་ལྟར་སྤྱི་དོན་འདིར་ཡང་པའགྲུབ་མདོ་གྲང་།
གསེར་ཕྱེང་ལས། རྒྱ་མེད་པ་

དང་། རྒྱ་གཅིག་ཕུ་དང་། འབྱར་བ་དང་། སྒོ་སྤར་བཏང་བ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉིན་པོར་གཉིས་པའི་གཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སྤར་ཡོད་འབྱར་བ་ནི་སྐྱེས་པའི་
གོ་མི་ཚོད་པས་

@059B རབ་སྐྱེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་པན་ལྟར་ལམ་བསྐོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐུལ་ཟད་པའི་ཐར་བ་མེད་པར་འཛིན་པའི་གཉིན་པོར་འགོག་པ་དང་། གཅིར་བྱ་པ་ལྟར་
སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་

འཛིན་པའི་གཉིན་པོར་ཞི་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལྗོངས་པར་འཛིན་པའི་གཉིན་པོར་བྱ་ལྗོངས་པ་སྟེ། འདིའི་ལོག་འཛིན་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་འབྱེལ་བར་སྒྲིབ་པུའི་ནང་ཆོན་བསམ་གཏན་
བཞི་ཐོབ་པས་གྲོལ་བར་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་བྱེད་

དམ་དཔུང་པར་བྱའོ། །དཔྱོད་པ་བ་ལྟར་སྒྲར་མི་ལྟོག་པའི་ཐར་བ་མེད་པར་འཛིན་པའི་གཉིན་པར་ངེས་འབྱུང་སྟེ་བཞིའོ། །སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་ཞེས་པ་ནི་ཁ་བ་
བྱ་སྟོས་ཀྱ་མུ་ཏ། །བཞི་བ་མི་མུ་ཏིག་

མདོག་ །གདུགས་དཀར་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འབྲུག་ །ཐར་བ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། །ཅིས་པ་ལྟར། གདུགས་དཀར་པོ་ཁ་བྱེན་དུ་བསྐྱང་བ་ལྟ་བུ་ནི། །གལ་ཏེ་ཡོང་ན་སྤྱག་བདེན་ལས་
མ་འདས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་གྲང་།

བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ཚུལ་བྲིམས་དག་དང་ཤེས་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས། །སྤྲུང་ན་ལས་འདས་ཞིང་དུལ་བ་བྲི་མེད་པའི། །གོ་འཕང་མི་གྲ་མི་འཆི་ཟད་མི་འཚལ། །ས་རྩ་མི་རྩུང་ཉི་ཟླ་བུལ་
ཐོབ་མཛོད། །ཅེས་པའི་ས་རྩ་མི་རྩུང་ནི་

འདི་ལ་བྱེད་ལ། ཉི་ཟླ་ཞེས་པ་ནི། །བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། རྟེན་ཅོས་ཉི་མ་བརྡོལ་ནས་ནོ། །ཐར་པ་མཆིས་པར་བཤད་ཅེས་གྲགས། །ཞེས་བྲང་སྟོང་རྒྱས་པའི་བྱ་རྟེན་ཅོས་ཉི་མའི་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་དབུས་རྩུ་འཕུལ་གྱིས་

@060A ༄༄༅། །བརྡོལ་ནས་ཐར་པའི་གྲོང་བྱིར་དུ་ཞུགས་པར་གྲགས་པ་ལྟ་བུལ་བྱེད་དོ། །བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་དངོས་ཡིན་པས་སྤྲུལ་དད་མི་འགྲའོ། །འདི་ནི་གསེར་
ཕྱོང་ལས། ཐར་པ་

མེད་པ་དང་། སྤྱག་བསུལ་ལ་ཐར་པ་ཡིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་གྲོལ་མ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཐར་པ་ནི་གཏན་མི་ལྟོག་པ་མིན་ཅོ་སྤྲུལ་དུ་ལྟ་བུ་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེར་པོར་གསུམ་པའི་
བཞིའོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་པ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། འདིའི་ལོག་འཛིན་པར་བ་གཉིས་གོ་བསྐྱོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། གུན་བརྟམ་དར་རྒྱུ་ལས། འདི་ཤེས་མེད་པ་སོགས་ཟག་བཅས་ཀྱི་བྱ་དང་
པར་འགག་ཞིག་ཐར་

པར་འཛིན་པ་དང་། གྲོལ་པའི་བདག་གྲུ་མོམ་པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་སྤྲང་ངོ། །རྒྱད་པན་ལྟར་ཐར་ལམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་གཉིན་པོར་ལམ་
དང་། ལྷ་སྟགས་པ་

སྤྱི་ལྟར་བདག་མེད་བསྐྱེམས་བའི་ལམ་འདི་ངན་པར་འཛིན་པའི་གཉིན་པར་རིགས་པ་དང་། ཐར་པར་འདོད་པའི་ལྷ་སྟགས་པ་རང་རང་གིས་སྒྲོ་བརྟགས་པའི་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལྟ་བུ་ཐར་
ལམ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་

འཛིན་པའི་གཉིན་པོར་སྐྱབ་པ་དང་། (DSPYO) ད་པ་བ་ལྟར་སྤྲང་མི་ལྟོག་པའི་ཐར་པར་ཕྱིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་གཉིན་པོར་ངས་འབྲིན་ཏི་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གསེར་ཕྱིང་
ལས། །ལམ་མེད་

@060B པ་དང་། ལམ་འདིར་ངན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལམ་ཡིན་པ་དང་། ལམ་འདི་ཡང་ལྟོག་གོ་སྒྲམ་དུ་ལྟ་བ་སྟུང་པ་ནམས་ཀྱི་གཉིན་པོར་བཞི་པའི་བཞིའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་

སྟེ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཟག་བཅས་མཚན་ཉིད་པ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འདོད་པ་མཐུན་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བས། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། འཕེལ་ཞིང་པ་ཡི་བདེ་བ་ལ། །ཇི་ལྟར་
བརྒྱུག་པ་

མཐོད་གྱུར་པ། །དེ་ལྟར་སྟུག་བསྡུལ་འཕེལ་བཞིན་ལ། །བརྒྱུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་དང་ལྷན་ཅིག་བདེ་བ་ལས། །བརྒྱུག་པ་མཐོང་གི་སྟུག་བསྡུལ་ལས། །རྒྱུན་ནམས་ཉིད་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ། །བརྒྱུག་

པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ད་ལྟའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ནི་པལ་ཆེར་སྟུག་བསྡུལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་གསུམ་ལོག་པའི་ཆ་ལ་བདེ་བ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་དུར་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་མེད་པར་གསུངས་

པ་ལ། དངོས་སྒྲིབས་སྒྲིབས་སྒྲིབས་ལེག་པའི་ཆ་ལ་བདེ་བཞེས་པར་བཏགས་ཅམ་གྱི་འཛོག་མཚམས་ཕྱ་མོ་མི་ཤེས་པས། སྒྲིབས་སྒྲིབས་ལས་ལེགས་སྒྲིབས་བདེ་བ་མེད་པར་བཤད་པར་གོ་ནས་བདེ་
བ་ལ་སྒྲིབས་བ་འདེབས་པར་བཤད་པ་དང་།

བསམ་གཏན་གསུམ་བ་ན་བདེ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སྒྲིབས་སྒྲིབས་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་རྩོད་རྒྱུ་དང་། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་ལན་བཏབ་རྒྱུ་རྣམས་ནི་མཛོད་འགྲེལ་
གནས་དྲུག་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་

@061A ཨཱ། །གཉིས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། སྒྲིབས་སྒྲིབས་ བོད་དུ་རྩེ་བཅུ་གྱིས་སྒྲིབས་གསུམ་བཞག་པའི་རྒྱུ་དར་ཐུན་མོང་གི་མདོ་ལས་རྒྱང་གཉིས་རྣམས་གྱི་མཚོག་ལ་སངས་
རྒྱས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་

མཚོག་སྒྲུབ་འདས་ལ་ཆོས་དང་། ཆོགས་རྣམས་གྱི་མཚོག་སྒྲིབས་བྱ་བུང་བཞེས་དག་འདུན་དུ་བཞག་པ་མི་མཐུན་པས། ཐུན་མོང་གོ་མདོར་གསུངས་པ་དེ་གང་ཟག་གང་ལ་དགོས་པ་གང་གི་
ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཞེས་དྲིས་

པའི་ལན་དུ། རྩན་མོང་གི་མདོར་གསུངས་པ་དེ་དགོས་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་གང་ཟག་དུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་སྟོན་པར། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། ཞེས་
སོགས་གསུངས་སོ། །

རྒྱུའི་རྒྱབས་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་གསུམ་ག་ལ་རྒྱབས་སུ་བྱེད་ཀྱང་། འདི་ནི་རང་རང་གི་རྩན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བྱའི་རྒྱབས་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་འདི་

ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་དྲང་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་དྲང་དོན་ནོ། ཞེས་གསེར་ཕྱོང་ལས་གསུངས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འབྲས་
བྱའི་རྒྱབས་སུ་སོ་སོར་ངེས་

པར་གསུངས་པ་ནི་སྒྲི་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བའོ་དོན་ནོ། ༥ བྱེ་སྒྲུའི་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་^(SH'KYA) ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས།
བཅུན་པ་སངས་རྒྱས་གངས་

@061B སུ་བསྐྱང་སྟེ་བཟྱིད་པར་རུང་དམ་ཞེས་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་སྐྱས་རང་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འདོད་ན་རང་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་ཟེར་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ལུང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་

གྲགས་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཏགས་པ་བལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། གསེར་ཕྱོང་ལས། བྱེ་སྐྱའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལུས་ནི་སྟུག་
བདེན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་དང་

དགེ་འདུན་མིན་ལ། ཞེས་སྟུག་བདེན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་མིན་པས་བྱུང་པར་གསུངས་པ་འདི་གཞན་དུ་གཡོ་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཁོ་བོས་གྲུབ་མཐའི་མཚན་དུ་དེ་ལས་གཞན་
དུ་བཤད་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་གཞུང་གྲུ་དགོངས་

པར་སྒྲུང་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འདུལ་བ་ལུང་ལས་དགེ་སྟོང་བཞིར་ལོངས་དགེ་འདུན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་དགེ་འདུན་བཏགས་པ་བལ་དགོངས་པར་འདོད་དགོས་སོ། །མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་བརྟེན་
སངས་རྒྱས་སུ་འདོད་པ་མ་གཏོགས་སྐྱབས་གསུམ་

འཛིག་ཚུལ་བྱེས་པ་དང་མཐུན་པར་གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་སོ། མཆོག་ཆེན་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་རིག་པ། ཆོས་ཉིད་
དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་

རྟོགས་པ་ནི་ཇི་སྟེད་པ་རིག་པ། ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་རང་རིག་པ། ཆགས་སྐྱིབ་དང་ཐོགས་དང་དམན་སྐྱིབ་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་བ་གསུམ་དང་། དང་པོ་གསུམ་ནི་རིག་པ་དང་། ཕྱི་མ་
གསུམ་ནི་གྲོལ་བའི་ཡོད་ཏན་ཏེ་

@062A ཨཱ། །བརྒྱད་དོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཆགས་སྐྱིབ་ཐོགས་སྐྱིབ་ཤེས་སྐྱིབ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། གསེར་ཕྱིང་ལས་ཆགས་པ་ཉིན་སྐྱིབ་དང་ཐོགས་པ་ཤེས་སྐྱིན་
ཅི་རིགས་པར་དག།

པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམན་སྐྱིབ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཛིགས་སྟིད་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བཙུ་མེད་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ལ་བྱེད་དམ་སྒྲུལ་མོ། །གསེར་ཕྱིང་ལས། དགེ་འདུན་ཡོན་ཏན་ན་
བརྒྱད་ལྟར་དུ་འཆད་པ་ནི་འོལ་སྟེ།

ཅམ་སྒྱར་དུ་རུང་ཡང་འབྲེལ་བསམ་བཤད་ཅིང་རྩ་བ་ལ་ཡང་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་མིག་གསལ་བས་བདག་གིས་དོར་རོ། །ཞེས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཐོགས་འབྲེལ་ལས་མ་བཤད་པ་དང་རྒྱད་སྒྲ་མ་ཡང་
དགོན་མཆོག་གཞན་གཉིས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་

ལྡན་དུའི་འཆད་པ་ལྟ་བུར་དགོ་འདུན་ལ་མི་གསལ་བས་དོར་བར་གསུངས་ཤིང་། རང་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་དུ་གསུངས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་
ནས་བརྒྱད་པ་མཐོབ་པར་དུ་ཤེས་

སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མགོ་མི་རྩོམ་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་དགོ་འདུན་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཅེས་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོད་པ་དང་། ལྷ་མེད་ཅེས་
པ་ཡངས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་ཡོན་

ཏན་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།སངས་འཕགས་ལ་རྟེན་གཉིས་རྣམས་གྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་རྟེན་གཉིས་པ་དང་། རྟེན་བཞི་པ་དང་། རྟེན་མངས་པ་དང་།
རྟེན་མེད་པ་སོགས་སྟེ།

@062B ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ལས་རྒྱ་གཉིས་པ་ལྷ་མི་ནི་མཆོག་དང་ཆོས་སྟོན་པའི་སྟོན་རུང་ཡང་ཤས་ཆེར་དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་པས། སངས་རྒྱས་ནི་གཙོ་ཆེར་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་
པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་

མཆོག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། །མྱང་འཇམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་
བདག་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་། འཁོར་

བར་འཆིར་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདོད་ཆགས་ཡིན་པས་དེ་དང་བྲལ་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མྱང་འདས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་ཀྱན་

གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་མཆོག་ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིས་བྱ་བྱུང་བཞི་ལ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཚོགས་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་བཞིར་ལོངས་པའི་མིང་ཡིན་ལ། སྤྱིས་བྱ་བྱུང་བཞི་ནི་
སོ་སྟེ་བཞིར་ལོངས་སོགས་ལས་མཆོག་

དུ་འགྱུར་བས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ༥ །བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་སྦྱར་ནི། དར་ཁའི་ཀ་ལྟར་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་མེད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན་

རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པའི་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ངྷི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་དོར་ངྷི་མ་མཐའ་དག་གིས་དཔེན་པར་སྤྲང་བ་དང་། རང་ཉིད་ངྷི་མའི་
བསྐྱུད་པ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བ་མེད་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོ་

@063A ༄༄༅། །ལ་ངྷི་མའི་བསྐྱུད་པ་མེད་པར་སྤྲང་བའི་འདྲིད་པའི་ཚོས་ཅན་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཅིང་། དོན་སྦྱོར་གཞན་རྣམས་འདྲི་བཀོད་པ་དང་མཐུན་པར་
སྤྲང་ངོ། །སྤྱི་ངོན་འདིར་

ཐོགས་འགྲེལ་ལས་སྐྱབས་འདིར་བཤད་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དོན་ལས་ཉོན་གྱི་འདུས་བྱས་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་
གསུངས་པ་ནི་གོང་འོག་ཅུང་ཟད་བགྲིག།

དཀའ་བར་སྒྲུང་བས། དགོངས་ཚོད་ནི། སློབ་མའི་ལམ་བདེན་རྣམས་རང་བཞིན་ལ་བྱི་མའི་བསྒྲུད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་པར་སྒྲུང་ཡང་དོན་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་
ལས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པའི་འཁོར་

བ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་མོ་མ་སྒྲུངས་པས་བསྐྱུ་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་སྟུམ་སྟེ་དབྱུད་པར་བྱའོ། ཁྱོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ་ལས། སློབ་པའི་ལམ་བདེན་ནི་དེ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་ཡིད་བརྟན་བཅའ་
ན་བསྐྱུ་བས་ད་དུང་དེ་ལས་གོང་དུ་

བྱུང་པར་གཞན་ཚོ་ལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། མེད་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཡིན་ན་སྒྲུང་བྱ་ཐམས་ཅད་ལས་གོལ་དགོས་པ་ལ། བྱོད་སྐྱབས་ཀྱི་རགས་
པ་ཙམ་མེད་པའི་བྱུང་པར་

དུ་བྱས་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། སློབ་པ་འཕགས་པ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལས་སློབ་ཕྱིར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་བ་དང་། དེ་སྒྲུངས་པའི་

@063B ངེས་འབྱུང་འཛོལ་བ་དང་། དེ་སྤོང་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་སློབ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་བྱུང་པར་བཞི་ལྟན་དུ་གསུངས་སོ། །དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་
གཅིག་ཡིན། །ཞེས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ན་སངས་

རྒྱས་ཡིན་པས་བྱུང་པར་གསུངས་པ་ལ། འོན། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ལ་དགོན་མཆོག་གཞན་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མ་བྱུང་སྟེ། དེར་གྱུར་
པའི་དགོན་མཆོག་གཞན་

གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་དབང་སངས་རྒྱས་དེ་སློབ་གཉིས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ཟང་པར་སྤངས་པའི་འགོག་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡོད་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སློབ་པའི་
ཆོགས་དེ་

དག་འདུན་ནམས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་སྐྱེ་དེར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོན་པར། ཐུབ་དབང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་ཕྱིར། །ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་
ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱུད་སྒྲ་མར། གོ་འཕྲིལ་ཐེག་པ་ལྟར་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་འཛིན་པོ་དེ། །སྤང་གཞི་ལས་ནི་རྣམ་གསུམ་རིག་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་སྟུང་། གཞུང་སྤྱལ་གྱིས་ཉུས་པ་འཛིན་པོ་འཛིན་སྤང་གཞིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་

པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐྱོར་བ། སློབ་མའི་ཆོག་མཁན་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ། ཞེས་པའི་མདོ་ཆོག་མཁན་གསུམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་པའི་
 དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་@064A ༄། །དེ་འབྱུང་པར་བྱེད་པའི་ཉི་ལའི་རྒྱ་དག་པས་གསུམ་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་པའི་རྩལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་དར་འཕེལ་གྱིས་
 འཆད་མེད་ཀྱང་། འདི་ནི་སྤར་བཤད་པའི་དོན་དམ་པའི་

སྐབས་གསུམ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། མདོ་འདིར་བཤད་པ་འདི་ནི། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དགོ་བའི་བྲག་ཤིས་དང་པའོ། །གཉིས་པའོ། །གསུམ་པའོ། །ཞེས་བདག་ཙག་གི་སྟོན་པ་ལ་(KYA) ཐུབ་པ་རྟོ་
རྟེན་གདན་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་།

པར་སངས་སྐུ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་སངས་སྐུ་དགོན་མཆོག་འབྱུང་བ་དང་། བར་ཆའ་སིར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཆོས་དགོན་མཆོག་འབྱུང་བ་དང་། གྲུན་ཤེས་གློ་རྩ་^(I) ལུས་

མཐོང་ལམ་གསར་ཐོབ་གྱི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་དུ་དགོན་མཆོག་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱོན་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། སྤར་བཤད་པའི་
དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་གསུམ་

ཐོབ་ཚུལ་བསྟན་པ་མིན་ལ། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བར་ས་བརྒྱད་པར་འབད་ཚུལ་རགས་པ་མེད་པར་གང་སྤང་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པའི་ཆོ་གནས་སྐྱབས་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་
མཆོག་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་

དང་། ས་དགུ་པར་སོ་རིག་བཞིའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་རིགས་དང་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཆོས་དགོན་མཆོག་འབྱུང་བ་དང་། ས་
བརྒྱ་པར་གཞན་

@064B དོན་གྱི་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་དང་ཆ་འདྲ་བར་མཇེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་སྟོབ་མའི་ཆོགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གྱི་འཕགས་པའི་འཁོར་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བའི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་དུ་དགོན་
འདུན་དགོན་མཆོག་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་སྟེ། མདོར་

ན་སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་དུ་བྱོན་པ་དང་ཆ་འབྲ་བ་ཞིག་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིག་གི། མཐར་ཐུག་གི་དགོན་མཆོག་གསུམ་བཤགས་པ་བ་འབྱུང་བའི་དོན་མིན་ནམ་སྐམ་སྒྲེ། མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་
དགོན་མཆོག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་འགོག་

ལམ་དང་། དག་འདུན་ནི་སངས་འཕགས་ཁོ་རང་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། འདིའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ནི་ལུང་གི་ཆོས་དང་། དག་འདུན་ལ་ཡངས་བཅུ་པ་བ་ཁོ་རང་མི་འཛོག་པར་དེའི་གདུལ་བྱའི་
འཁོར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་

ན་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་འདོད་དགོས་ཀྱི། མཐར་ཐུག་གི་དགོན་མཆོག་གསུམ་བཤགས་པ་བ་འབྲུབ་པར་འགྲིག་དཀའ་བར་
སྒྲུང་སྒྲེ་དཔུང་པར་བྱའོ། །ཟླ་ཚང་

འདིའི་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་གསུམ་འདོད་མི་འདོད་ཁོ་བོས་མི་ཤེས་ཀྱང་། གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐུབ་དགོངས་ལྟར་ན། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་
སྐྱེ་གསུམ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་སངས་

རྒྱལ་ཁྱིམ་ཆོད་ཉིན་དང་སྐྱུ་གཟུགས་སོགས་དང་། རོན་དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤང་འདས་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་ནི་ལམ་དང་གསུང་རབ་སོགས་དང་། རོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་ནི་འཕགས་པ་
ནམས་དང་། ཐ་སྙད་པའི་དེ་ནི་སོ་སྐྱེའི་དགེ་སྤོང་བཞི་

@065A ལྷ། །སོགས་སུ་འཆད་དོ། །འདི་ལྟར་ན། སངས་རྒྱལ་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་ནི་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། ཆོས་གཉིས་ནི་གཙོ་བོ་དང་གཙོ་བོ་མ་
ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་

སྒྲུལ་མོ། །རྒྱད་ཟླ་དར་ཤིག་ལས། རྟོལ་འཁོར་གནས་པ་བདུན་པོ། འདི་དག་གྲང་རོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱལ་
ནི་ཆོས་སྐྱུ་དང་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་གཟུགས་སྐྱེའོ།

རོན་དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འགོག་ལམ་དང་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་གསུང་རབ་གྱི་ཆོགས་སོ། །རོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་ནི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་རིག་གྲོལ་དང་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པའི་ཆོགས་སུ་འཆད་དོ། །འདི་ལྟར་ན།

སངས་རྒྱལ་གཉིས་ནི་གང་གིས་སངས་རྒྱལ་སྤུ་འཛོག་བྱེད་གྱི་ཆོས་དང་གང་སངས་རྒྱལ་སྤུ་འཛོག་པའི་གཞི་ལ་བྱེད་ཅིང་། དག་འདུན་གཉིས་ཀྱང་འདིས་རིགས་འགྲོའོ། །ཆོས་དགོན་མཆོག་གཉིས་ནི་མཆོན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་

པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་རྒྱལ་དང་དག་འདུན་གཉིས་ཀའི་ཁོངས་སྤུ་གཏོགས་པར་བྱབ་དགོངས་སོགས་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་སངས་རྒྱལ་སྤུ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་སོགས་རྒྱལ་པར་བྱུབ་

མཐའ་ཆེན་མེད་མཆོན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ལ་བཞུགས་པས་སེམས་ཅན་ཀྱན་འགྲོ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅན་ལ་མཁའ་པས་ཐེག་པ་ཀྱན་འགྲོ། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཏོགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱན་འགྲོ།

@065B སྤིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པས་སྤྱང་འདས་ཀྱན་འགྲོ་བཞི་ནི་ཀྱན་འགྲོའི་བྱེད་པར་དང་། དང་པོར་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བར་དུ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོར་བ་སྒྲེལ་པ་དང་། མཐར་ཇི་ལྟར་སྒྲེལ་པ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་

བསྐྱེས་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་ཁས་ལེན་པའི་བྱ་བ་པར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ནི་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་པར་དང་།
སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་སྐབས་ཀྱི་

དུ་ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ནི་ཟིལ་གཞོན་གྱི་བྱ་བ་པར་ཉེ་རྒྱས་པར་རྒྱན་ཅུ་འབྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། བར་ཕྱིན་བསྐྱེས་པ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་བ་རྩེ་
ཞིང་། །བདེ་གཤེགས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་མོས་ན། །དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །མདོར་བསྐྱེས་སྐབས་སུ་སོང་བ་ཡིན། །ཞེས་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མོས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས། །བདག་དོན་མ་ཡིན་གཞན་

དོན་དུ། །སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་སྤྱོད་བྱེད་ན། །ཆོས་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བ་ཡིན། །ཞེས་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཆོས་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། བྱང་ཆུབ་
མཆོག་སེམས་མི་ལྟོག་དང་། །དབང་

དང་ཚད་མེད་ཡོན་ཏན་གྱིས། །བརྒྱན་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཚོལ་བ། །དེ་ཉིད་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་ཡིན། །ཞེས་དབང་བཅུ་དང་ཚད་མེད་བཞིས་རྒྱུད་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་
སེམས་སྒར་མེད་བྱང་རྩབ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་ཚོལ་

@066A ཨུ། །བ་ནི་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་རྩལ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། འདི་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་གཞན་ཡང་མང་བས། སྐྱབས་འགོ་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་ཏུ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་ཉམས་

ལེན་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་འགོ་འཁོར་སུ་བདུས་པ་དང་། གསུང་རབ་དགོངས་འགེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་འགོ་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་རྒྱལ་ཚབ་
རྗེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱས་

པར་བྲིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱི་ཞུས་པའི་མདོ་རྒྱུད་སྒྲ་དར་འཇིག་ཏུ་བྱངས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲོབ་པའི་དོན་ནི་རྒྱལ་ལས། ཏུག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱན་དང་། །ཉིས་པར་སྒྲོད་པ་
ཐམས་ཅད་དང་། །ཞི་དང་

འཆི་བ་དག་ལས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ། །ཅིས་ཀྱང་པ་དང་པོས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ཉོན་དང་། གཉིས་པས་ལས་ཀྱི་ཀུན་ཉོན་དང་། གསུམ་པས་སྤྱག་བསྐལ་བའི་ཀུན་
ཉོན་ལས་སྐྱོབ་པར་

བསྟན་ལ། འཆི་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །ངན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་། འཇིག་རྟེན་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ། །ཞེས་སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་དུ་རྣམས་ཆེ་
འདིའི་གཞོད་འཆོ་དང་

ཕྱི་མའི་ངན་སོང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་བསྟན། འཇིག་རྟེན་ཚོགས་ཞེས་པས་སྐྱེ་བུ་འབྱིང་རྣམས་འཁོར་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་བསྟན། ཐེག་པ་དམན་དག་ལས་ཞེས་སོགས་
གྱིས་གྱིས་བུ་ཆེན་པོ་རྩམས་

@066B ཐེག་དམན་གྱི་ཡིད་བྱེད་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཇི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་རྩལ་ནི། བསྐྱེད་བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོན་
ཏན་ཤེས་པ་དང་། བྱེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཁས་བླངས་

པ་དང་། གཞན་དུ་མི་སྒྲ་བས་སྒྲུབས་སུ་སོང་བ་སྟེ། འདི་དག་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ཉི་ཤུ་རྣམས་ལ་མ་རིན་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། ༥ །ཐེག་ཆེན་ཞེས་པ་ཡི་གེ་འོར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཆེན་མ་ཡིན་པའི། །ལྷུང་མ་ཐའི་སྒྲོན་གྱིས་བརྒྱག་སེམས་

ལྟན། །ཞེས་བྱ་བ་ཆེན་པོའི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྤྱི་དོལ་བའི་གྲུབ་མཐས་བསྒྲུད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ། རྒྱ་ཅ་རྒྱ་ སྤྱན་ལཱའི་དོ་བོ་ལ་བཤད་རྩལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་འདམ་ལྔ་
ཡོད་པར་གསེར་སྤྱང་ལས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་སེང་གཉིས་

དང་། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཛུལ་དང་། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་དང་བཤད་རྒྱུར་གཉིས་དང་། ཀ་ཤའི་བཤད་རྒྱུ་དང་བཞི་འོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། ཤའི་རྒྱན་ནི། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་གྱུར་བའི་
མིག་དབང་བྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་

དཔག་ཚད་བརྒྱནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཅི་རིགས་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ལྷའི་སྤྱན་ནི། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་གྱུར་བའི་ལྷའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོགས་བརྩའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཅི་རིགས་མཐོང་།

བའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲུན་ནི། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་དབང་
པོ་ནི་རྟུ་ལས་སོགས་པ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཅན་

@067A ཨུ། །ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུན་ནི། ཇི་ལྟར་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཤའི་མིག་
གོ། ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་སྟོམས་

འཇུག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ནི་ལྟའི་མིག་གོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གོ། །གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དགུ་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མིག་
གོ། རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་ཡེ་

ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། ཤའི་སྒྲུན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུན་གཉིས་ནི་འཕགས་མེད་ལྟར་བཤད་ལ། ལྟའི་སྒྲུན་ནི། བསམ་གཏན་བསྟོམས་སྟོབས་
ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ལྟའི་

མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་དྲུག་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་མཐོང་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འབྱུག་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་
ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་

ཐུགས་སུ་ཆུང་པའོ། །འདི་ནི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་བཤད་ཚུལ་ཏེ། ཕྱི་མ་གཏོགས་པ་བཤད་སྒྲུང་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསེར་ཕྱང་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ལྟའི་སྤྱན་ལ་
ལས་དང་བསྐྱོམས་པའི་འབྲེས་

གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་མཐུས་དབང་པོ་དྲངས་མའི་མིག་ཐོབ་ནས་གཟུགས་ཐོགས་མེད་དུ་མཐོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྟེ་དེས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་

@067B གྱི་འཆི་དང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །བཞི་པ་ལྟར་ན། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་མིག་དབང་བྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་འཛིན་པ་ནི་ཤའི་སྤྱན་དང་།
བསམ་གཏན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ལྟའི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་

གཟུགས་འཛིན་པ་ནི་ལྷའི་སྤྱན་དང་། དོན་དམ་འཛིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་དང་། ཀྱན་རྫོབ་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་དུ་བཤད་
དོ། །དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འགྲེལ་

ཆེན་ཀ་ཤེ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷའི་སྤྱན་བསམ་གཏན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་བཤད་པ་ནི་འཕགས་སེང་གཉིས་དང་མི་མཐུན་ནོ་ཞེས་ཕྱིང་ལས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་ཡབ་སྤྱས་གསུམ་གསར་ལུགས་
འཕགས་སེང་ལྟར་བཞེད་པར་

སྤྲང་བ་དང་། ས་མཆོམས་ཀྱང་གསེར་ཕྱིང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་བཤད་རྩལ་འདིར་བཀོད་པ་ལྟར་ཉོགས་དཀའི་སྤྲང་བར་ཡང་བཤད་པ་དང་། ཤེས་སྤྱན་བསམ་གཏན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་བཤད་པའི་
རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་མི་སྤྲང་བ་དང་། ཨ་

བྱས། དང་པོ་བག་ཙམ་སྟོག་ཆགས་པལ་ཆེན་ལ། །གསུམ་པའི་བག་ཙམ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་ཞུགས་སོ། །བཞི་པའི་བདག་ཙམ་དབྱ་བ་བཙམ་པ་ལའང་ཡོད། །ཅིས་རྗེས་མཐུན་ཡོད་པར་
བཤད་པ་མ་གཏོགས་ལམ་མ་ཞུགས་དང་

ཐེག་དམན་ལ་སྤྱན་ལྷ་པོ་གང་རུང་ཡོད་པར་བཤད་པའི་བྱངས་མི་སྤྲང་བ་དང་། སྤྱན་ལྷ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི་ཕྱིན་དུག་ལ་སློབ་པ་དང་རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་སློམ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱན་
ལྷའི་སེམས་ཏེན་བཤད་པའི་རྒྱ་བོད་གྱི་གཞུང་

@068A ལྷ། །བྱངས་ཐུབ་མི་སྤྲང་བས། སྤྱི་དོན་འདིར་ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཤའི་སྤྱན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ན་བསློམས་སློབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་མིག་དབང་དང་དེ་ལ་བཏེན་
པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལ་

དགོངས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་ཤའི་སྤྱན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་པོ་ནི་བསློམས་སློབས་གྱིས་ཐོབ་ལ། ཤའི་སྤྱན་གྱི་(BDGA) རྒྱུན་མིག་
དབང་ལ་རྣམ་སྤྲིན་དགོས་པར་

འཕགས་པས་བཤད་ལ། རྩི་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤའི་སྤྱན་གྱི་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་བསློམས་སློབས་གྱིས་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་བྱངས་མི་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
དེ་རྣམ་སྤྲིན་ལས་

བྱང་བ་དང་བདག་འབྲས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་བྱང་མེས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་གྱི་ཡུལ་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་དུ་ངེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་གསེར་སྟོང་དུ་ལྷ་བར་
བྱའོ། །ལམ་མ་ཞུགས་ན་ལྷའི་སྤྱན་

ཡོད་པར་བཤད་པ་ཡང་དེར་ལྷའི་མིག་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ལྷའི་མིག་ཡོད་ཀྱང་ལྷའི་སྤྱན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་མིག་ཐོབ་པ་ལ་ཕྱིན་དུག་ལ་སྟོབ་པ་དང་། རྩ་
འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་

མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ཐོབ་པས་སྦྱབ་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོགས་པའི་རྒྱར་འབྱར་ལུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷའི་སྤྱན་གྱིས་མཚམས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་
ནི་དགོས་སྟོང་གི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་

@068B གྱི། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པ་མིན་པས་བྱུར་གནས་སྟོགས་ལ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་བདུ་(DSPYO)ད་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱེད་དང་ཤེས་བྱ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། སྤྱི་མ་ནི་སྟོག་ཆགས་
ཕལ་བ་ལ་འང་ཡོད་ཅིང་གཟུགས་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་ལ།

ཕྱི་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལམ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷའི་མིག་དང་ལྷའི་སྒྲུན་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། སྒྲ་མ་ནི་སྒྲ་པལ་བ་ལ་འང་ཡོད་ལ་གཟུགས་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད། ཕྱི་མ་ནི་སྒྲ་མ་
ལྷར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་

བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་མིག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུན་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་ཀུན་བརྟུས་ལས་བཤད་པ་ལྷར་མཐོང་ལམ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་

དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུན་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི་བསྐྱུ་བ་ལས། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ལ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྷར་སྒྲ་ཆོག་ལམ་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་

དེ་ཡིན་ན་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་དང་འདིར་བསྐྱུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུན་གཉིས་ལ་ཡང་བྱུང་པར་ཆེ་སྟེ། སྒྲིར་ན་སྒྲུན་
མཐོན་མཐིང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་དང་སྒྲུན་གཉིས་ཀ་

ཡིན་ཀྱང་། འདིར་བསྟན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཡིན་ན་རྣམ་མཁུན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་ཀྱང་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་གཞིར་བཀོད་དོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་གིས། འདོད་རྟེན་
ཅན་གྱི་བྱང་མེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྷའི་སྤྱན་གྱི་བདག་

@069A ༄། རྒྱལ་ཁབ་འོད་མེ་མིག་དབང་ཡོད་པར་ཐང། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱལ་ཁབ་འོད་མེ་སྐྱེས་ཀྱི་མིག་དབང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དང་པོ་

མེད་པ་གར་ཞིག། ཁྱིམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་པ་སྟེ། ལྷའི་སྤྱན་གྱི་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་པོ་ནི་རྣམ་མིན་ཡིན་པར་ཉི་མུང་དང་གསེར་ཕྱེད་སོགས་ལས་གསུངས་བ་གང་ཞིག། །གོང་མའི་རྣམ་སྤྲིན་འདོད་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་

མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གོང་མའི་རྣམ་མིན་ཁམས་དང་ས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གང་སྤྱིར་ས་ནི་དེ་དག་དུ། །ལས་རྣམས་སྤྱིན་སྤྱིར་མི་གཡོ་སྤྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།
དེས་ན་འདོད་པ་བའི་

རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འི་སྤྱན་གྱི་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་ཡིན་ན་འདོད་པའི་མིག་དབང་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་འི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་ཡིན་
ན་གོང་མའི་མིག་དབང་ཡིན་པས་

བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ལྷ་ཡི་མིག་དང་རྣ་བ་ཡིན། །བསམ་གཏན་ས་བའི་གཟུགས་དྲུང་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥། །བྱེ་སྤྱས་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་མི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
མི་མཐོང་སྟེ། མིག་

ཤེས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ན་རི་བོ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཟེར་ཏེ། མཛོད་ལས། མིག་གིས་

@069B གཟུགས་རྣམས་མཐོད་ཏེན་བཅས། །དེ་ལ་བཏེན་པའི་རྣམ་ཤེས་མིན། །གང་ཕྱིར་བར་དུ་གཙོད་པ་ཡི། །གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་བས་
མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་མགོང་།

བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་རིགས་བ་དེས་མི་གཞོད་དེ། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚང་བས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པས་མ་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། གཞན་དུན་རྒྱུ་དང་ཤེལ་
དང་ལྟ་ཆེར་སོགས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་འང་མ་

མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་དཔྱད་དོན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་ཤེས་པར་གསུངས་པས་རྟེན་ཡིད་དབང་གིས་
ཆོས་ཤེས་པར་འདོད་དགོས་ན། ཐ་

མའི་རྟེན་འདས་ཞེས་པ་ལྟར། དེ་ནི་དེར་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཤེས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །གཞན་ཡང་། དུག་པོ་འདས་མཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་
ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཡིད་

དབང་ལ་རྣམས་ཤེས་ཆོགས་དུག་ཀ་ཡོད་པས་ན། ཆོས་ཁམས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་ཀའི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་འདོད་དམ་སྟུམ་མོ། །འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་གོང་གྲེ་པ་
ལྟར་མདོར་མི་འདོད་(DSPYO)ད་དགོས་ཏེ།

མིག་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་སྟེ། དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བའི་དབང་པོ་བཞིན། ཞེས་ཏྲོག་གི་འབར་བ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་ཀྱི་རིགས་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སྟོང་རྩ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་ @070A ༡༡། ཏྲོག་གི་འབར་བ་ལས། མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བལྟ་བའི་ཕྱིར་མིག་སྟེ། དོན་རྒྱམས་གསལ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་
ཆོག་གོ། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། གང་མིག་འབྱུང་བ་ལས་

གྱུར་པ་ཡིན་ཡང་གཟུགས་ཁོ་ན་མཐོང་གི་སྒྲ་མི་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་འདི་མཐོང་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས་ཀྱང་། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོད་
སྦྱིན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་

གཟུགས་བལྟས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་ལེགས་པར་འཇོག་རྒྱས་ལ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་མཁན་གྱི་མིག་མཆོད་སྦྱིན་མིན་ཞིང་། གཟུགས་ལྟ་མཁན་གྱི་
མཆོད་སྦྱིན་ཡང་མིག་མིན་པ་མི་འགལ་

ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཏྲིན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་འདོད་པ་དང་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་
པའི་མིག་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་

པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གོང་མའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་མའི་མིག་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་། གོང་མའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་
པའི་མིག་ཤེས་མེད་པའི་སྟངས་པར་འཐད་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆིམས་མཛོད་ལས། འོན་ཀྱང་འོག་མའི་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་འང་འདོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

@070B ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འོག་མའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདོད་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟངས་པར་ནི་འདི་

ཡོད་དེ། འདོད་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ནི་རང་གིས་བའི་གཟུགས་ཁོ་ན་མཐོང་གི་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་ནི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་པའི་གང་ཟག་

གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཆོ། རྟེན་ནི་འདོད་པ་དང་གཞན་གསུམ་དང་པའི་སར་མཚུངས་ཞེས་བཤད་དགོས་མོ། །འོན་ཀྱང་འདོད་རྟེན་
ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་

དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། མིག་དང་ན་བའི་མངོན་ཤེས་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། གོང་མའི་ལུགས་ལ་འབྲེག་དཀའ་ལམ་སྟམ་
མོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་

པ་གསུམ་ན་ལུས་དང་མིག་དང་ན་བའི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་། ལུས་དང་རག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་དེའི་ཀྱན་སྒྲོང་རྟོག་དཔྱོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པར་
བྱེད་སྒྲིལ་འདོད་པ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་ཀྱང་བཞེད་

དམ་སྟམ་མོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་སྤེལ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དེ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གའི་ཡན་ལག་གི་བདེ་བ་ལུས་ཤེས་སུ་འདོད་དབང་གིས་དང་པོ་གསུམ་ཀའི་ས་བརྒྱས་གྱི་ལུས་
ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་བདེ་བ་ཡོད་པར་

@071A ༄། །འདོད་ལ། སྒྱུར་ན་བསམ་གཏན་བཞི་གའི་ས་བསྐྱུས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །དེའི་དབང་གིས་རིག་བྱ་དང་ལྷུས་ཤེས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱང་
ཡོད་པར་འདོད་

པས། །ཁམས་དང་པོ་བཙེ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཡིན་པར་བྱེ་སྒྲིམ་འདོད་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ལྷུས་ལ་འོ་འོག་མའི་མིག་མ་ཡིན། །ཞེས་གོང་མའི་ལྷུས་ལ་འོག་མའི་མིག་དབང་
བརྟེན་པ་མིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་

སྒྱུར་ན་མིག་དབང་ནི་རང་སའམ་འོག་མའི་ལྷུས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་དབང་ནི་ས་ལྗེ་པ་ཅན་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མིག་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་དབང་ནི་ས་
བཞི་བ་ཅན་སོགས་སུ་སྒྱུར་རོ། །མིག་གིས་

གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་འོག་མའི་མིག་དབང་གིས་མའི་གཟུགས་མི་མཐོང་བར་བཤད་དོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མིག་དབང་གིས་ཡུལ་གཟུགས་ནི་ས་ལྗེ་པ་ཅན་དང་།
གསུམ་པའི་མིག་དབང་གི་ཡུལ་གཟུགས་

ནི་ས་བཞི་པ་ཅན་སོགས་སུ་སྒྱུར་དགོས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་ཞེས་གོང་མའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འི་ག་མའི་མིག་ལ་བརྟེན་མིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་རང་ས་འཕ་གོང་མིག་ལ་
བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་

དང་པོའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འི་རྟེན་མིག་དབང་ནི་ས་བཞི་པ་ཅན་དང་། འདོད་པ་འི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འི་རྟེན་མིག་དབང་ནི་འདོད་པ་འི་སས་བསྐྱུས་ཁོན་ཡིན་ནོ། །གོང་དུ་བཤད་
པ་ལྟར་འཕགས་སང་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་

@071B སྒྱུན་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་འི་ཡེ་ཤེས་སུ་བཞེད་པ་དང་། གཞོད་འཛམས་མཁན་པོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ནི་རྟེན་གཞིའི་མདོ་འདོན་པ་ཐ་དད་པ་འི་གིས་ཡིན་པར་
གསེར་ཕྱང་ལ་གསུངས་ཏེ། འཕགས་སང་གཉིས་ཀྱིས་

འདིའི་མདོ་ནི་ཆོས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ཞེས་བྲངས་ལ། འབྲམ་ཉི་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པར་འདིའི་མདོ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། སྟོ ཆ སྟོ ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་
རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། ཟིལ་གཞོན་བརྒྱད་དང་། ཟད་པར་བཅུ་

དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། མྱོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་སྟེ་ཉོན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྡེ་ཚན་དུག་དང་། ཟག་ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་ནི་གང་ཟག་
གསུམ་གས་རབ་མཐའི་བསམ་

གཏན་བཞི་པ་ལ་བཏིན་ནས་སྐྱབ་པར་ཀུན་ལས་བཏུས་པར་གསུངས་སོ། །ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན། རབ་མཐའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཡོད་དེ། འཕེལ་བ་གསུམ་གྱིས་སྐྱངས་
པའི་བསམ་གཟུགས་གྱི་

དངོས་གཞིའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་རབ་མཐའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་དར་ཁྲིཀ་ལས། འཕེལ་བ་གསུམ་གྱིས་སྐྱངས་པའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དེ་དག་རབ་གྱི་
མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་བྱད་

པར་ཅན་གསུམ་ལས་བྱུང་པས་རང་གི་རིགས་མཐུན་གཞན་ལས་རྩང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གསེར་སྤེང་ལས། ཀུན་བཏུས་པའི་ལྷགས་གྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་
དང་གཟུགས་མེད་བཞིའི་དངོས་

@072A ཨྲ། །གཞི་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་དུ་རྩེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དུ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་འཕེལ་བ་
གསུམ་ནི། བསམ་གཟུགས་

བརྒྱད་ལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྗོན་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་འཕེལ་བ་རྒྱུད་དུ་དང་། དེ་བརྒྱད་བར་དུ་གཅིག་ཐོར་བའི་ཡར་མོང་ནི་འཕེལ་བ་འབྲིང་དང་། དེ་བརྒྱད་ལ་བར་དུ་གཅིག་ཐོར་བའི་མང་འོང་
ནི་འཕེལ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་

རྗེས་སུ་བསམ་གཟུགས་གང་ལ་སྒྲེམས་པར་འཇུག་ན་ཡང་། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །མཛོད་ལས། དེ་ནི་རྣམ་དུ་དྲུག་བསམ་གཏན་
མཐའ། །དེ་ནིས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་བྱས།

འཕེལ་བས་རབ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། །ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་མཐུན་པར་བྱས་པ་ནི་རབ་གྱི་དོན་དང་། མཐའ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རབ་མཐའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་

ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་དོ། །ས་དགུ་མཐུན་པར་བྱ་ཚུལ་ནི་འདོར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དབྱེན། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སློན་ནས་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་དང་དོན་
དང་སློས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག།

པར་རིག་པ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གང་དུ་རུང་མ་ཡིན་པའི་རབ་མཐའ་སྟེ་དུག་ཡོད་ལ། ངས་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་རྟོག་པ་ནི་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར་རབ་མཐའ་མེད་པར་
འདོད་དོ། །གཞན་གྱིས་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་

@072B བཅས་མ་བཅས་དང་། ཞེ་སྤངས་དང་བཅས་མ་བཅས་དང་། གཉི་མུག་དང་བཅས་མ་བཅས་སོགས་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་སེམས་ཉིར་གཉིས་ནི་
མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཞན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ནམ་བྱུང་སྟེ། སྤྱིར་བའི་
ཆོན་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པར་

བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཤེས་སུ་བཞག་པར་གསེར་ཕྱང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཟག་ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་པཎ་ཆེན་གྱི་རང་ལུགས་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་

སྒྲུངས་པ་ཞིག་དགོས་པར་མཐའ་དཔྱོད་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྱི་དོན་འདིར་ཡང་དུག་པ་ཁམས་གསུམ་གའི་ཉིན་ལ་གསར་ཐོབ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷའི་སྒྲུན་གྱི་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་ནི་ནུམ་སྒྲིན་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་

ཤེས་གྱི་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་ནི་བསྐྱོམས་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དགོ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་པོ་བསྐྱལ་བ་དུག་ཅུ་ཅུ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་བསྐྱལ་བ་སྐྱར་མ་ལྟ་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཞེས་མཆོན་མཐུན་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་

ལུང་བསྟན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་བསྐྱལ་བཟང་ལས་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོས་དེའི་འོག་ཏུ་སུན་སྐལ་དུག་ཅུ་འབྱུང་། དེ་ནས་བསྐྱལ་བ་སྒྲན་བ་ཆེན་པོ་ན་སངས་རྒྱས་ཁྱི་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སུན་བསྐྱལ་བ་རྒྱུད་ཁྱི་འམ་ཁྱི་འབྱུང་། དེ་ནས་

@073A ཨྲ། །བསྐྱལ་བ་སྐྱར་མ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་བརྒྱད་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་གཉིས་ཅུང་ཟད་མི་འདྲའོ། །མངོན་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་གི་མངོན་ཤེས་
ཀྱིས་བདག་དང་མཚུངས་པ་དང་

དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། བྱང་སེམས་དག་ས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལ་ཐོགས་པ་
མེད་པར་འབྱམ་གྱི་གཞོད་འཛུམས་

ལས་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་པར་གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། བཙམ་ལྡན་འདས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་མངོན་དུ་མཇད་པ་དེ་ཉིད་བྱང་སེམས་དག་ས་པའི་
མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་

དོན་ཡིན་གསུངས། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་བྱང་སེམས་དག་ས་པའི་བྱང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་དེ་ལྟ་པལ་བས་ཀྱང་རྟོགས་
རྒྱས་པར་རྟོགས་གོ་འབར་བ་སོགས་

ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་བས་ཐོག་མར་རིང་འཕུར་དང་ལྷག་སྟོད་ལ་ཆོས་བཤད་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་དགོངས་པ་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་གནང་བའི་ཐུགས་ལ་
བལྟས་ནས། རིང་འཕུར་ཤི་ནས་

ཞག་བདུན་དང་ལྷག་སྟོད་ཤིན་ནས་ཞག་གསུམ་ལོན་ནོཞེས་གསོལ་པ་ན། ཨི་མའོ་དེ་གཉིས་ཤི་བདེ་ཤིན་ཏུ་ཏེ་པོར་མ་སྟེས་ཏེ། ཆོས་འདུལ་བ་འདི་མཐོས་ས་སྟོམས་དགོངས་པར་ཤད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། དེ་མི་

@073B འཐད་དེ། བྱེ་སྤྱོད་ལྟར་ན། བཙམ་ལྷན་འདས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཀྱང་དགོངས་པ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་མི་མཁྱེན་པར་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བཤད་པས། ཐུགས་དགོངས་དེ་
འདྲམ་མངོན་དུ་མཛོད་པ་འཐད་ཀྱང་། བྱུང་མཐའ་གོང་མ་ལྟར་ན།

བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་མཁྱེན་པ་ཡིན་པས། རིང་འཕུར་སོགས་ལ་ཆོས་བཤད་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་ཐུགས་དགོངས་མངོན་དུ་མཛོད་པ་མི་སྟོན་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཏེ།
དཀའ་གནས་ལྟར་བྱུང་སྒྲུང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ།།

དེས་ནི་ས་དབང་གང་ཟག་འདས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་གྲིས་ས་འདས་པ་དང་། དབང་པོ་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་འདས་པའི་སེམས་མི་རིག་པར་
བཤད་ཀྱང་། རིགས་པ་དེ་མངོན་ཤེས་གཞན་ལ་སྟོར་

དགོས་མི་དགོས་དཔུང་བྱ་སྟེ། སྟོན་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ། མེ་ཏུ་གལ་གྱི་བྱ་ལྟའི་མིག་གིས་འཇམ་བྱ་སྒྲིང་ལ་བལྟས་པའི་ཆོ་འཇམ་བྱ་སྒྲིང་དུ་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་
བཞུགས་པར་མཐོང་བ་དང་། མ་འགགས་པ་ལ་ལྟའི་མིག་

གིས་ཅི་མཐོང་ཞེས་དྲིས་པ་ན། དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུལ་པ་དང་སྲིད་པ་པར་དང་མའི་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་མཐོང་བར་གསུངས་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན།
རང་དང་འོག་སའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། རྩ་འཕུལ་

མངོན་ཤེས་གྲིས་རང་གི་གོང་མའི་ལས་བསྐྱས་གྱི་སྒྲུལ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྲིས་རང་གི་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་གྱི་སྒྲུབ་མི་བྲན་པ་དང་། ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་གྲིས་
རང་གི་གོར་མའི་ས་ས་བསྐྱས་གྱི་གཟུགས་མ་རྟོགས་པ་དང་།

@074A ༄། །ལྷ་འི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་རང་གི་གོང་མའི་ས་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཉོགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ཀྱི། ཕྱིར་མི་འོང་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གང་ཟག་འདས་པ་དག་བཙུམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། དད་

མོས་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་དབང་པོ་འདས་པ་མཐོང་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་ཅིས་པ་ལྟ་བུ་མིན་ནམ་སྒྲམ་ཡང་དཔུང་པར་བྱའོ། །རྩ་འཕུལ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྩ་འཕུལ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རྩ་འཕུལ་

ཡ་མ་བྱུང་བརྒྱུད་སྒྲོན་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོ་མ་བྱུང་གི་རྩ་འཕུལ་དང་། ལྷ་གྲུ་པལ་བའི་རྩ་འཕུལ་ལྟ་བུ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྩ་འཕུལ་རྣམས། ལྷན་རྒྱ་རིལ་སོགས་པའི་གསང་སྔགས་ལས་སྒྲིས་པའི་དེ་དང་། རུས་སྒྲལ་གྱི་ཟེ་བ་དང་མ་བྱའི་མདོངས་

ལ་སོགས་པའི་སྒྲན་ལས་སྒྲིས་པའི་དེ་དང་། ང་ལས་རྩ་དང་བར་སྤྱིད་ཀྱིར་རྩ་འཕུལ་ལྟ་བུ་ལས་ལས་སྒྲིས་པའི་དེ་དང་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་སྒྲས་རྩ་འཕུལ་རྒྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་ལས་སྒྲལ་བ་དང་ནམ་མཁའ་འགོ་བ་སོགས་འབྱུན་

པར་འདོད་ལ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་ཡོད་པ་བསྐྱར་བ་དང་མེད་པ་སྤུལ་པ་ལྟ་བུའི་རྩ་འཁུལ་བསྐྱར་ལ་རྩ་འཁུལ་དུ་འདོད་དམ་སྒྲུལ་ཡང་དཔྱད་དགོས་སོ། །རྩ་འཁུལ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་
ཤེས་པ་དང་ཟག་ཟང་གྱི་མངོན་ཤེས་

གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་རྩ་འཁུལ་དང་ཀུན་སྣོད་པ་དང་རྗེས་བྲན་གྱི་ཚོ་འཁུལ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། མི་སློབ་པའི་རྒྱད་གྱི་སྡོན་གནས་རྗེས་བྲན་དང་ལྟའི་མིག་དང་ཟག་ཟང་གྱི་མངོན་ཤེས་
གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་སྡོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་

@074B དང་བར་མ་ལ་སྒྲོངས་པ་བསྒྲོག་པའི་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་སློབ་པའི་རིག་པ་གསུམ་ཞེས་མདོ་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་། །མངོན་ཤེས་དྲག་པོར་རི་ལ་ཉིར་
བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། མངོན་པ་ལས།

བསམ་གཏན་དག་གི་ལམ་རྣམས་སྟེ། །ས་གཞན་དག་གི་དཀའ་བ་ཡིན། །སློང་ལ་མངོན་ཤེས་བྱལ་བ་སྟེ། །གཅིག་ཤོས་གྱི་ནི་མངོན་ཤེས་སྟུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་དང་ཀུན་
བདུས་ལས་ཀྱང་ལམ་སྟེ་བཞི་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ནི་ལམ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་མངོན་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མངོན་ཤེས་སྤྱར་བུ་ལ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྟོངྟགས་པ་སྤྱར་བུ་ལ་གྱི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །༩༥༩།

འདིར་བསྟན་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་གངས་འབྲེན་ལུགས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོ་རྒྱན་མ་སྤྱར་བའི་འབྲེན་ལུགས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས་
ནས་བབྱང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་

སྤྱང་བ་དང་འབྲལ་བར་མི་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བར་རྒྱལ་སྤྱས་ཞེ་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། འབྲམ་གྱི་གནོང་འཛོམས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་མོས་ཀྱི་མདོར་ལྷ་ཆོ་རིང་པོར་སྐྱེ་བར་
གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷ་

ཆོ་རིང་པོར་སྐྱེ་བའི་བྱང་སེམས་དེ་འདིར་བསྟན་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་ཡིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འཕགས་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། སྤྱིར་ལམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། འདིར་བསྟན་མཆོན་
བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་ལ་ཆོགས་ལམ་པ་མེད་

@075A ༄། །པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སྟོམས་འཇུག་གི་དབང་གིས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་
ཟད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་དོད་ནས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དུ་སྐྱེ་བ་ཟང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེ་ཆོམ་མི་དལ་ཟད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འདི་བསྟན་མཆོན་གྱ་
དོན་གྱི་དག་འདུན་ལ་ཕྱིར་མི་

ཕྱོག་པའི་དག་འདུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱངས་ཉི་ཤུར་ཆད་པ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚུད་པའི་ལན་དུ།

རྩི་ག་ལ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ན་རེ། འདིར་བསྟན་ལྟ་ཆོ་རིང་པོར་སྐྱེས་བའི་དག་འདུན་དེ་དོད་དམ་ཅི་མོ་བ་ཡིན་ལ། དོད་ཅིར་མི་ཁོམ་པ་ཕལ་ཆེར་ཟད་གྱི་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་མིན་ཞིང་། མ་
ལུས་པར་ཟང་པ་ནི་བཟོད་པ་ནས་ཡིན་པས་

སྒྲིན་མིད་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཨོ་དེ་ཤ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ན་རེ། དེ་ཚོ་གས་ལམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་མ་གཏོགས་ཞེས་པའི་

དམིགས་གསལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཀོང་ཀ་ན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ན་རེ། དེ་སྒྱུར་ལམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་ལམ་པ་མི་ཁོམ་པ་ཟད་པས་ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱབ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་ཆེ་
རིང་པོ་ལ་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་

@075B ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ལུ་སྒྲིགས་པ་དེར་སྐྱབ་བ་ནི་འཆི་ཁའི་ཆོ་ལོག་ལྷ་སྐྱབ་ནས་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བས་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ལ། གྲུང་སེམས་སོ་སྐྱབ་བརྒྱུ་ལམ་ན་བཤེས་གཉིན་ངན་པའི་
མཐུས་དེར་སྐྱབ་གྲུང་ཤེས་རབ་སྟོབས་གྱིས་ལོག་ལྷ་མི་སྐྱབ་བས་

མི་ཁོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ལུགས་དེ་གསུམ་གས་དང་མོས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དགེ་འདུན་བདེན་པ་མ་མཐོང་བར་འདོད་དོ། །དེ་གསུམ་ག་མི་འཐད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་
འདིར་བསྟན་དགེ་འདུན་རྣམས་འཕགས་བ་ཁོ་ནར་བཤད་

པའི་ཕྱིར། ལུང་སྒར་དངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་དོད་དང་ཅི་མོ་བ་ཐར་ལམ་ཡིན་མིན་ལ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེ་བ་
ལ་དེའི་སྒྲོམས་འཇུག་ལ་ཐར་ལམ་དུ་འབྱུང་།

བར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་ཐ་མར་འབྱུང་འདོད་པས། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མང་བའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པ་མ་གཏོགས་ཞེས་པའི་དོན་ས་བརྒྱད་

པ་བ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བའི་ལུང་སྒར་དངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ལུགས་གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲ་དེ་
འཆི་ལོག་ལྟ་སྐྱེ་བས་མི་ཁོམ་པར་བཞག

པ་མིན་གྱི། བསྐྱལ་བ་ཆེན་པུ་བརྒྱད་འདུ་ཤེས་རགས་པ་མེད་པར་ལུང་མ་བསྟན་འབའ་ཞིག་ལ་གནས་པས་མི་ཁོམ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་གོང་གི་སྐྱེ་སྲིད་གྱི་རྟེན་ལ་རྒྱ་འབྲས་ལ་
སྐྱར་འདེབས་གྱི་ལོག་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དང་མོས་@076A ༡༡། །པའི་མིང་ཅན་དེ་ཆོ་སྒྲ་མ་ཞིག་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པས་ཕྱིས་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ནས་འཕགས་ལམ་
ཐོབ་ཀྱང་སེམས་དཔའ་དབང་རྟུལ་དུ་གྱུར་བཞིག་ཡིན་བར་གསེར་སྤང་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་

ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྲིད་ཅིའི་མཐར་ཐུག་འགོ། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་གཉིས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། བསྟན་པ་

ལས། བྱང་རྒྱབ་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་ཉམས་འགྱུར་འོང་ཞེས། །གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བདོན་དུ་གཉེར་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མདོ་ལས་
དེར་སྐྱེ་བར་གསུངས་བའི་ཕྱིར་

ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་ན་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱང་ཐོབ་ན་མི་སྐྱེ་བར་
གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་། །འཕར་བ་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རོ་སྤངས་ནས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་པར་བཤད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྟོམས་
འཇུག་གི་རོ་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་

སྟེ། རྩོན་སོ་སྐྱེའི་དྲུས་སྤྱོད་མུང་པ་ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །དེའི་སྐྱབས་སུ་བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་སྟེ་གནས་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མི་རིགས་ཏེ། བྱང་འཕགས་
རྣམས་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་

@076B ཡིན་གྱི། བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འདོད་བཞིན་དུ་སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་གསེར་སྤང་ལས་
གསུངས་ཏེ། སྟོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་།

སྒྲིམས་འཇུག་གི་དབང་གིས་མེད་ཅེས་འདོད་དགོས་སམ་སྒྲིམ་མོ། །མདོ་བྱུན་སྐྱུང་པའི་འདྲེན་ལུགས་ལ་གཉིས་ལས། སྐྱ་ཁི་བཞིན་པའི་འདྲེན་ལུགས་ནི། དབང་པོ་རྒྱལ་གཉིས། དང་ཐོབ་གཉིས། ལྷ་དང་མིའི་རིགས་ནས་

རྟོགས་སྐྱེ་གཉིས། ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ། སྤྱིར་མི་འོང་བར་འདེམ་བ། སྐྱེས་ནས་འདེམ་བ། བྱེད་བཅས། བྱེད་མེད། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ། །འཕར་བ་གསུམ། སྤྱིང་ཕྱི་མཐར་ཐུག་འགྲོ། །གཞུགས་ཀྱི།

ཆགས་བཅོམ། མཐོང་ཆོས་ཞི། ལུས་མངོན་བྱེད། བསེ་རུ་ལྟའི་མིང་ཅན་ཏེ་ཉི་ཤུའོ། །འདི་ནི་བྱད་རྩ་(SHR'NTI)་པའི་ལུགས་ཏེ་རྩ་བའི་སྐྱེ་བཞིན་དུ་འབྲེན་པའོ། །སྐྱེ་བཞིན་མིན་པའི་
འབྲེན་ལུགས་ལ་གཉིས། འཕགས་

པ་དང་། སློབ་དབོན་གྱི་ལུགས་སོ། །ཕྱི་མ་ནི་སྤྱི་དོན་འདིར་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་འབྲེན་ཚུལ་ལ་ཡང་རྣམ་བཤད་དང་གསེར་ཕྱང་གི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་ཞིང་། རྣམ་
བཤད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ནི་སྤྱི་དོན་འདིར་

བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ལོགས་སུ་མ་སྒྲིམ། གསེར་ཕྱང་ལྟར་ན། དབང་པོ་རྟུལ་དང་རྣོན་པོ་དག །ཅིས་པའི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་པའི་དགོ་འདུན་གསུམ་སྟེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་། ཆགས་
བྲལ་སྒྲོན་སོང་གཞུགས་པ་དབང་

@077A ༄༄༅། །རྟུལ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་དབང་རྣོན་ཏེ་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་འདིར་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་གང་
ཞིག །མངོན་པ་ནས། དབང་

པོ་ཚེ་རྟུལ་དེ་དག་རྟུ། །དད་དང་ཚེས་གྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །སྒྲོམ་པས་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་ན། །འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། །རྣམ་པུའི་བར་བཙམ། །ཞེས་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་།
གཉིས་པ་ལ། དགུ་པ་རྩོན་ཆད་

ཟད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་། འདོད་པའམ་ཡང་ན་གོང་མ་ལས། །ཆགས་བྲལ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ། །ཞེས་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་
འོང་ཞུགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། མངོན་པར། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དབང་པོ་ཚེ་རྟུལ་གཅིག་རྟུ་དང་། ད་འབྲ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དབང་པོ་ཚེ་རྟུལ་གཅིག་རྟུ་བབྲངས་ལ། འདིར་དེ་འབྲ་བའི་
ཞུགས་པ་གཉིས་བསྐྱེད་ཏེ་དབང་པོའི་

སྒྲོན་སྐྱེད་གཉིས་སུ་བབྲངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་དེ་ལྟར་བབྲངས་པ་ནི་དབང་པོ་ཚེ་རྟུལ་གྱི་མདོ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གསུངས། དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅས་པས་
དག་འདུན་གཉིས་བསྟན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་

སྒྲོན་སྒོང་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དད་ཐོབ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དད་ཐོབ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་ལས། སྒར་དྲངས་པའི་
ཆོག་གས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་ལྷགས་པ་གསུམ་

@077B དང་། གང་ཞིག་གང་ལ་ལྷགས་པ་ནི། །བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། །ཞེས་པས་དེའི་འབྲས་གནས་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་པ་ལ། འདིར་མངོན་པ་དང་མི་མཐུན་པར་གཞུང་སྒྲུ་
གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ལྷགས་པ་གསུམ་དང་འབྲས་

གནས་གཉིས་བསྟན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུན་མཆན་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ནི་འོག་ནས་བཤད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཞུང་དེར་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྒོང་

གི་འབྲས་གནས་གཉིས་ཀྱང་སྒྲོན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ཀ་འོག་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མཁྱེན་སྟེ། གཞུང་འདིར་བསྟན་པའི་འབྲས་གནས་གཉིས་ནི་ཆགས་
བྲལ་སྒྲོན་སྒོང་དང་། འོག་ནས་བསྟན་པའི་

འབྲས་གནས་གཉིས་ནི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པས་བྱད་པར་ཡོད་ལ། རྒྱུན་ལྷགས་ལ་དེ་འདྲའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མངོན་པ་ལས། གང་ཞིག་གང་ལ་ཞེས་སོགས་ཆོག་
རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འབྲས་གནས་

གསུམ་མ་བརྟན་པར་ཐལ། གཞུག་དེའི་འོག་ནས་རྒྱུན་ལྷགས་སྤིད་པ་ལན་བདུན་པ་པ་དང་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་བཤད་པ་གང་ཞིག །རྒྱུན་ལྷགས་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་མེད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། མངོན་པར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་

དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་གྲངས་ངེས་མ་བཤད་པས་སྟོན་མེད་ལ། རྒྱུན་འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་ན་དགེ་འདུན་ཉིར་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཉི་ཤུའི་གྲང་ངེས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དགེ་འདུན་ཉི་ཤུར་གྲངས་ངེས་པ་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ཁོ་ནའི་

@078A ༄། །ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་པར། སྟོབ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་མི་སྟོབ་པ་དགུ་སོགས་གང་ཟག་མང་པོ་བཤད་ཀྱང་། ཉི་ཤུར་གྲངས་ངེས་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་

པའི་སྐབས་སུ་དབང་པོ་ཚོ་རྩལ་བསྐྱེས་ཏེ་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་བགྲངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤར་ཞུགས་པ་བཤད་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེའི་འབྲས་
གནས་ལ་དབང་པོ་ཚོ་རྩལ་གྱི་མདོ་མེད་ཅིང་

ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྐྱབ་ཤད་དུ་ཡོད་པའི་མདོ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བགྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་བཤད་པའི་གང་ཟག་ལྟ་དང་། ལྟ་དང་མིའི་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་དང་། ཆོ་
གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་

དང་། བར་འདའ་བ་སོགས་བཞི་དང་། འོག་མི་ན་འགོ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་འཕར་བ་གསུམ་དང་། སྤིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །འབྲེན་རྩལ་འདི་ཁོ་ན་རྩི་བཅུན་གྱི་
བཞེད་པ་ཡིན་པར་

གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་ཏེ། དོ་རྩིའི་ཆོག་དུ་སྒྲུང་རོ། །འདིར་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་འདི་དག་དངོས་གྱི་སྐྱེ་འཕ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རྩི་མཁས་གྲུབ་གྱིས་
དངོས་གྱི་སྒྲུར་

བཤད་ཀྱང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་བཏགས་པ་བར་བཞེད་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས། བྱང་སེམས་ལ་རྗེས་འབྲང་གཉིས་དང་བརྒྱད་
པ་དང་འབྲས་གནས་

@078B བཞི་དང་ཉན་རང་གཉིས་ཏེ་དགའི་བདེ་མཛད་པ་དང་། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་རྒྱར་མེད་པ་ལ་རྒྱའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་པ་དཔེར་བྱས་ནས། ཐེག་དམན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་མེད་པ་ལ་རྒྱན་
ཞུགས་སོགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་

སེམས་ལ་བརྒྱད་པ་དང་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་གསེར་ཕྱིང་
ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུན་བཏུས་ལས་

ཀྱང་། ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་ནས་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱན་ལ་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བར་མི་
འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྒྲེ་

(BTSA) ད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་འོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཤིང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་
རྣམས་ཉོན་མོངས་སྒོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་རྒྱན་མི་ཆད་

པར་འཇུག་པ་མེད་པས་རྒྱན་ཞུགས་མིན་པ་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་ལེན་པས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་མིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་གནས་བཞིན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་
བས་ཕྱིར་མི་འོང་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་

རྒྱས་པར་གསེར་ཕྱིང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ །ཤུགས་བསྟན་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་དང་། ཞེས་པ་ཡི་གོ་ཚུལ་བར་མངོན་ཏེ། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གས་ཤུགས་བསྟན་བཞིའི་དང་པོ་ལ་
བརྒྱད་བཞེས་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། ༥ །སྲ་མ་ཁ་

@079A ༄༄༅། །ཅིག་གིས། སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ། སྤྲིད་ཅིའི་མཐར་ཐུག་འགོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཙམ་དབྱེ་བཞིར་བྱས་ནས། དེའི་དབྱེ་བར་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཁམས་གོང་མ་
གཉིས་སུ་འགོ་མི་སྤྲིད་པ་

དང་། ལུས་མངོན་བྱེད་དེ་གཉིས་སུ་འགྲོ་བའི་དེས་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ནར་དང་ལུག་གོ་ཞེས་པ་ལྟར་མ་འབྲེལ་ལོ་བྱས་པ་ལ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེན་ཡང་།

བྱང་སེམས་ནི་བསམ་མ་གཟུགས་བརྒྱད་སྒྲོམ་པས་སྲིད་ཅིའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་རྒྱས་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ་ཞེས་འབྲམ་
ཕྱག་གསུམ་པས་གསུངས་པར་བྱང་ཡེ་འཆད་པ་

ལྟར་འཐད་པར་གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་སོ། ཨ། སྤྱི་དོན་འདིར་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་གཉིས་དགེ་སྦྱོང་རྩལ་གྱི་འབྲེལ་ནས་ཡིན་པར་རྣམ་
བཤད་ཀྱི་གསུང་ལས་ཐོན་གསུངས་པ་ནི་

དཔུང་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་བཤད་ལས། མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་འདི་དག་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཡིན་པ་ལ་གཞོང་བྱེད་སྟོན་པར་འདོད་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་
བརྟུ་དུག་པ་ལ་གནས་པའི་

བྱང་སེམས་མཐོང་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། རང་གིས་རང་ལ་ཅོ་འདྲི་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ །འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་
སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་

@079B ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་འོང་བཏགས་པ་བར་བྱས་ནས། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལཱ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་རང་
ལྷགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི། རང་ཉིད་ལ་རང་གིས་ཅོ་འདྲི་བའི་

ཆེད་དུ་འཁོར་གསུམ་ག་ཁས་ལེན་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ །གཞན་དེ་ལྟར་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །བཅུ་ཚན་བཅུ་པའི་ལུང་ལས། འདོད་པ་འདིར་འཕགས་
ལམ་རང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པར་ཚུམ་ཞིང་

འདོད་པ་འདིར་མཐར་ཕྱིན་པའི་འཕགས་པ་ལྟ་དང་། འདོད་པ་འདིར་འཕགས་ལམ་རང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པ་ཚུམ་ཞིང་གོང་མ་དེར་མཐར་ཕྱིན་པའི་འཕགས་པ་ལྟ་སྟེ་བཅུ་གསུངས་སོ། ༥ །སྤང་
བྱ་དེ་གཉིས་སྟེ་ས་བོན་དངོས་སུ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བར་

ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཆོ་འདས་ལ་མ་ཁོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་མཁས་པ་གཞན་པ་ལ་ཆེ་བའི་བཞེད་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། པཎ་ཆེན་གྱི་རང་ལྷགས་མ་
ཡིན་ཏེ། པཎ་ཆེན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། འདོད་ཉོན་

དགྲ་བའི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤོང་བྱེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་དགྲ་བའི་ས་བོན་སྤངས་ན་སྤིང་ཉོན་དགྲ་བའི་ས་བོན་
སྤངས་པས་བྲབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥། །ཆགས་བྲལ་སྤོན་སོང་

གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་གསུངས་པ་འདི་རྣམ་པའགད་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། གསེར་ཕྱང་སོགས་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་ས་རྩྭ་ཀ་ལ་བརྟེན་
པ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐོད་ཤོལ་བའི་ཕྱིར་

@080A ༄། །མི་འོང་འཐོབ་བའི་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་ས་རྩྭ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་སྤིང་དེ། ཞེས་པ་ནས། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྤིང་པས། དེས་ས་རྩྭ་གང་
ལ་བརྟེན་ཡང་དབང་དང་

ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥ གཞུགས་སུ་ཉར་འགོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཙམ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཞུགས་སུ་ཉར་འགོ་ཕྱིར་
མི་འོང་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགོས་ཐོབ་

པའི་དགྲ་བཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་སུ་ཉར་འགོ་ཕྱིར་མི་འོངས་སྲིད་ཅིའི་མཐར་ཐུག་འགོས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཙམ་ནི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། ༥ རྣམ་བཤད་དང་ཀྱན་བརྟུས་དར་

འྲིག་ལྟར་ན། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་མེད་ཅིང་། གསེར་ཕྱང་སོགས་ལྟར་ན་ད་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་སོ། ༥ ། མཐོང་སྤངས་དུ་གྱུར་བའི་ལྟ་བ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལྟ་སྟེ་བཅུ་ཡོད་ཀྱང་
འདིར་གསུམ་ཙམ་སྟོས་པ་ནི། མཛོད་ལས།

འགོ་མི་འདོད་དང་ལ་མ་ཞོར་དང་། ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཇི་སྟེད་ཅིག ཐར་པར་བཤོད་ལ་གོགས་བྱེད་པ། འདི་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་པ་སྟན་ཏོ། ཞེས་བ་ལྟར། ཐར་བར་འགོ་བའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
ཡིན་བས་དེ་གསུམ་ཁོ་ན་བསྟན་ཏོ།།

སྒོ་དང་རྩ་བས་བསྐྱུས་ཕྱིར་གསུམ། །ཞེས་སོགས་བསྐྱུས་པ་དང་རྩ་བས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གསུམ་ཁོ་ན་བསྐྱུས་པར་འདོད་པ་ནི་བྱེ་སྤྱིའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་སྐབས་འདིར་མ་འགྲིག་པས་
མ་སྒྲོས་སོ། ༥ །གཟུགས་ཡང་དག་པ་ཇི་

@080B ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤིས་སོ། །གཟུགས་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། གཟུགས་འགོག་པ་དང་། གཟུགས་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རོ་ཕྱོང་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་།
ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤིས་

སོ། །ཞེས་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཆར་ལ་གསུངས་པས་སོ་ལྔ་འོ། ༥ །དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་གཅིག་ཆར་སྒྲོང་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། གཞན་ལས་འདི་དབང་པོ་
རྣམས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཕྱང་པོ་

རྣམས་ཁམས་དངས་སོ་སོར་མ་སྤྱེ་བར་འདི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱུལ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། སྤངས་བྱ་རིམ་གྱིས་
པའི་རྒྱད་ཀྱི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་

བའི་སྒོམ་སྤང་སྒོར་དུ་སྒོར་བྱེད་ཀྱི་འདས་ལམ་ནི་འདོད་པའི་གཞུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་ཁམས་གསུམ་གའི་གཞུགས་སོགས་ལྟར་པོ་རྣམས་བསྡུ་མས་ནས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་
པར་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མཚན་

ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་སྒོམ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་སྤུལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྒོར་རྩས་པས་བྱུང་པའི་
ཕྱིར་སྒྲུལ་སྟེད་བྱད་པར་བྱའོ། ༥ །ཀུན་བརྟུས་དར་

ཀྲིལ་ལྟར་ན། གཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་པར་དེའི་ཉིན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཀྱང་། གསེར་སྤང་སོགས་ལྟར་ན། མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་ཞེས་པ་ནི་འཆི་སྤྱིད་ལ་
རིང་པའི་དུས་དང་། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཞེས་པ་ནི་

@081A ལྷོ། །འཆི་སྤྱིད་པ་ཉི་བའི་དུས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། །འདོད་པའི་བར་སྤྱིད་བ་ནི་ཆོ་ཐུང་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱང་བྱངས་མང་བས་དེལ་མུང་འདས་ཐོབ་པ་མེད་བ་
ནི་ཆོས་མདོན་བ་བ་སྤྱིའི་ལྷགས་ཡིན་བའི་

ཕྱིར་དང་། བར་སྲིད་གྱི་དྲུས་ཡིན་ན་གི་བའི་དྲུས་གྱི་ཆོ་ཞེས་འཆད་དགོས་གྱི་འཆི་བའི་དྲུས་ཞེས་འཆད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ༥ རྒྱལ་པའི་བར་སྲོང་བ་ཚོན་པ་དང་། །ངེས་པར་རྒྱལ་པ་སྲོང་བ་
ཚོན་པ། །ཕྱིར་འོང་ལྷགས་ཡིན་ཞེས་བ་

ནི། །གོང་འོག་གཉིས་གྱི་ལྷགས་སུ་བ་ཤད། །ཅེས་མངོན་པ་འོག་མ་ལྟར་ན། །འདོད་ཉོན་དང་བོན་ས། རྒྱལ་པའི་བར་སོང་བ་ལ་བརྟོན་པའི་ཕྱིན་འོང་ལྷགས་པ་ཡོད་ལ། མངོན་པ་གོང་མ་ལྟར་
ན། །འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བའི་ཕྱིར་

འོང་ལྷགས་བ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་ལྔ་བ་སྤངས་ནས་རྒྱལ་པ་སྲོང་ཕྱིར་དུ་དངོས་སུ་བ་ཚོན་བཞིན་པས་བྱབ་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྷགས་བ་ཡིན་ན་
འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་ནས་དགུ་པ་སྲོང་ཕྱིར་

དུ་དངོས་སུ་བ་ཚོན་བཞིན་པས་བྱབ་པ་དང་། དག་བཅོམ་ལྷགས་པ་ཡིན་ན་སྲིད་ཉོན་བརྒྱད་བ་སྤངས་ནས་དགུ་པ་སྲོང་ཕྱིར་དུ་དངོས་སུ་བ་ཚོན་བཞིན་པས་བྱབ་པར་འདོད་དོ། །ཤེས་
བྱེད་སྒྲོགས་ལ་འགོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་སུ་བལྟ་

བར་བྱའོ། ཨ། །བར་ཆད་གཅིག་པ་འདི་ལ་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདོད་ཉོན་བདུན་ལས་མ་སྤངས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བའི་བགའ་སྤྱི་གཙོ་བོ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་གཅིག་
ལས་མེད་པས་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་།

@081B འདིས་ཉོན་མོངས་བདུན་ལས་མ་སྤངས་ན་ཆོ་གཅིག་པ་ཡིན་ཀྱང་བར་ཆད་གཅིག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་བ་དང་། ཀུན་བརྟུས་འབྲེལ་བར་བར་ཆད་གཅིག་པའི་དོན་
མུང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ལ་བཤད་

པ་ནི་དབུམ་གྱི་མདོ་ལས་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མིང་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་པར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་བ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། ཨ།གཉིས་གྱིས་འདོད་ལས་མི་འདའ་ལ། །གསུམ་པོ་ཡིས་ནི་

ཕྱིར་བསྐྱོག་བྱེད། །ཅིས་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱིས་འདོད་བ་ལས་མི་^(NGA)འ་བར་བྱེད་ལ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་འདོད་པ་ལས་འདས་ཏེ་གོང་མར་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱིར་བསྐྱོགས་པར་བྱེད་པས་བགའ་སྤྱི་
གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེས་བྱེ་སྒྲུས་འདོད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་

སྒྱུ་ཤིང་པ་བས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཐམ་སེ་སྒྱུ་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་ཀྱི་ཐ་མ་འདོད་པ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པས་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟར་བཤད་ཅིས་
འདོད་དོ། ༥།འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་གྱུར་བའི་འཕགས།།

ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མིད། ཅིས་བྱེ་སྒྲུས་འདོད་པ་ལྟར་གསེར་བྱེད་སོགས་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། ཁྲོ་གསལ་བགྲོང་བའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་རྒྱན་ཞུགས་སུ་གྱུར་བའི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བདག་
ཆོ་འཕྲོས་ནས་མིར་སྒྱུས་བའི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་

མ་ཐོབ་ན་འོག་མིན་དུ་སྒྱུ་བར་ཤོག་ཅིས་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་ཤིས་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཚུ་ལན་ནམས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། ༥། བྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་
བྱེད་དེ་(UDO)ད་བར་ཆོ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་བྱིར་མི་འོང་ @082A ༄༄༅། ཁགི་དབྱེ་བར་བཀོད་པ་ནི་དཔྱོད་དགོས་ཏེ། འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་བྱིར་མི་འོང་ལ་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་བ་
མིད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྟེན་དཀའ་བའི་བྱིར་རོ། ༥། ཁྲོགས་མའི་མེ་སྟག་གྲུབ་མ་ཐག་འཆི་བ་དང་། ལྷགས་

མགར་གྱི་ཐོབས་ལྷགས་བརྟུངས་པའི་མེ་སྟག་གནམ་དུ་ཡར་བ་བྱིར་ལྟོག་ཁར་འཆི་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཆོ་ཆ་གནམ་དུ་ཡར་བ་བྱིར་འོག་གནས་ས་ལ་མ་སྤྱང་ཙམ་དུ་འཆི་བ་སྟེ་དཔེ་གསུམ་
མོ། ༥། བྱེ་སྒྲུས་པར་འདའ་བ་ནི་གཟུགས་

ཁམས་ཀྱི་བར་སྤྱོད་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ནས་ཏིན་དེ་ལ་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བར་འདའ་བ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་དགྲ་བཙམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱན་གྱི་ལྷག་
མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཕུང་པོ་དེ་རྒྱན་ཆད་

ཁ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགྲ་བཙམ་ཐོབ་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆི་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སློ་གསལ་བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། བར་འདའ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་མ་ཐག་ཏུ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་
གཏོང་བས་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་

ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་མཐའ་གོང་མ་ལྟར་ན། སྤྱག་བསུལ་གྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱན་གྱི་ལྷག་མ་མེད་པས་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བར་འདོད་དགོས་སོ། ༥ །སྐྱེས་ཙམ་ནས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་
བཅས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་པར་

འདའ་བ་གསུམ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་ཞིང་བཙོན་པ་དང་། བཙོན་ལ་ལམ་དང་གིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པའོ་ཞེས་བྱེ་སྒྲ་འདོད་དོ། །བྱ་བ་མཐའ་གོང་
མས། སྐྱེས་བྱད་མ་བའི་འགོ་བ་བདུན་

@082B བསྟན་པའི་མདོ་ལས་བྱེད་མེད་བཅས་ཀྱི་སྡོན་རྒྱ་གསུངས་པས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་ངེས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་འབད་པ་དྲག་པོ་ལམ་སྟོས་པར་ལམ་དང་གིས་འབྱུང་བ་དང་དེ་
ལས་བརྒྱུག་པའོ། །སྟེས་ཙམ་ནས་འདའ་བ་ནི་ལམ་ཆེས་ངང་གིས་

འབྱུང་ཞིང་སྤང་བྱ་ཆེས་རྒྱང་བ་ཡིན་པས་བྱེད་མེད་དང་མ་འདྲའོ། །མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་བྱེད་བཅས་སྡོན་ལ་འབྱུང་བ་ནི་སྟེབ་སྟོར་གྱི་ངོར་མཇད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་བྱེད་མེད་
བྱེད་བཅས་ཀྱི་སྡོན་རྒྱ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་

དོ། །དེས་ན་སྟེ་དོན་འདིར་བྱེ་སྟེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ན་མ་སྟུམ་མོ། །མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཚངས་རིས་དང་ཚངས་མདུན་གྱི་བར་སྟིད་རྒྱུད་མར་སྤངས་པའི་རྟོན་ལ་མྱང་འདས་མདོན་རྒྱ་བྱེད་
ངེས་ཀྱི་བར་འདའ་བར་ཡོད་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་

གྱི་བར་སྟིད་བཅུ་དྲག་ཚང་བར་ལེན་པའི་བར་འདའ་བ་ཡོད་གསུངས་པ་དང་། ཚངས་རིས་ཀྱི་སྟེ་སྟིད་ཀྱི་རྟོན་ལ་མྱང་འདས་མདོན་རྒྱ་བྱེད་པའི་གོང་འཕོ་ཡོད་གསུངས་པ་སོགས་ནི་སྟོགས་རབ་
རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་སྟེ་ལ་བའི་དོན་རྒྱ་དཔྱད་གཞིར་

བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་དག་གི་ནི་བྱད་པར་རྣམས། །ལས་དབང་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་
ལས། །ཞེས་དང་། བར་འདའ་བ་ནི་ཆངས་ཆེན་

མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་བར་དོ་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ་ཞེས་གསེར་སྤང་ལས་གསུངས་པ་དང་། སློ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། སྐྱེས་
ནས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉིར་བ་འགོ་

@083A ༄༄༅། །བ་གང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་གནས་བཅུ་དྲུག་གང་ཡང་རུང་བར་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གོང་དུ་
འགོ་བ་ནི་གང་དུ་སྐྱེས་བ་དེ་ཉིད་

དུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གོང་དུ་འགོ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། སློ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉི་བར་འགོ་བ་གང་། གཟུགས་ཁམས་
སུ་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་མྱ་ང་

འདས་མི་ཐོབ་བར་གོང་དུ་འཕོས་ཏེ་འདའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། གསེར་ཕྱིང་ལས་ཀྱང་། གསུམ་བཞི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤིང་དུ་ལན་གཉིས་བརྒྱད་ནས་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥། །སྟེལ་

སྟོམ་གྲུབ་ཚད་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་དུས་མཐའ་དང་བྱེད་གས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མའི་ཡུན་ལ་སྟེལ་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་དོན་འདིར་གསུངས་ཀྱང་། སྟོར་བའི་
ཆོ་རྒྱན་ཕྱི་ནས་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱད་

ཅིག་ལ་སྟེལ་རྒྱས་པ་ནི་སྟེལ་སྟོམ་གྲུབ་ཚད་ཡིན་པར་བྱེ་སྐྱས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། སྟོབ་དཔོན་རང་ལུགས་ལ། སྟོར་བའི་ཆོ་རྒྱན་ཕྱི་ནས་སྟོམ་པ་མིན་ལ། རྒྱན་ཆགས་གསུམ་ལ་ཡང་ཡང་
སྟོམས་པར་འབྱུག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུན་རི་སྤིང་

དུ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པར་འདོད་པ་དེ་སྤིང་དུ་སྟོམས་པར་འབྱུག་རྒྱས་པ་ནི་སྟེལ་སྟོམ་གྲུབ་པར་བཞེད་དོ། །གཟུགས་སྤྱིར་འབྲེ་ཕྱིར་མི་འོང་བྱི་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གང་
དུ་སྐྱེ་འབྱུར་གྱི་གནས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བཅུ་དྲུག་ །དེ་རེ་

@083B རེ་ལ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱུག་བྱུག་སྟེ་དགུ་བཅུ་ཙ་བྱུག །དེ་རེ་རེ་ལ་སྒྲེ་འགྱུར་གྱི་སའི་སྒོ་མ་སྤང་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྡན་ནས་སྒོ་མ་སྤང་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་བར་
དགུ་དགུ་སྟེ་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྩལ་གསུམ་

གསུམ་སྟེ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་བར་འདའ་བ་དང་། སྒྲིས་ཙམ་ནས་འདའ་བ་དང་། འདྲ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་དང་། འདྲ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་། གོང་འཕོ་ལྔ་ལྔ་
སྟེ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བྱུག་ཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་

པ་འདིས་གཟུགས་མེད་ཉར་འགོ་སོགས་དགེ་འདུན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ །དགྲ་བཙམ་པ་བྱུག་གི་ཕྱི་མ་ལྔ་ལ་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་ཅན་དང་སྤངས་སྟོབས་ཀྱིས་
དེར་གྱུར་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ལ། དགྲ་བཙམ་པ་དང་པོ་གཉིས་

ནི་སྟོན་སྟོབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟོར་བ་གཉིས་ཀྱིས་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྒྱན་སྟོར་ཁོ་ནས་གོམས་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་གུས་
སྟོར་ཁོ་ནས་གོམས་པ་དང་། ལྔ་པ་ནི་གཉིས་ཀས་གོམས་

པར་བྱས་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱག་པ་ནི་གཉིས་ཀས་གོམས་པར་བྱས་པའི་དབང་རྣམས་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །བྱེ་སྤྲུལ། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སོན་གནས་བཞིན་དུ་སྤྲུག་མེད་དུ་འདེམ་
བ་དང་། འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་ངེས་པ་དང་། དབང་

པོ་འཕོ་བར་ངེས་པ་གསུམ་དང་། བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་དེ་གསུམ་དང་། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་པ་ལ་ལྷ་དང་། བཞི་པ་ལ་རྒྱག་དང་། ལྷ་
པ་ལ་བདུན་ཏེ་དབང་རྒྱལ་དགྲ་བཙམ་པ་ཉིར་ལྷ་ཡོད་པར་

@084A ལྷ། །འདོད་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁམས་གསུམ་ཆར་ཡང་དགྲ་བཙམ་པ་རྒྱག་ཀ་ཡོད་དོ། །གདོན་མི་ཟ་བར་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སུ་འདོད་ན་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ན་
རྒྱག་དང་། ཁམས་གོང་མར་

གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་མིག་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཏེ། ཁམས་གོང་མར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། འཆི་བར་སེམས་བ་དང་། དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་བཤད་དེ། ཕྱི་
མ་ནི་ཀུན་བརྟུས་དང་མཐུན་ནོ། །

༼ རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་གྱི་སྤྱི་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཉིན་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་བྱུང་པར་གསུངས་པ་འདི་ནི། སྤྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱི་ལམ་རྩོང་
སོགས་བཞིལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པ་ལ་

དགོངས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱི་ལམ་རྩོད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷན་མཐོང་གསར་དུ་

ཐོབ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་སྤྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱི་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཉིན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ས་
དུག་ཡོད་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཆ་གདོན་པར་

བྱའོ། །དེས་ན་རིགས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་གི་སྤྱི་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཉིན་ཡིན་ན་དང་པོའི་ཉིར་སྤོགས་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་དགོས་
སམ་སྒྲུལ་མོ། །སྤྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱི་ལམ་ས་

@084B དུག་ལ་བཏིན་པར་གསུངས་པའང་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཐོས་བསམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོར་ལམ་འགའ་ཞིག་ལ་འདོད་སེམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་
བཞི་དང་ཟད་པར་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོར་ལམ་

རྣམས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིལ་བཏིན་ནོ། ༥ །སྒྲོར་ལམ་བློད་སོགས་བཞིར་རིམ་བཞིན་དོན་སྤྱིའི་གསལ་སྒྲུང་རྒྱུ་དུ་ཐོབ་བས་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དོན་སྤྱིའི་གསལ་
སྒྲུང་འཕེལ་བས་སྒྲུང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། གཟུང་

བའི་གཡེང་བ་སྤངས་ནས་འཛིན་པའི་གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་ལུས་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཐོང་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་དེ་
མ་ཐག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བཤད་དོ། ༥ །ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོག

བྲལ་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་བྲུབ་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་བྲུབ་པར་གསུངས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་སོ་སྟེ་ཕལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་

འཛིན་མིག་ཤེས་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །སྤེ་བདུན་རྒྱན་དུ་རྫེས་དཔག་ལ་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་
པའང་ཡོད་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། ༥ །གསེར་ཐྱིང་ལྟར་ན།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ནི་བྱད་ཆོས་དུ་མས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་དག་
པ་བ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་ནི་བྱད་

@085A ༄༄༅། །ཆོས་དུ་མས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ལས་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ནི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
ཙམ་གྱི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་

གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་ནི་རྒྱ་འབྲས་བུ་རོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ལས་རྒྱ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ནི་
ཐེག་པ་རེ་རེ་པའི་རྟོགས་རིགས་

སྐྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རྟོགས་རིགས་ཚང་བར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ལས་ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་

སྤྱི་ཁོང་ལྟར་པ་ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བུལ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་ནི་ད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ལས་ལྡན་ཆོས་གྱི་སྒོ་ནས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་
གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་

རྟོག་བཞི་སྤང་བྱར་མི་ལྡན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་ནི་དེ་བཞིན་སྤང་བྱར་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རང་འབྲས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་རྣམས་དེའི་ཟད་བྱེད་སུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་རྟོགས་པ་དང་
བྱེད་ལས་དང་ཡོངས་འཛིན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་

ཏེ། དམིགས་རྣམ་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་ལྡན་ཆོས་གཉིས་བྱེད་ལས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྒྲིང་ལྟར་ན་བྱང་ཆོས་བཞི་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལྟར་ན་བྱང་ཆོས་ལྔས་འཕགས་པར་གསེར་
ཕྱང་ལས་གསུངས་ཤིང་།

@085B རྣམ་པའད་ལས་ཉི་མུང་ལྟར་ན་བྱུང་ཆོས་དྲུག་གིས་འཕགས་པར་གསུངས་སོ། །གསེར་ཕྱང་ལས། རྣོས་སྒོང་གི་སྐབས་སུ་དྲུག་གསུངས་པ་ནི་བྱུང་པར་འཕགས་ཆོས་མིན་པར་
བརྟན་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་ཉི་མུང་ལས་བྱུང་པར་དྲུག་གསུངས་པ་

ནི་རྣོས་སྒོང་གི་སྐབས་ཡིན་པས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡིན་གྱི་བྱུང་པར་འཕགས་ཆོས་མིན་པར་གསུངས་སོ། །བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་གྱི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་དེ།
བཟོད་པ་འབྲིང་གི་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རྒྱུ་ལྡོ་ནས་

དམིགས་ཏེ། འཁོར་འདས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ལུས་སོགས་དག་པ་ལྡུ་རྒྱ་བྱེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་རྒྱང་དུ་ལྡོ་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུ་ལྡོ་ནས་དམིགས་ཏེ།
དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་

འདི་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལཱ་ན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་རྒྱང་དུ་ལྡོ་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ལྡོ་ནས་དམིགས་ཏེ། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ལྟག་

མ་དགལ་འཕྲུལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཏེ། བྱད་ཆོས་སྣ་ཆོག་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
ན་འདྲིར་བསྟན་སྟེར་ལམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་

གསུམ་དང་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་དགུ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །འདི་ལ་རྩོད་ལན་ནི།ཁ་ཅིག་ན་པེ། རྣམ་པ་དུ་མ་འི་སྒོ་ནས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ཚུལ་སྒྲ་ཚོགས་བཤད་པ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཆོས་མངོན་པ་ལས། གྲི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམ་མེད། །

@086A ༄། ཅེས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷགས་ཡིན་ལ། གླུ་མ་འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷགས་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།

ཞེས་པའོ། མཎྜུ་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། ཕྱི་མོ་རྒྱུད་དྲུང་དམིགས་རྣམས་ལ། བདེན་པ་རྣམས་པར་མ་བཞག་པ་དང་། བཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་
ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་

མེད། །ཅེས་དོན་དམ་པར་གནས་བྱར་མེད་པའི་གཟུགས་སོགས་དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ །ཅེས་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་ཅིག་ཐ་དད་
དང་བུལ་བ་རྣམ་པར་བསྟན་ཏེ། །གཉིས་པ་ནི།

དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ །ཅེས་པས་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་ཏེ། དོན་དམ་པར་མི་རྟག་
སོགས་བཞིན་གནས་བྱར་མེད་པའི་སྟུག

བདེན་ནི་སྟུག་བདེན་གྱི་དམིགས་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཞི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་དང་བུལ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། ཀྱན་འབྱུང་དང་འགོག་བདེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་གྱང་
འདིས་རིགས་འགྲོའོ། །ཆོས་རྣམས་མི་འཇིན་གང་

ཡིན་དང་། །ཞེས་པས་ལམ་བདེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་ཏེ། འདིས་མཚན་མར་གཟུང་བྱས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་པར་བྱགས་ལ་བསྟན་ནས་དེ་ལྟར་མི་འཇིན་པའི་རྣམ་པ་དངོས་
སུ་བསྟན་པར་གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་སོ། །

@086B རྣམ་པའད་ལྟར་ན། ལམ་བདེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་པས་
འབྲིང་གི་དམིགས་པ་དང་། །དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་།

ཕྱིར། །ཞེས་པས་དེའི་རྣམ་པ་བསྟན་པར་འཆད་དེ། འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་པའི་གཞུང་གོ་བསྟོན་པ་མ་གཏོགས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཤད་ཚུལ་ཞེས་གསེར་སྤང་དུ་བཀོད་པ་དང་མཐུན་
པར་སྒྲུང་རོ། །འདིར་བསྟན་སྟོར་ལམ་བཅུ་གཉིས་

གྱི་དམིགས་རྣམ་ལྟག་མ་རྣམས་གསེར་སྤང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཆོག་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་ན་རྒྱན་གྱི་ཆོག་འབྲེལ་ཁོ་པོས་བྲིས་པ་བལྟ་བར་བྱའོ། ༥ །འདིའི་ལན་ལ་གཉིས། སྒྲ་
གཉིས་བརྗོད་བྱ་ཐ་དང་མེད་པའི་ལན་དང་། དོན་

གྱི་ཤུགས་གྱིས་ཆོས་ཅན་གོ་བའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་སྒྲུང་སྟེ། མོག་དང་སྟོག་ཤལ་འདུས་པའི་
གོང་བུ་ལ་རྟ་མིན་པ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་

གཅིག་བྱ་ལ་ཡང་། ཉན་པ་པོའི་ཤེས་འདོད་དང་དེ་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀླན་སྒྲོང་དང་ཉན་པོ་པོའི་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་གོ་བར་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་ཆོས་དང་
ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་

པ་གཅིག་དང་། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་དང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། བྱད་པར་གཞན་ནི་
སྒྲོང་བ་དང་། །མི་སྒྲོང་བ་དག་དེ་གཉིས་ཀྱི། །

@087A ༄༄༅། །བད་ཡི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་པོའི། །འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་གཞི། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱས་པར་གསེར་ཕྱིང་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་

པ་ནི། ལ་ལར་སོར་མོའི་ལྷན་པ་ཞེས། །ཐ་དད་ཆོས་བཞིན་རྗེས་པར་བྱེད། །དོན་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ནི། །འཕེན་ཕྱིར་སོར་མོ་ལྷན་འགྱུར་ཞེས། །ཆོས་ཅན་བརྗོད་པར་གྲགས་ཡིན་
ཏེ། །ཞེས་དང་། གཉིས་

ཀམ་གཅིག་གཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །བརྗོད་བྱའི་ཤུན་གྱི་བྱང་པར་གྱིས། །རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་འབྱེད་པ་ཡིས། །ཐ་དད་དོན་བཞིན་སྐྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །ལུང་དེ་
དག་གི་དོན་ནི། སྐབས་ལ་ལར་

སོར་མོའི་ལྡན་པ་སྟེ་གཤེབས་པ་ཞེས་གཤེབས་པ་དང་སོར་མོ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་སོར་མོ་དེ་གཤེབས་པའི་བྱང་ཆོས་བཞིན་དུ་རྗོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་དོན་སོར་མོ་གཅིག་བྱ་དེ་ཉིད་
བརྗོད་ཀྱང་སོར་མོའི་བྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོའི་

ཡུལ་དུ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་སོར་མོ་ལྡན་པ་ཞེས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། སོར་མོ་བྱང་གཞི་ལྟ་བུར་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཀས་
སོར་མོ་གཅིག་གཅིག་རིམ་བཞིན་

བྱང་ཆོས་དང་བྱང་གཞིར་བརྗོད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་བྱང་ཆོས་དང་བྱང་གཞིར་དོན་ལ་གནས་པའི་དབང་གིས་མིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་སོར་མོ་གཅིག་བྱ་དེ་ཉིད་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཤུན་ཏེ་ཤུགས་
ཀྱིས་བད་སྒྱུར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་

@087B འབྱུང་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་རྣམ་དབྱེ་བྱུག་པ་ཡོད་མེད་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པས། ཐ་དད་དོན་གཉིས་སོར་མོ་གཅིག་ཕུ་རིམ་བཞིན་བྱུང་ཆོས་དང་བྱུང་གཞིར་དོན་ལ་གནས་པ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་
པོའི་སྒོའི་ཡུལ་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་པར་

གཞན་ནི་སྟོང་བ་སྟེ་སོར་མོ་དེ་བྱུང་པར་གཞན་གྱི་བྱུང་གཞིར་མི་སྟོན་པ་དང་། མི་སྟོང་བ་སྟེ་བྱུང་པར་གཞན་གྱི་བྱུང་གཞིར་སྟོན་པ་དག་ནི། སོར་མོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་
དེ་གཉིས་གྱི་བདའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། སོར་མོ་ནི་རྟོགས་

བ་པོའི་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཆད་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་གྱི་དབང་གིས་བདུ་ཐ་དད་པ་སྦྱར་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །ལན་གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་
ན། ཐེབ་སྟོར་གྱི་ངོར་བདེན་བཞི་སྐྱས་མ་ཟིན་པར་བརྗོད་

ཀྱང་བདེན་བཞིར་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་དམིགས་རྣམ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་མི་རྟག་པ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟོན་ཅན་ཞེས་བདེན་བཞི་ལ་
བརྟན་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བྱོད་རྒྱུ་དེའི་དམིགས་

པ་དང་། དེ་ཡི་ནི། །རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ །ཅེས་མངོན་པར་ཞེན་བྱས་སྟོང་པ་དོད་ཅུང་དུ་འི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་བྱས་སྟོང་པའི་དམིགས་པ་
བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་སུ་སྒྲས་ཟིན་ལ་བསྟན་པ་གང་

ཞིག །མངོན་པར་ཞེན་བྱས་སྟོང་པ་དང་དག་ག་སྒྲིབ་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱད་མེད་ལ། དེས་ན་སྤྱི་མས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཉིད་སྤྱི་མས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པས་
དོད་འབྲིང་གི་ཆོ་ཡང་བདེན་བཞིར་གཏོགས་^{@088A} ༄༅། །པ་ཁོན་དམིགས་པ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མཆོག་གི་བར་ལ་ཡང་འདིས་རིགས་
འགྲོའོ། །ཤེར་འབྱུང་གིས། ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་

བཅུ་དྲུག་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དོད་ཅུང་དུ་འི་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་བསྟན་དོད་ཅུང་དུ་འི་རྣམ་པ་དོན་དམ་པར་མངོན་པར་ཞེན་བྱས་སྟོང་པ་དེ་དོད་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་
དང་། འབྲིང་གི་རྣམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བརྟུན་དང་རྟུན་མིན་

པ་དོན་དམ་པ་མེད་པ་དེ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་སོགས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་རྣམ་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་དམིགས་པར་བཤད་པ་དེ་ཁ་ཅིག་གིས་སྐབས་འདིའི་བཤད་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་ཅེས་གསེར་
སྤང་ལས་བཀག་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་པ་འཐད་

མི་འཐད་མི་གསལ་བས་དཔུང་པར་བྱའོ། མེ ། འདིར་བསྟན་ཏྲོག་པ་ནི་ཏྲོག་པ་གསུམ་ལས་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་ལའད་ལྟར་བཞོད་པ་ཡིན་གྱི། གསེར་ཕྱང་ལྟར་ན་ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཀུན་ཏྲོག་དང་མིང་དོན་

འདྲེར་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཏྲོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་གཞན་འགྱུར་གྱི་ཏྲོག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཏྲོག་པ་རྣམས་སྟར་ལའད་པའི་ཏྲོག་པ་གསུམ་ག་ཡིན་པར་ཏྲོགས་
དཀའི་སྒྲུང་བར་ལའད་དོ། མེ །སྒྲུང་བ་

གཉིས་ཀར་གཟུང་ཏྲོག་འཛིན་ཏྲོག་ཡིན་མིན་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཟུང་ཏྲོག་འཛིན་ཏྲོགས་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བྱའི་ཡིག་ཆར་གསུངས་
ཀྱང་། །དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་གཟུང་ཏྲོག་འཛིན་ཏྲོག

@088B གི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། གསེར་ཕྱང་རྣམ་ལའད་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་མིན་པར་སྒྲུང་བས་དཔྱེད་དགོས་ཏེ། རྣམ་ལའད་ལས། གཟུང་འཛིན་དུ་ཏྲོག་པ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་མི་
འཐད་དེ། གཟུང་བར་ཏྲོག་པ་དང་འཛིན་པར་ཏྲོག

ཅེས་ནས་པའི་འཛིན་སྐྱབས་སུ་བཤད་ཀྱི། རྟོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཟུང་འཛིན་ལ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྒྲ་མ་ལོ་རྩལ་བ་ཆེན་པོ་བཞེད་པ་ལྟར་
ལོངས་སྟོང་བྱ་བ་བཟུང་བ་དང་ལོངས་སྟོང་བྱེད་ལ་འཛིན་

པར་བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་ལོངས་སྟོང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་ལོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ནི་གཟུང་བར་རྟོག་པ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་ཕྱེང་ལས། འོ་ན་ལོངས་སྟོང་པ་བོ་ལ་

འཛིན་པ་དང་ལོངས་སྟོང་བྱ་ལ་གཟུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། སྙུ་ཙི་བའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ཡིས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་སྤར་ཡང་གཟུང་པ་ལ་རྟོག་
ན་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་པ་ལ་རྟོག་ན་འཛིན་རྟོག་ཏུ་བྱས་ནས་ལ་རྟོག་ཏུ་བྱེད་པ་

བྱུང་མོད། དེ་དག་གིས་ནི་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་པ་ཙེ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། རྟོག་པ་བཞི་པའི་
ཡུལ་དུ་གཟུགས་ཅན་བཤད་པ་ནམས་དོར་

དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤང་བ་གཉིས་ཀར་སྤྱི་བཞི་བཤད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཤད་པའི་ཞར་ལ་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་གཟུང་
འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་བཞི་རྩིས་པ་ཙམ་ཡིན་

@089A ༄། ༄། །ཁྱེད་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྩིས་ལ་སྤྱི་བཞི་རྩིས་པ་མིན་ཏེ། གསེར་ཕྱང་ལས། དེས་ན་འདི་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཤད་པའི་ཞར་ལ་སྤྱི་སྒྲིག་ལ་གྲགས་ཚོད་གྱི་
གཟུང་འཛིན་བཤད་

ནས་དེ་ལ་སྤྱི་རྩིས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གཟུང་རྟོག་རྒྱུ་པའི་ཡུལ་ལ་རིག་པ་མེད་པ་དང་། འཛིན་རྟོག་རྒྱུ་པའི་ཡུལ་ལ་ཤེས་པ་སྒྲིག་ཅིག་གིས་བྱུང་པའི་རྩིས་གཞག་མཛད་དགོས་ན་དེ་
འདྲ་པ་གང་དུ་ཡང་མ་མཛད་

པ་དང་། རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་སྦྱངས་དང་གཉིན་པོ་མི་མཐུན་པར་བཤད་པས་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྩིས་བཤད་ལས་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ནི།

རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལོངས་སྟོང་བྱར་ཞེན་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ལོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་ཞེན་པ་འཛིན་རྟོག་གོ། །ཞེས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ་མཐའ་ཀྱི་གཟུང་རྟོག་
འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ་མ་

མཐའ་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །རྟོན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཤད་ལྟར་ན་དམིགས་ཡུལ་རྣམས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་གྱི་ཡོད་ས་ལ་རྟོན་པ་ཡིན་ལ། གསེར་ཕྱང་ལྟར་ན་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བཏགས་
འཛིན་རྟོག་པའི་ཡོད་ས་ལ་རྟོན་

ཡིན་ཞིང་། སྟོ་དོན་འདིར་སྔ་མ་ལྟར་མཐའ་དོ། །འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་ཡང་རྣམ་མཐའ་གསེར་ཕྱང་མཐའ་རྟོན་མི་འདྲ་སྟེ། རྣམ་མཐའ་ལྟར་ན། རྣམས་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་
ལོངས་སྟོང་པ་

@089B བོར་ཞེན་པ་ནི་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་པ་བོར་ཞེན་པ་ནི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཞེས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་ལ། གསེར་ཕྱང་
ལྟར་ན། གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་རུང་རྣམས་ཡོད་

གྱི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་ཞེན་པ་དང་བཏགས་ཡོད་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་ཞེན་པ་ཞེས་ཞེན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་སོ་སྤྱིའི་འཛིན་པ་ལ་རྗེས་འཛིན་དང་འཕགས་
པའི་འཛིན་པ་ལ་བཏགས་འཛིན་དུ་རྟོག་

པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོག་པར་བྱས་ནས། འཛིན་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་པ་སོ་སོར་འཆད་པའི་ཞི་བ་ཆ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་དུ་མ་སྒྲང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ སྒྲ་རབས་པ་པལ་ཆེར་གྱིས་སྤྱོར་ལམ་རྟོད་སོགས་བཞི་རྣམ་རྟོག་བཞི་རང་གི་ངོ་བོར་ལྡན་པར་འདོད་པ་ལྟར་རྗེ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་གྲུང་བཞེད་དོ། །འདིའི་ལྟར་ན་སྤྱོར་ལམ་གྱི་ཁྱད་
ཆོས་སུ་གྲུབ་བའི་རྣམ་རྟོག་བཞི་ནི་དགག་རྟོག་

ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་དུ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྤྱོར་ལམ་རྣམ་རྟོག་བཞི་སྤང་བྱར་ལྡན་བར་བཞེད་པ་ལྟར་ན། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་བཞི་ནི་
སྤྱབ་རྟོག་ཡིན་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་

ཅན་གྱི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་ཕྱེང་ལས། སྐབས་འདིའི་རྟག་པ་དགག་པའི་རྣམ་པར་འཆད་པ་ནི་རྩ་འབྲེལ་གང་གི་ཡང་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་
རྣམ་བཤད་ལས་འདིར་བསྟན་རྟག་

@090A ༄༄༅། །པ་ལ་དགག་རྟོག་སྐབ་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པ་སྐར་སྒོ་སྒོའི་ཡིག་ཆ་གཉིས་ཀར་བཤད་པ་ནི་དཔྱད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆོ་བ་ཡིན་ཏེ། དགག་པའི་རྣམ་ཅན་དང་བདེན་
གྲུབ་གྱི་རྣམ་ཅན་ཆེས་འགལ་

པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་སྒོང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་སྐབ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབ་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྐབ་པའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་
དགག་རྟོག་ཏུ་བཞག་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་འོན་ཟུམ་པ་བདེན་མེད་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་སྐབ་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ལ་རྣམ་པའི་སྒོ་
ནས་དགག་རྟོག་སྐབ་རྟོག་

ཏུ་འབྱེད། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དགག་རྟོག་སྐབ་རྟོག་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདི་ནི་རང་གི་བཤད་བྱའི་གཟུང་གི་དགོངས་པར་མ་སོང་སྟེ།
རྣམ་བཤད་ལས།

ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་བཀག་པ་བདེན་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་སྤང་བུ་རྣམ་རྟོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་མཆོན་ནས་དགག་སྐབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་ཀ་
ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་ཕུང་པོ་བདེན་སྟོང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་བཤད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དགག་པའི་རྣམ་ཅན་མིན་ཀྱང་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགག་རྟོག་ཏུ་
བཞག་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

@090B དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་རྒྱུག་ནི་གསེར་ཕྱང་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། ། རྟོན་ཞེས་བཤད་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་པར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་
ས་གོང་མ་གོང་མའི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཉིན་པོ་ཙམ་བྱེད་

པས་གཉིན་པོའི་སྐབ་བ་དང་། རང་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་སྤོང་གཉིན་བྱེད་པས་སྤོང་བའི་སྐབ་པ་ཞེས་ལྟོག་ཆ་ནས་བྱེ་ཞིང་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་ནི་དེས་དྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་ལ་བྱེད་དོ། །གསེར་ཕྱང་ལྟར་ན་གཉིན་

པོ་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྤོང་བ་ནི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྐབ་པ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། སྤོང་པའི་སྐབ་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་
པའི་སྐབ་པ་གཉིས་ལྟོག་ཆ་ནས་བྱེ་བ་ཡིན་

ནམ་སྐམ་མོ། །འབྲེལ་བར། རྟུན་པོ་ཕྱང་བ་དང་སྒོ་འཕར་བཅད་པ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་གཉིན་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དག་གོ། །ཞེས་པའི་རྟུན་པོ་ཕྱང་བ་དང་སྒོ་
འཕར་བཅད་པ་ནི་རིམ་བཞིན་པར་ཆད་མེད་ལམ་དང་

རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་དཔེ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པའི་དཔེར་སྒྲིག་བ་ནི་མི་རུང་སྟེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཉིས་ཀྱིས་རྟུན་པོ་འབྲིན་བ་དང་སྒོ་བཅད་པ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་

ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་སྤོང་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དུས་མཉམ་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཉིན་པོ་དང་སྤོང་པའི་སྐབ་པ་ནི་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། འདི་ནི་སྐབ་པ་
གཉིས་དུས་མཉམ་པའི་དོན་མིན་གྱི། གཉིན་

@091A ༄༄༅། །པོ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་སྤང་བུ་འགག་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྒྱན་པོ་ཕྱུང་བ་དང་སྒྲོ་བཅད་པ་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་ནི་གསེར་ཕྱེང་གི་དགོངས་

པར་སྤང་ངོ། །རྣམ་བཤད་ལས་རྒྱན་པོ་ཕྱུང་པ་དང་སྒྲོ་འཕར་བཅད་པ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྟོགས་དཀའི་སྤང་པ་ལས། རྒྱན་པོ་སྤྲར་ནང་དུ་མི་ཕྱོག་པར་བྱས་
པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱུང་བ་དང་སྒྲོ་

འཕར་བཅད་པ་དུས་མཉམ་པ་ལྟར། ཞེས་གསུངས་བ་བཞིན་དུ་འཆད་དགོས་སམ་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱན་པོ་ཕྱིར་ཕྱུང་བ་དང་སྒྲོ་འཕར་བཅད་པ་དུས་མི་མཉམ་པར་བསམ་
ནས། འདིའི་དགོངས་པ་འཆད་

པ་སྐད་བྱེད་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་སྐབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་མཇུག་
ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་

བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་སྐབ་པ་མཐར་ཐུག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་དཔྱད་གཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་བཤད་སོགས་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་སྤང་ཞིང་། གསེར་ཕྱིང་ལས། ཁ་
ཅིག་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་

མངའ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེར་འཇུག་པ་ས་བརྩ་ཐ་མ་ནའོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འཇུག་པའི་དོན་དེར་གཞན་ཞིག་འཇུག་པ་རུ་མི་སྤང་གི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་འཇུག་ཚུལ་དུ་སྤང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

@091B ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་དེ་ལས་བརྩ་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལ་བཀག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ར་
བཤད་ཀྱང་ས་བརྩ་བའི་ལམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ར་

བཏགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གསེར་ཕྱང་ལྟར་ན་ཁས་ལེན་ན་དེའི་ས་མཚམས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་འཛོག་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་བཞག་པའི་ཤེས་བྱེད་མི་
སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པའི་དོན་རྣམས་མཁྱེན་

ལ་འཇུག་པ་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །ཀུན་བཏུས་ལས་འདས་པ་ནི་འགག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དོན་འདིར་བཤད་པ་ནི་རྣམས་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། འོན་
ཀྱང་ལུང་དེའི་དོན་གསེར་ཕྱང་ལས་མཛོད་དང་

མཐུན་པར་གསུངས་སོ། ༥ །ངའོ་སྒྲུམ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་བདག་ །ཞུམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་ཅན། སྟོག་དབང་གིས་གནས་པས་སྟོག་ །ཁམ་ཟས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་
པར་བྱེད་པས་གསོ་བོ། ལུས་ལ་

བཏེན་པས་སྦྱིས་བྱ། འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡང་བསྟན་པས་གང་ཟག་ །གཙང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལས་སྦྱིས་པས་ཡིད་ལས་སྦྱིས། ང་རྒྱལ་སྤང་བར་བྱེད་པས་ཤིད་བདག་ །དག་སོགས་ཀྱི་ལས་
གསོག་པར་བྱེད་པས་བྱེད་པ་པོ། དེའི་རྣམས་སྤྱིན་སོ་སོར་སྤྱོད་པས་ཚོར་བ་བོ་

ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་། ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བོ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ཤེས་པ་བོ། སྒོ་ལཱ་ལྷན་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་མཐོང་བ་པོ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །དང་
པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ལ་དྲང་ངེས་སུ་མཛོད་དེ་བཟོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་

@092A ལྷ། །པའོ། །བར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་ནི་ཚིག་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོ་གས་པས་དོན་སྣ་ཚོ་གས་སྟོན་པ་དང་དོན་དམ་སྟོན་པ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་དོན་སྟོས་པ་རྣམ་
པར་བཅད་པའི་རོ་གཅིག་པ་སྟོན་པར་བཤད་དེ་འཛོག་ཚུལ་ལོགས་

པ་མིན་ནོ། །ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྟན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་བསྟན་པར་འགྲོ་བའི་བསྟན་ལུགས་ནི་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། ཞེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར་གསུངས་ཏེ། རྒྱས་པར་དེ་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་དགོངས་གཞི་གཙོ་བོ་དང་

དགོས་པ་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་དེ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཡིན། གསེར་ཕྱང་ལས། འདི་ལ་སྤྱ་མ་རྣམས་དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་
ན་དེ་གཉིས་འགལ་དགོས་ཏེ། དགོས་པ་གཙོ་བོ་དགོངས་གཞི་

མི་གཙོ་བ་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་དགོས་པས་སོ། །མི་འགལ་པ་ནི་དགོངས་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་གཉིན་པོ་ལ་ལྡེ་མ་དགོངས་སུ་བཤད་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལ་
བསམས་ཏེ་གསུངས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པོའི་བསམ་པ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་དགོངས་

པ་ཡིན་ལ། ཐད་ཀར་མི་སྟོན་པར་འབྱོག་པོའི་དག་གིས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི་འདིའོ་ཞེས་དགོས་པ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་ལྡེ་མ་པར་དགོངས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་ཤིང་།
དགོངས་ལྡེ་མ་དགོངས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་

ལས། དགོངས་ལྡེ་མ་དགོངས་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་གཞུང་གཅིག་ལ་འཇོག་ཚུལ་ཐ་དད་པས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོགས་
དཀའི་སྒྲུང་པ་ལས། དགོངས་པ་ཅན་ལ་

@092B ལྡེ་མ་དགོངས་ཀྱིས་བྱུང་ལ། ལྡེ་མ་དགོངས་ལ་དགོངས་པ་ཅན་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། སྒྲིའི་བཞེན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་དགོངས་གཞི་ཡོད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མཁས་པའི་བཤད་

ཚུལ་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་གསེར་ཕྱང་ལྟར་འདོད་ན་བྱངས་དང་འབྲེལ་ཞིང་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བར་སྒྲུང་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥། །འདིའི་པ་མ་ནི་སྲིད་སྲིད་ལ་བྱེད་པར་ལེགས་
བཤད་སྟིང་པོར་གསུངས་ཤིང་། རྟོགས་དཀའི་

སྒྲུང་བར། ལས་དང་སྲིད་པ་སྒྲུང་བྱ་ཞིང་། །སྟོར་བའི་རྣམ་ཤེས་མཚོག་འཛིན་གཉིས། །སྟེ་མཆེད་ཡུལ་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་དགོངས་པར་
གསུངས་སོ། ༥། །འདི་དང་

རྣམ་བཤད་དང་རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ་གསུམ་གར་དགོངས་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་ལྡེ་མ་དགོངས་སུ་བཤད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་བདག་དུ་བྱས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་མཚན་ཉིད་ལྡེ་མ་
དགོངས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་

པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་འཛོག་ན་ལེགས་སོ། ༥། །མ་ངས་པ་ལྟོག་པའི་གཉིན་པོ་ལྡེ་མ་དགོངས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་བཞག་པ་འདི་སྒྲ་མའི་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱི་
རྒྱ་ན་བཀོད་པ་ཅོམ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་པ་མ་གཏོགས་རང་

ལུགས་སྤྱོད་ལས་ལེན་མི་རུང་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པས་བྱང་སེམས་རིགས་མ་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྷོག་པའི་གཉིན་པོར་འབྱུང་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དགོས་པ་
ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཐེག་

@093A ལྷོ། །པ་གཉིས་པོ་དག་གྱུང་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འབྱུང་བས་ན། །སྲིད་པའི་ལམ་གྱིས་དུབ་རྣམས་ལ། །ངལ་བ་སེའི་དོན་ཏེ་དེ་ཉིད་མིན། །ཞེས་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
གྱིས་དུབ་རྣམས་རི་ཞིག་ཐེག་

ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིང་སྟོབས་མེད་པ་རྣམས་ངལ་བ་སེའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །སྒྲིང་པོ་མེད་ལ་སྒྲིང་པོར་ཤེས། །ཞེས་པས་ཞི་གནས། །རྟེན་པ་གཉིས་པས་
བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ལྷག་

མཐོང་། །གསུམ་པས་སྒྲིང་རྗེ། །བཞི་པས་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པར་རྟོགས་དཀའི་སྤྱང་བར་གསུངས། །རྟེན་པ་དང་པོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ། །གཉིས་པས་དེའི་མཐོང་ལམ། །གསུམ་པས་ས་དགྲའི་
སྟོམ་ལམ། །བཞི་

པས་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་བསྟན་པར་སྒྲོ་བརྟན་འབྲུལ་བཤད་དུ་གསུངས་སོ། ༥། སྒྲ་འབྲེལ་གྱི་ཚུད་པ་ནི་རིགས་ཅན་སོ་སོར་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་སྟེ། ཅུ་པའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་ཚུད་པ་ཡིན་
ལ། འགོད་རྩལ་ནི། ཆོས་

དབྱིངས་ཁོན་འཕགས་ཆོས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སུ་འཛོག་ན། བྱང་སེམས་ཁོན་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དང་ཉན་རང་ཁོན་ཐེག་
དམན་རིགས་ཅན་དུ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་འཛོག་མི་

རྩང་བར་ཐལ། ཆོས་དབྱིངས་ནི་གང་ཞག་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ཅུ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚུད་པ་ནི་རིགས་སོ་སོར་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་སྟེ།
ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་རིགས་

@093B དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཞེས་སོགས་རིགས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་མི་རྩང་བར་ཐལ། ཉུགས་སྒྲ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ལན་ལ་གཉིས་ལས། དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ལན་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱན་
ལ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་ཀྱང་རིགས་དང་རིགས་

ཅན་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་གིས་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་ཀྱང་ཆོགས་དང་དབང་པོའི་བྱད་པར་གྱིས་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བས་
འབྲས་བུ་འཕགས་ཆོས་མི་འདྲ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་གསེར་ཕྱེང་རྣམ་པའདད་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པར་སྒྲུང་དོ། རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ་ལྟར་ན། རིགས་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་སྒྲུར་གྱི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཉན་རང་བྱང་སེམས་
རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་དང་། བདག་

མེད་ཕྱིད་དང་གཉིས་དང་། བདག་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་རིམ་པས་གང་ཟག་གང་ལ་རྟོགས་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་ཆོས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །རྩ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལན་

ནི། སྒྲུར་གྱི་སྐྱོན་མེད་དེ། གང་ཟག་གསུམ་གའི་དམིགས་པའི་རྟོན་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། རྟོན་པའི་ཆོས་དམིགས་བྱེད་གྱི་སྒོ་ལ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་ཡོད་པས་
རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་

སྟེ། སྤྱི་མ་ནི་བསྟན་བཅས་ལ་གྲགས་པའི་ལན་དང་། སྤྱི་མ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ལན་ཡིན་པར་གསེར་ཕྱང་ལས་གསུངས་སོ། ༥། ཆོག་ཤེས་གསུམ་ནི་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་དགོ་ཚུ་
དང་། སྟོང་བ་དང་སྟོམ་ལ་དགའ་བ་ནི་རིམ་བཞིན་^{@094A} ལྟོ། །འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ལྷགས་འདིར་དགོ་ཚུ་ཆད་པའི་གང་ཟག་དེ་རིགས་ཆད་
ཡིན་མིན་དང་། གཏན་ནས་རིགས་ཆད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དཔྱད་པར་བྱའོ། ༥། རིགས་

ནི་གདགས་གཞིའི་བྱད་པར་དང་། རྒྱན་གྱི་བྱད་པར་དང་། དུས་གྱི་བྱད་པར་དང་། ཐོབ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཏེ་བཞི་དང་ལྔ་ན་པར་གསུངས་སོ། །གསེར་ཕྱང་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་
དང་རྒྱས་རིགས་གཉིས་མི་འགལ་

ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་ལྷོག་པ་འགལ་བ་ཡིན་གྱི་རྫས་འགལ་བ་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་རྫས་ལ་བསམས་ན་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥། གནས་སྐབས་
རིགས་ཆད་བཞི་དང་གཏན་ནས་

རིགས་ཆད་གཅིག་སྟེ་ལྔ་ནི། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉིས་པར་སྟོད་ངེས་ཡོད། །ཅིས་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པས་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་
སྤང་འདས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་།

ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་རྟུ་བཙམ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་ལ་བྱང་སེམས་གྱི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་དགོ་ཚུ་ཆད་པས་སྤར་ལྟར་དང་། ལ་ལ་ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་དགོ་བ་མེད། །ཅེས་ཁ་ཅིག་ལ་དེ་
ཡོད་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་ཐར་

བ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་ཚུ་མེད་པས་སྤར་ལྟར་དང་། དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ། ཞེས་ཁ་ཅིག་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་ཚུ་རྒྱང་རྟུ་ཙམ་ལས་མེད་པས་སྤར་ལྟར་ཏེ་གནས་སྐབས་
རིགས་ཆད་བཞིའོ། །རྒྱ་དང་བྲལ། ཞེས་གང་ཟག་ཁ་

@094B ཅིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གང་རྩང་གི་རིགས་མེད་པས་སྤང་འདས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་གཏན་ནས་རིགས་ཆད་གཅིག་གོ། །དང་པོ་བཞི་ལ་རིགས་མེད་ཅེས་པ་ནི་སྤྲད་པའི་དོན་དང་།
ཐ་མ་ལ་རིགས་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཡོད་པ་འགགས་པའི་དོན་རྟུ་བཤད་དོ། ཕྱི།

རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་རིགས་འགལ་བར་འདོད་པ་དག་གི་བསམ་ཆོད་ནི། ཉི་སྤྱང་ལས། རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་འགྱུར་བ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་ངེས་ན་དོན་གྱི་བྱུང་པར་
ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཆོས་ཅན། རང་

བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དོན་བྱང་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སེམས་ཙམ་པ་ལ་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་དུ་
དགོངས་སོ། །དེ་ལ་གསེར་ཕྱང་གི་རྗེས་འབྲང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་

གིས། དེ་ནི་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་མིན་གྱི་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གནས་ཆོད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དོན་ནི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་

རྒྱས་རིགས་གཉིས་ལ་དོན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། རྒྱས་རིགས་ཀྱི་དོན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། དེས་ན་དོན་གྱི་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་
ཡོད། །ཅེས་དང་། གསེར་ཕྱང་ལས། བྱང་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་

ཙམ་དུ་འདོད་ན་རྒྱས་རགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་བས་དེ་གཉིས་བྱུང་མེད་དོ་ཞེས་གསུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡོད་དང་མཆོག་དང་མཆོན་ཉིད་
དང་། །རྟགས་དང་རིགས་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །ཉིས་དམིགས་དང་ནི་

@095A ཨྲ། །ཕན་ཡོན་དང་། །དཔེ་རྣམ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། །རིགས་གཞན་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། །རིགས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། །བྱང་སེམས་ཀྱི་

རིགས་ཡོད་པའི་རྟགས་དང་། །རིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་། །རིགས་སད་བའི་པར་ཆད་ཉིས་དམིགས་དང་། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། །གསེར་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་དང་།
རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་སྟེ་དོན་རྣམ་

པ་དགུ་པོ་རེ་རེ་ཞིང་དོན་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་སྟེ་ནས་བསྟན་པའི་དོན་སོ་དྲུག་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་རིགས་ཀྱི་ལེན་རྩ་འབྲེལ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །རིགས་ལ་གནས་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་ངེས་པར་མ་
འབྱུང་བ་དང་། །གནས་ལ་ཞུགས་ཤིང་ངེས་པར་

མ་འབྱུང་བ་དང་། །དེ་གསུམ་ག་ཡིན་པ་དང་། །དབང་པོ་རྣེ་འབྱེང་རྒྱལ་གསུམ་དང་། །དུག་གསུམ་སྒྲུད་པ་གསུམ་དང་། །ཁོམ་མི་ཁོམ་པར་སྐྱེས་པ་གཉིས་དང་། །བག་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་།
ལོག་པར་ཞུགས་མ་ཞུགས་གཉིས་དང་།

སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་གཉིས་དང་། ཐག་ཉི་ཤིང་གཉིས་དང་། ཡོངས་སྤྱི་མ་སྒྲིབ་གཉིས་དང་། རྣམ་པར་དག་མ་དག་གཉིས་ཏེ་རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཉིད་གསུམ་ཞེས་ཉན་སར་བཤད་
དོ། ༥། །བསྒྲིབ་བྱ་དོན་དགུ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་དོན་

དགུ་དང་། བསྒྲིབ་བྱ་དཔེ་དགུ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་དཔེ་དགུ་ལྟེ། དཔེ་དོན་སོ་རྒྱལ་ཡོད་པ་ལས། བསྒྲིབ་བྱ་དོན་དགུ་རང་བཞིན་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་པར། རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་
དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །

@095B རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀྱན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྤིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གསུམ་ནི། ཆོས་སྐུའི་སྤྱོད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་བསྟན་པའི་
རང་བཞིན་གསུམ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ལ་བསྒྲིབ་བྱ་དོན་དགུའི་གསུ་

དང་། གཉིས་པ་ལ་གཅིག་དང་། གསུམ་པ་ལ་ལྷ་བསྐྱུས་སོ། །ཡང་ན་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་རུང་གི་རང་བཞིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་དང་།
སྐུ་གསུམ་ཐོབ་རུང་གི་རིགས་ཞེས་འཆད་

ཁྱད་རུང་ངོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོགས་པ་ཆོས་སྐྱུའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་རུང་གི་རང་བཞིན་དང་། བསྟན་པ་ཆོས་སྐྱུའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་རུང་གི་རང་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་མ་ལ་གཉིས། དེས་དོན་
སྟོན་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་

ལས་འཇུག་རུང་གི་རང་བཞིན་དང་། རྟོན་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་རུང་གི་རང་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་རྣམ་པ་མི་
འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། འདི་ལ་

དབྱེ་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི། རོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སོ། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། ཆོས་སྐྱུར་འགྱུར་

རུང་གི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། གཞུགས་སྐྱུར་འགྱུར་རུང་གི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འོངས་སྐྱུར་འགྱུར་རུང་གི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དང་། སྐྱུ་ལ་སྐྱུར་
འགྱུར་རུང་གི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སོ། །

@096A ༄། །དེ་དག་གི་བསྐྱིབ་བྱ་དོན་དགུ་ཡིན་ནོ། །སྐྱིབ་བྱེད་དོན་དགུ་ནི། དྲུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ཀུན་ལྡང་དྲུག་པོ་གཅིག་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་
གྱིས་དང་། མཐོང་།

སྤང་སྐོམ་སྤང་གཉིས་དང་། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐྱིབ་པ་དང་། དག་སའི་སྐྱིབ་པ་སྟེ་དགུ་འོ། །དཔེ་དགུ་ཚན་གཉིས་ནི་རྒྱད་སྟ་མར། སངས་རྒྱས་པང་ངན་སྤང་ཙི་སྤང་མ་ལ། །སྟུན་ལ་སྟིང་
པོ་མི་གཙང་ནང་ན་གསེར།

ས་ལ་གཏིར་དང་ཐུག་སོགས་འབྲས་རྒྱུད་དང་། །གོས་རུལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྦྱ་དང་ནི། །བྱད་མེད་ངན་མའི་སྟོན་མི་བདག་དང་། །ས་ལ་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཡོད་ཇི་ལྟ་བར། །སྟོ་བྱར་ཉོན་
མོངས་བྲི་མས་སྐྱིབས་པ་ཡི། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདོད་ཆགས་གྱི་བག་ལ་ཉལ་ནི་པདྨ་ངན་པ་དང་འབྲ་སྟེ། ཐོག་མར་མངོན་དུ་གྱུར་ན་དགའ་བ་དང་མཐར་མི་
དགའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་

སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་སློག་ཆགས་སྤང་མ་དང་འདྲ་སྟེ། བདེ་བ་ལ་རིག་པར་མི་གནས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏི་མུག་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་སྤྲོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྤིང་པོ་མཐོང་བ་ལ་སྤྱིབ་པའི་
ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱི་ཀུན་ལྡན་དྲག་པོ་ན་

མི་གཙང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། བསྟེན་པར་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་གཏེར་ལ་སྤྱིབ་པའི་ས་དང་འདྲ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱིབ་པའི་ཕྱིར། མཐོང་
སྤང་ནི་སྤྱ་གུ་སྤྱེས་མ་ཐག་དུ་འཇིག

@096B ཇིས་ཀྱི་འབྲས་ཞུན་འདྲ་སྟེ། མཐོང་ལམ་སྤྱེས་མ་ཐག་དུ་སྟོད་འཇིག་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱིས་གོམ་སྤང་ནི་སྤིང་པོ་ཟད་པའི་གོས་རུལ་དང་འདྲ་སྟེ། འཇིག་ལྟའི་སྤིང་པོ་ཟད་
བའི་སྤང་བྱ་ལྟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་

བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ནི་བཙན་བར་ཉེ་བའི་བྱད་མེད་ཀྱི་མངལ་སྤྱབས་དང་འདྲ་སྟེ། བསྤྱིབ་བྱ་ལ་རེ་ཞིག་སྤྱིབ་ཀྱང་སྤྱར་དུ་བསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དག་སའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ནི་ས་
འདམ་གྱིས་རུང་ཟད་གོས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྤབ་པས་

བསྐྱིབ་བྱ་ལ་ཅུང་ཟད་ཙམ་སྐྱིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོགས་པ་ཆོས་སྐྱུ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་དོན་གྱི་གསུང་ནི་སྤང་ཚི་དང་འདྲ་སྟེ། དོན་བདེན་གྲུབ་
བཀའ་ཙམ་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དྲང་དོན་གྱི་གསུང་

ནི་བརྩམས་སྟངས་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། དོན་སྣ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གསེར་དང་འདྲ་སྟེ། རོ་བོ་ངན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི་གཏིར་དང་འདྲ་སྟེ། འབད་པས་མ་
བསྐྱབས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་རིགས་ནི་བསྐྱེད་

ཤིང་དང་འདྲ་སྟེ། འབད་པས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ནི་རང་བྱུང་གི་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱུ་དང་འདྲ་སྟེ། ཚུལ་བས་གསར་དུ་བཅོས་པ་མིན་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཆོགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ལོངས་སྐྱུ་ནི་འཁོར་བསྐྱུར་དང་འདྲ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་

པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤིད་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མཆོག་གི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་སྟེ། ལོངས་སྐྱུའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དཔེ་ལྡན་པ་དུག་པ་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་

@097A ཨྲ། །མ་བདུན་རྟོགས་པ་ཚོས་སྐྱ་མོགས་དང་དཔེ་དོན་སྒྱུར་ནས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསྐྱིབ་བྱ་དོན་དགུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གནས་ཅིགས་དང་རྒྱས་ཅིགས་
གང་རུང་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ནམ་བྱབ།

རྟོགས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། བསྐྱིབ་བྱ་དོན་དགུ་པོ་དང་པོ་ལ་རྟོགས་པ་ཚོས་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་རུང་གི་རང་བཞིན་འཛོག་དགོས་ཀྱི། རྟོགས་པ་ཚོས་སྐྱ་ཁོ་རང་བཞག་ན་སྟོ་བྱར་བའི་དྲི་མས་
བསྐྱིབ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་

དང་། བསྐྱིབ་བྱ་དོན་དགུ་པོ་དང་པོ་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་པའི་རྒྱད་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱད་སྟ་མར། ཇི་ལྟར་མདོག་ངན་པ་སྒྲའི་ཁོང་གནས་པ། །མཚན་སྟོང་གིས་འབར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །དྲི་མེད་ལྷ་ཡི་

མིག་ལྡན་མིས་མཐོང་ནས། །རྒྱ་སྐྱེས་འདབ་མའི་སྒྱབས་ལས་འབྲིན་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་མནར་མེད་གནས་རྣམས་ལའང་། །སངས་རྒྱས་སྐུན་གྱིས་རང་ཚོས་ཉིད་གཟིགས་
ཏེ། །དྲི་མེད་ཕྱི་མཐའི་ལྷར་གནས་

ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །བདག་ཅག་སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་མཛད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བདུན་ནི་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཆོས་སྐུ་
སོགས་དང་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཡང་བརྒྱད་

ནས་རིགས་གཉིས་པོ་གང་རུང་མཚོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་རྟོགས་པ་ཆོས་སྐུ་དང་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་གང་
ཞིག་ །དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གང་

@097B གིས་བརྗོད་ཀྱང་བརྗོད་བྱའི་དོན་གོ་བ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །རྟོགས་པ་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་རུང་གི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་དཔེ་
དོན་སྦྱོར་རྩལ་གཏན་ནས་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་

རྟོན་ན་དཔེ་མེད་པར་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་དང་དཔེ་དོན་སྦྱོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། པར་རྒྱ་རན་པའི་ནང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་པར་འཕྲིན་ལས་སྒྲིབ་པ་ལྟར་དེ་འདྲ་བའི་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་

ལ་ཉལ་གྱིས་སྒྲིབ་པར་ཆོས་མཚུངས་པའི་སྒྲོན་ས་དཔེ་དོན་སྒྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་གཞན་དྲུག་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེལ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྒྲིང་པོ་ཡི། རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུ་
ཞེས་བཅོད། རྟོན་མོངས་སྒྲུབས་

ན་གནས་པ་དེ། དཔེ་དག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་རྒྱལ་བའི་སྒྲིང་པོ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་རྒྱལ་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུ་འི་སྒྲོན་ས་བསྟན་པ་དང་།
སྒྲོ་བྱར་བའི་དྲི་མས་སྒྲིབ་རྒྱལ་དཔེ་དོན་སོ་དྲུག་

གི་སྒྲོན་ས་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་ནི་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། རྒྱ་མ་ནི་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྷན་འཇུག་པ་དང་། གནས་སྒྲུབས་དེ་བཞིན་ཀུན་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་
དོན། རྟག་རྒྱུ་མི་འགྱུར་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ནི། དོན་

དམ་དབྱིངས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཡིན་ཤེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ནི་སྒྲར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གསུམ་དང་། རྒྱ་ནི་ཁམས་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་མོས་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་།
འབྲས་བྱ་ནི་ཁམས་སྒྲུངས་བའི་འབྲས་བྱ་པར་

@098A ཨྲ། །ཕྱིན་བཞི་དང་། ལས་ནི་རིགས་ཡོད་པའི་བྱེད་ལས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོད་ཤས་དང་མྱང་འདས་ལ་འདུན་པ་སྐྱོབ་སོགས་དང་། ལྷན་པ་ནི་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་མངོན་ཤེས་དྲུག

དང་སྤངས་པ་ཕྱན་ཆོགས་དང་ལྷན་པ་དང་། འཇུག་པ་ནི་མ་དག་པ་དང་མ་དག་དག་པ་དང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་སྐྱབས་ཀྱན་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། གནས་སྐྱབས་ནི་དེ་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་གནས་སྐྱབས་ཅོམ་

ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་གནས་སྐྱབས་ཀྱན་ཏུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཏྲག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་གནས་སྐྱབས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་ཆ་གཞན་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་།

ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་དུས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་བཅུ་པོ་དེ་ནི། རོན་དམ་པའི་དབྱིངས་མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཁམས་ཀྱི་དགོངས་

དོན་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོའི་སྒྲུབ་ཟིན་ལ་མེད་ཀྱང་དོན་ཐོབ་ལ་ཡོད་པ་རྗེས་བཙུན་གྱིས་གསལ་བར་མཛད་པའོ།

༼༣༽ དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ།

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བ་ནི་དགོ་བ་བཅུ་གཅིག་ལྟ་བུ། འབྲོལ་བའི་དགོ་བ་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་འབྱུང་གཞན་རྣམས་དང་། གུན་སྒྲོང་གི་དགོ་བ་ནི་ལྷས་ངག་གི་དགོ་བ་
དང་། རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དགོ་བ་ནི་དགོ་བའི་ས་བོན་

@098B ཉི། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་དགོ་བ་བཅུ་གསུམ་དང་། དོན་དམ་པའི་མི་དགོ་བ་ནི་འཁོར་བ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བ་ནི་མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་སོགས་མི་དགོ་བ་བཅུ་
གཉིས་དང་། དོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི་ནམ་

མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་ནི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དག་སོགས་ལུང་མ་བསྟན་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་རྣམས་གུན་བདུས་རྩ་འབྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ལྟ་
ཉོན་ཉེ་ཉོན་ནི་ཟག་པའི་བདག་ཉིད། དེ་

དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་དང་བདག་སྐྱོན་དབང་པོ་དྲུག་ནི་ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ། འཕེན་བྱེད་གྱི་དག་བའི་ལས་ནི་ཟག་པས་བཅིངས་པ། གོང་མའི་སོ་སྐྱི་ནི་འོག་མའི་ཟག་
པའི་ས་བོན་རྗེས་སྟུ་འབྲེལ་བ། ཉོན་

མོངས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་ནི་ཟག་པ་དང་། རྗེས་སྟུ་མཐུན་པ། དག་བཅོམ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱང་པོ་ནི་ཟག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་སྟེ་དྲུག་གོ། །གཞན་ཡང་། སྐབས་གཉིས་པར་སྒོམ་ལམ་ཟག་
བཅས་ཟག་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ནི་

རྟོག་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་། སྐབས་བཞི་པར་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཟག་བཅས་དང་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཟག་མེད་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་གྲངས་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས་
མང་ངོ། ལྟ། །འབྲེལ་ཆེན་ལས། གང་

ཡང་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་སྟུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ཅོ་སྒྲམ་དུ་བསམ་པ་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། སལ་ཆེར་སྤྱི་དོན་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་མོད་
ཀྱང་། ཁྱོད་གྱི་ཕྱོགས་ལྟར་ན་ཡང་ཞེས་

@099A ༄། །སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། དབུ་མ་བ་བྱིད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཡང་དག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་ཐལ། བདེན་སྟོང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་བདེན་སྟོང་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། དབུ་མ་པ་ན་རེ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་

གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བདེན་སྟོང་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོར་གྲུབ་ཀྱང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཅོད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཅོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པར། རིགས་

པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བདེན་སྟོང་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་འཆད་པར། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། ཞེས་གསུངས་

པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་འདིའི་དོན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འདི་ལྟར་འདོད་དགོས་ཏེ། རྣམ་པའད་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་འདོད་ན་དཔྱད་གཞི་ཆེ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་སྟོང་དེ་

ཡང་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ།

དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྟེན་ལ། ཞེས་པའི་དངོས་མེད་དེ་བདེན་སྟོང་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། བདེན་སྟོང་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བྱུབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དཔེར་ན་རིགས་པའི་བྱུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བར་

@099B མུང་འདས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་མུང་འདས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པར་ལམ་རིམ་རྒྱུར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ༥། །གཉིས་ཀ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དགག་པ་མེད། ཅས་པ་ནི།

གཞུང་སྤྱི་གཉིས་ཀས་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ལ་ནི་སྒྲིན་མེད་ཅས་པའི་དོན་ནོ། ༥། །ལུང་དུམ་བསྟན་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་པའི་སོགས་སྒྲིན་གསུམ་
ག་ལ་སྒྲོར་དགོས་པའི་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས། སྟོན་

གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཞེས་པའི་སོགས་སྒྲིན་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་སོགས་སྒྲིན་ཡང་བརྒྱུད་ཀ་ལ་སྒྲོར་དགོས་པའི་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས། འདོད་

པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང་ཞེས་པའི་སོགས་སྒྲ་ཡི་གེ་མ་དག

པར་གསེར་ཕྱང་ལས་གསུངས་ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལེགས་ལའན་ནི་དེ་ཙམ་ལ་ཡང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཆེན། རྒྱ་འཁྱུག་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་འདྲེན་ཚུལ་ལ་ནམ་
ལའན་གསེར་ཕྱང་ལའན་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། ནམ་ལའན་ལྟར་ན།

ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་པོ་ལ་སེམས་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་ནས་དེའི་མཚན་གཞིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཞག་གོ། །གསེར་ཕྱང་ལྟར་ན། ཆེན་པོ་དང་པོ་ལ་མཚོག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་
གསུངས་ནས་དེའི་མཚན་གཞི་སངས་རྒྱས་སྤྱི་ལ་བྱེད་དོ། །སེམས་

ཅན་ཀུན་མཚོག་ཉིད་སེམས་དང་། །ཞེས་པའི་སེམས་དང་། འགྲེལ་བར། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཚོག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་སེམས་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཚོག་ཉིད་དུ་
བྱེད་པའི་ཆོས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རྩལ་བྱུང་འོ་འཁྱུག་ཆེད་དུ་འཁྱུག་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་འདྲེན་ཚུལ་ལ་མཛད་ཅིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ནི་
མི་མཐུན་པ་མཛད་དོ། །སྤྱི་དོན་འདིར་སེམས་ཆེན་པོའི་མཚན་གཞིར་སངས་

སྐྱུ་གྱི་སའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བཞག་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྟན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་དབྱུང་བུ་སྟེ། མཛོད་ལས། བ་དད་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅིས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ཐུགས་རྩེ་
ཆེན་པོ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་བརྒྱད་གྱི་

སྒོ་ནས་འགལ་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག །སྤྱབ་མཐའི་གོང་མའི་ལུགས་ལ་མཛོད་ལྟར་མི་འདོད་པའི་བྱེད་པར་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཀླ ཡ ཀླ བྲངས་དང་དེ་
ཡི་མཚན་ཉིད་གོ་རིམ་དང་། །ངེས་པའི་ཆོག་དང་ཡོན་ཏན་གོམས་

བྱ་དང་། །དེ་དག་རབ་དབྱེ་བ་སྦྱ་དང་མི་མཐུན་སྟོགས། །ཡོན་ཏན་པན་ཚུན་རྣམ་ངེས་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སྟོན་བྱུག་གི་གྲངས་ངེས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། གོ་ངོམ་དང་། ངེས་ཚིག་དང་། ཡོན་ཏན་སྟོམ་པ་དང་། རབ་དབྱེ་དང་། བསྦྱ་

པ་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྱེད་གས་པ་དང་། བན་ཚུན་རྣམ་ངེས་ཏེ་བཅུ་ལས། དང་པོ་ལ་མ་ངོན་མཐོ་ལ་སྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། དོན་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། གཞན་དོན་

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རྫོགས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་དུ་མངྒ་པའི་གྲངས་
ངེས། བསྐྱབ་པ་གསུམ་

@100B ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ཏེ་དུག་ནི། རྒྱུ་ལས། འོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། གཅིག་ནི་གསུམ་ཅར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་པའི་བར་ཀླང་པ་
གཅིག་གིས་ལྷག་པའི་ཆོགས་བཅད་དུག།

གིས་བསྟན་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ཤིན་ཏུ་གོ་བདེ་བར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་སྤྱི་དོན་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ལྔ་པ་ལ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྟོམ་པ། ཡིད་བྱེད་ལ་བརྟེན་

ནས་བསྟོམ་པ། བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོམ་པ། ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོམ་པ། དབང་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོམ་པ་སྟེ་ལྔ་འོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱ་རིགས་དང་། རྣམ་སྤྲིན་དང་། སྟོན་ལམ་
དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྟོབས་

ལ་བཏིན་ནས་བསྐོམ་པ་བཞི་དང་། གཉིས་པ་ལ་མོས་པ་དང་། རོ་ཕྱོང་བ་དང་། རྩེས་སྤྱ་ཡི་རང་བ་དང་། མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ་ཡིད་བྱེད་བཞི་དང་། གསུམ་པ་ལ་ངོམས་མི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་
ཆེ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། པན་འདོཌ་

པ་དང་། མ་གོས་པ་དང་། དགོ་བ་སྟེ་བསམ་པ་རྒྱག་དང་། བཞི་པ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །ལྷ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུངས་དང་ཐུགས་ལ་དབང་འབྱོར་བ་གསུམ་མོ། །རྒྱག་པ་རབ་དབྱེ་
ནི་ཕྱིན་རྒྱག་རེ་རེ་ལ་ངོ་བོ་དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་

དང་། ལས་དང་། ལྷན་པ་དང་། འཇུག་པའི་དོན་ཏི་རྒྱག་རྒྱག་གོ། །བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་ནི་སྤྱི་དོན་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དགུ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེད་པར་དུ་བསྐྱེད་པས་
པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། རྣམ་པར་དག

@101A ལྷ། །པ་དང་། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱིན་རྒྱག་རེ་རེ་དངོས་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཀྱན་སྟོང་ཟང་ཟིང་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་དོན་ཆེ་བ་དང་། རུས་མི་ཟད་པ་
སྟེ་བཞི་བཞིར་སྟོན་ནོ། །བཅུ་པ་

ཕན་ཚུན་རྣམ་ངེས་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཕན་ཚུན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་ཕྱིན་རྒྱལ་རེ་རེ་ལ་གཞན་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་ཕྱིན་རྒྱལ་རེ་རེ་ལ་
རྒྱལ་རྒྱལ་དབྱེར་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་ཕྱིན་རྒྱལ་དང་དེ་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ཕན་ཚུན་བརྗོད་བྱ་རྒྱུ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་གྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་ཕྱིན་རྒྱལ་རེ་རེས་གཞན་ལ་ལྷན་པའི་རྒྱ་བྱེད་
པའོ། །ཕན་ཚུན་རྣམ་ངེས་དང་རབ་

དབྱེའི་རྣམ་ངེས་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་མི་འཇིགས་པའི་སྤྱིན་པས་ཚུལ་བྱིས་ས་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་དང་། དེ་གཉིས་ཀས་བརྩོན་
འགྲུས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་

ལ་བྱེད་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཡོངས་བྲགས་ལྟར་ཕྱིན་རྒྱལ་རེ་རེ་ལ་རྒྱལ་རྒྱལ་དབྱེར་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་རྒྱལ་དོན་ཚན་བཅུ་ཉི་ལྔའི་སྟོན་ས་བཤད་པ་དེ་དག་ཡི་གེ་ཉུང་དུས་མཐའ་མི་ཆོད་
ལ་གོ་བར་ཡང་སྤྲོ་བས་འདིར་མ་བྲིས་ཏེ།

རྒྱལ་གྱི་ལེན་བཅུ་བདུན་པ་ཙུ་འགྲེལ་དུ་བཞུ་བར་བྱའོ། ༥ །ཕྱིན་དུག་རེ་རེ་ཡང་དམ་པ་དུག་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པར་གསུངས་པའི་དམ་པ་དུག་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པས་ཉིན་དམ་པ།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོད་པས་དངོས་པོ་དམ་

@101B པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྟོད་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ། འཁོར་གསུམ་དུ་མི་ཉོག་པས་ཟིན་པས་ཐབས་མཁས་དམ་པ། སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྟོས་པས་བསྟོ་བ་དམ་པ། སྐྱིབ་གཉིས་
དག་པར་བྱས་པས་དག་པ་དམ་པའོ། །དབུས་

མཐའ་ནས་བཤད་པའི་དམ་པ་བཅུ་གཉིས་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་ཆེ་བ་དང་ཡུན་རིང་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་ཟད་དང་། རྒྱུ་མི་ཆད་དང་ཆོགས་མེད་དང་། །དབང་འབྱོར་བ་དང་ཡོངས་
གཞུང་དང་། །ཚོམ་དང་ཐོབ་དང་རྒྱུ་མཐུན་དང་། །

འགྲུབ་པ་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉི། རྒྱུ་ཆེ་བ་དམ་པ། ཡུན་རིང་བ་དམ་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་སོགས་སོ། །སྒྲོ་མང་ཡིག་ཆར་དམ་པ་བདུན་ཞེས་མིང་ཙམ་གསུངས་པ་ལ།
ཁ་ཅིག་ཕྱིན་དུག་གི་སྟེང་དུ་སྟོང་རྩེ་

བསྐྱེད་པའི་བདུན་ལ་བྱེད་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཐེག་བསྐྱེད་ནས་བཤད་པའི་དམ་པ་དྲུག་གི་སྒྲིང་དུ་སྒྲིང་རྗེ་ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་པའི་བདུན་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། བྱངས་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དམ་པ་འདི་ནི་དམ་པ་བདུན་དང་

ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དམ་པ་བདུན་གང་ཞེ་ན། སྐྱ་དམ་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དམ་པ་དང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དམ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དམ་
པ་དང་། མཐུ་དམ་པ་དང་། སྤངས་

པ་དམ་པ་དང་། གནས་པ་དམ་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དམ་པ་བདུན་ལ་བྱེད་ན་བྱངས་དང་འབྲེལ་བས་ལེགས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་མཚན་སོ་གཉིས་ཀྱིས་
བརྒྱན་པའི་སྐྱ་དང་ལྷན་པ་ནི་དེའི་སྐྱ་དམ་པ་

@102A ༄། །དང་། ཏྲག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ནི་དེའི་སྐྱ་བ་པ་དམ་པ་དང་། རྩལ་བྱིམས་ལྷ་བ་ཚོ་གའོ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་
ལྷན་པ་ནི་དེའི་ཕུན་ཚོགས་དམ་

པ་དང་། གོང་ན་མེད་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ནི་དེའི་ཡི་ཤེས་དམ་པ་དང་། གོང་ན་མེད་པའི་མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་ལྡན་པ་ནི་དེའི་མཐུ་དམ་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ནི་དེའི་སྤངས་

པ་དམ་པ་དང་། འཕགས་པའི་གནས་པ་དང་ལྟའི་གནས་པ་དང་ཚངས་པའི་གནས་པ་གསུམ་གྱིས་མང་དུ་གནས་པ་ནི་དེའི་གནས་པ་དམ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། དངོས་སུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཀྱང་བྱང་

སེམས་ལ་ཡང་སྒྲོར་དུ་རུང་སྟེ། མདོར་བསྟན་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དམ་པ་ནི་དམ་པ་བདུན་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་
གིས་གནས་པ་ནི་འཕགས་པའི་གནས་པ་དང་།

བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག་གིས་གནས་པ་ནི་ལྟའི་གནས་པ་དང་། ཚད་མེད་བཞིས་གནས་པ་ནི་ཚངས་པའི་གནས་པ་འོ། །དེ་དག་ལས་སྟོང་ཉིད་དང་འགོག་སྒྲོམས་དང་བསམ་གཏན་
བཞི་པ་དང་སྟོང་རྗེས་གནས་པ་བཞི་ནི་

གནས་པ་དམ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། རྒྱུ་རྒྱུ་ ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བཞེས་པ་ནི་སེམས་གནས་དགྲུ་པ་ཐོབ་ལ་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་མིང་ཡིན་ཏེ། ལམ་རི་
མཆེན་མོ་ལས། དེ་ཡང་སེམས་གནས་དགྲུ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་

@102B ཡིད་བྱེད་མཐོབ་པའི་བར་དུ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བཞེས་ལ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བཞེས་ཅི་གཅིག་ཏུ་བྱ་
བ་ཉིད་ལ་ཇི་སྟོན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་། སེམས་ཅི་གཅིག་པ་ཉིད་

ལ་མ་རིག་གི་བར་དུ་ལས་དང་པོ་བཞེས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཐོབ་ཅིས་པ་དང་། སེམས་ཅི་གཅིག་པ་ལ་མ་རིག་ཅིས་པ་ནི་ཞིག་ནས་མ་ཐོབ་པའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོན་དོན་འདིར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་

ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བཞེས་པའོད་པ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་དགོངས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བཞེས་པ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་
མ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་སོ་རིག་

མཉམ་བཞག་གི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་སེ་རིག་ལ་མཉམ་བཞག་གིས་ས་བསྐྱུས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། གསེར་ཕྱིང་ལས། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉར་བསྡོགས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་འདི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གོང་།

མའི་སར་མི་གཏོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཉན་སའི་ལུང་འདི་བྱངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་གཞོན་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་

ཡིན་ཏེ། འདོད་ཉིན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱང་གསེར་ཕྱིང་རྣམ་པའགན་སོགས་གཞུང་དུ་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བྲུབ་
པ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་གྱི་དགོས་མཐོན་

@103A ལྟོ། །ནི་སྒྲོམ་བྱུང་དུ་མ་འཕོས་བར་དུ་གོང་མའི་སེམས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུན། སེམས་གནས་དགྲུ་པ་དེ་གོང་མའི་སར་གཏོགས་པར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་གཞོད་
བྱེད་སྟོན་ལུགས་མེད་པར་འགྱུར་པའི་

ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱགས་མཚན་ཉིད་སེ་རིག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཞི་གནས་ཡོད་གསུངས་པ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཤུགས་མ་ཡལ་བར་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་སེ་རིག་སྒྲོམ་
པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དང་པོའི་

མཚན་ཉིད་སེ་རིག་ནི་ཐོས་བསམ་ཅི་རིགས་དང་ཞི་གནས་ནི་སྒྲོམ་བྱུང་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་སེ་རིག་དེ་ཐོས་བསམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་ཏེ་སྒྲོམ་བྱུང་དུ་འཕོས་

པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་སྒྲོམ་བྱུང་དུ་འཕོས་ཀྱང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དུ་མ་འགྱུར་པའི་མཚམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ས་གོང་འོག་
གི་སྒྲོན་ཡོན་སེ་སོར་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་རབ་རུ་

རིག་པ་ནི་རིས་འགའ་ཐོས་པ་དང་རིས་འགའ་བསམ་བྱུང་དུ་འགྱུར་བས་ཐོས་བསམ་འདྲིས་མའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པས་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་ནས་བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་པས་མཐའ་གཅིག་དུ་ཞི་
རགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་མོས་པར་བྱེད་པ་ནི་མོས་པ་ལས་

བྱང་བའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་ལས་དང་པོ་པ་ནི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་ལས་དང་པོ་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་
སེངས་གི་མིང་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་ཡིད་བྱེད་

@103B སོགས་ལྔ་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་མིན་ནོ། ༥ །ས་གསུམ་རྒྱལ་ལ་བསམ་གཏན་ནམ། ཉིར་བསྡོགས་ལས་
མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །གོང་མའི་ཉིར་བསྡོགས་ལས་མིན། །

ཞེས་འདོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སྟེ་ས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་ཟིན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་
དང་། གསུམ་པའི་སྦྱོར་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་

བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཉིར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་མཛོད་པས་འདོད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལུགས་དེ་ལ་ཉིར་བསྡོགས་གྱི་འཁོར་དུ་འབྱུར་བའི་ཚོར་བ་ནི་བཏང་
སྟོམས་ཁོན་དང་དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཚོར་བ་

ནི་བདེ་བ་ཡིན་བས་ན། དབང་པོ་རྣེས་ཀྱི་དབང་གིས་མཉམ་གཞག་པའི་དང་ནས་བཏང་སྒྲུལ་ས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་བདེ་བའི་དབང་པོའི་ངོ་བོར་འཕོ་བྱུང་མི་བྱུང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་ཉིར་

བསྐྱེགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ནི་བཏང་སྒྲུལ་ཁོ་ནར་རིགས་གཅིག་པས། དེ་དག་གི་སྒྲུབ་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་བྱེད་ལ་དངོས་གཞིས་བྱུང་པར་འདོད་དོ། །ཉིར་བསྐྱེགས་ཀྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྒྲུལ་ཁོ་
ནར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉིར་བསྐྱེགས་

ནི་འོག་ས་ལས་ཡིད་བྱུང་བ་དང་མ་བྲལ་ཞིང་། འབད་ནས་བྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བཏང་སྒྲུལ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོཞེས་འདོད་དོ། །བྱུང་མཐའི་གོང་མའི་ལྷགས་ལ། ཉིར་བསྐྱེགས་ཀྱི་ཚོར་བ་
བཏང་སྒྲུལ་ཁོ་ནར་འདོད་མི་འདོད་ལ་བཤད་

@104A ལྷ། །རྩལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གསེར་ཕྱིང་ལས། འདི་ལས་ཉིར་བསྐྱེགས་ཀྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྒྲུལ་སུ་བཤད་པ་ནི་འདིར་མི་བབྱུང་ངོ། །ཞེས་དེ་ལ་བཏང་སྒྲུལ་གྱིས་མ་བྱུང་པར་
གསུངས་

པ་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཚོར་བ་སེམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དགའ་བདེ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འབྱུང་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་
བསྐྱོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥། །གསེར་ཕྱང་ལས། གཟུགས་གྱི་སྒོར་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་བཅུད་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆར་པ་གཉིས་་
ཀ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་

ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས། སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ལ་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པས་བྱུང་བ་མེད་དོ། ༥། །སྒོ་སྒོའི་ཡིག་ཆ་གཉིས་ཀར་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་དེ་རང་ས་འམ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བཤད་པ་ནི་

རྣམ་བཤད་གྱི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་དཔུང་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། གསེར་ཕྱང་ལས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་ཤིང་། མངོན་པ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་
གྱི་སྒོར་བྱུང་དགེ་བའི་མཇུག་

ཐོགས་སུ་འོག་མའི་ཉོན་མེངས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཆོའམ་གནས་སྐབས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཅི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་མཛོད་འབྲེལ་གནས་གཉིས་པ་ལས་ཤེས་དགོས་
ལ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་འང་

@104B བཙལ་བར་བྱའོ། ༥ །མངོན་པ་གོང་འོག་ལྟར་ན་སྤིད་ཅེ་འི་དངོས་གཞི་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁས་ལེན་དུ་
མི་རུང་སྟེ། མཛོད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། རིགས་

མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགོ། །ཐོད་ཀྱི་འགྲི་ནི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་བརྒྱད་ཀའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ལམ་ཟག་མེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
ཡོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་

རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་སྤིད་ཅེ་འི་དངོས་གཞིར་གྱུར་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པར་འདོད་དགོས་སོ། ༥ །བརྒྱད་ཀྱིས་རང་གོངས་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་ཟག་མེད་
ས་དགའའི་མི་ལྷོག་མེད་པ་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་རང་སའམ་གོང་

སའི་དངོས་གཉིན་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་འོག་སའི་དངོས་གཉིན་བྱེད་པ་མེད་པར་བཤད་དོ། མ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་མེད། གཉིས་པའི་དེ་ལ་ནང་
རབ་ཏུ་དང་པ་མེད། གསུམ་པའི་དེ་ལ་བླན་པ་ཤེས་བཞིན་འདྲ་

བྱེད་བཏང་སྒྲིམས་གསུམ་མེད། བཞི་བའི་དེ་ལ་བླན་པ་ཡོངས་དག་མེད་གསུངས་ཏེ། གསུམ་པའི་དེ་ལ་བླན་པ་ཡོད་པས་ཞི་བ་ཆ་དགོས་སོ། མ། །བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་
བ་གསུམ་ཡོད་དེ། བྱེ་སྒྲིམས་དང་པོ་གཉིས་གྱི་བདེ་བ་ནི་

ཤིན་སྒྱུངས་དང་། གསུམ་པའི་བདེ་བ་ནི་སེམས་ཚོར་ཡིན་པས་རིགས་མི་གཅིག་པར་འདོད། མདོ་སྡེ་པས་བསམ་གཏན་གསུམ་གའི་བདེ་བ་དེ་ལྷས་ཚོར་ཡིན་པས་རིགས་གཅིག་པར་འདོད།
གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་དང་པོ་གཉིས་གྱི་བདེ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་

@105A ལྷ། །དང་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ནི་ཚོར་བ་ལྡར་བྱེད་པའི་བདེ་དབང་ཡིན་པས་རིགས་མི་གཅིག་པར་འདོད་དོ། །བྱེ་སྒྲིམས་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཙོ་བརྒྱད་རྩ་བཅུ་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་

དགའ་བདེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལུ་དང་། ནང་རབ་ཏུ་དང་པ་དང་། དམ་པ་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དང་། ལུང་ཕྱེ་བའི་སེམས་ཚོར་བདེ་དབང་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་ཉིང་ངེ་

འཛིན་བཞི། དགའ་བ་གཉིས། ཤིན་སྦྱངས་གྱི་བདེ་བ་གཉིས། དམ་པ་གཉིས། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གཉིས། རྟོག་དཔྱེད་རབ་དང་ཤེས་བཞིན་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དུག་རེ་རེ་སྟེ་
བཅོ་བརྒྱད་དོ། །

གོང་མ་ལྟར་ན། བཅོ་བརྒྱད་རྫས་དགྲུང་བསྐྱས་ཏེ། ཤིན་སྦྱངས་མ་བཟང་ཞིང་། ནང་རབ་ཏུ་དང་བརྫས་ལོགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །གསེར་ཕྱིང་ལས། འོ་ན་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོར་སྟོམ་པའི་
དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

གྲུས་སྟོར་དང་རྒྱུན་སྟོར་གཉིས་ཀ་མེད་ན་རྒྱང་དུ་དང་། གང་རྒྱང་གཅིག་ཡོད་ན་འབྲིང་དང་། གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་ཆེན་པོའི་ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་
པོར་སྟོམ་པའི་དོན་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་

དགོས་ཀྱི། ཚངས་རིས་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་ནས། སྤར་ཡང་ཚངས་མདུན་གྱི་རྒྱ་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་མིན་ནོ། །ཉམས་ཆ་མཐུན་སོགས་མཇུག་ཐོགས་
སུ། །གཉིས་དང་གསུམ་དང་གསུམ་

@105B དང་གཅིག་ །ཅིས་པ་ལྟར། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གནས་པ་ཆ་མཐུན་གཉིས་དང་། གནས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་
གཏོགས་པ་གསུམ་དང་། །བྱད་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་

མཇུག་ཐོགས་སུ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཅིག་བྱ་སྒྲིབ་ཡོད་དོ། །ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན། སྒྲིམས་འཇུག་
གི་རྒྱས་ཉར་གསུམ་ཡོད་དེ། དག་པ་བ་བརྒྱད་

དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་བརྒྱད་དང་། ཟག་མེད་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་མེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །ལྟག་འོག་གསུམ་པའི་བར་དགེ་བ། །སྒྲེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟག་མེད་ཀྱི་
དངོས་གཞིའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ས་གོང་འོག་

གསུམ་པའི་བར་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་རྩུབ་དག་གསུམ་པ་ཡོད་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་སྒྲིམ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་དག་པ་བ་ཟག་མེད་
གཉིས་དང་། གཉིས་པའི་གཉིས་དང་། གསུམ་པའི་གཉིས་ཏེ་བརྒྱུ་སྒྲིམ་

པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་གཉིས་དང་། གསུམ་པའི་གཉིས་དང་། བཞི་པའི་གཉིས་དང་། དང་པོའི་གཉིས་ཏེ་བརྒྱུ་སྒྲིམ་པ་ཡོད་དོ། །གསུམ་
པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གྱི་འཇུག་ཐོགས་སུ་

དང་སའི་གཉིས་དང་། བཞི་པའི་གཉིས་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་གཉིས་དང་། དང་པོའི་གཉིས་དང་། གཉིས་པའི་གཉིས་ཏེ་བརྒྱུ་སྒྲིམ་པ་ཡོད་ལ། རིགས་པ་འདིས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་དངོས་^{@106A} ༄༅། །གཞི་ཟག་མེད་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བརྒྱ་བརྒྱ་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་
དགྲ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བརྟན་སྒྲིམ་

ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དག་པ་ལས་དེ་བཞིན། །རང་གིས་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་། །ཞེས་དངོས་གཞི་དག་པ་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གོང་འོག་ས་གསུམ་པའི་བར་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་རྩུབ་
དག་ག་དང་རང་སའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་

ཀྱང་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་ན། དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་པའི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་སྒྲིམས་འཇུག་གི་རྩིས་བདུན་དང་། གཉིས་པའི་དེའི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་དགུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་སོགས་རིགས་
འབྲེལ། །སྔོན་ཅིའི་དངོས་གཞིའི་མཛུགས་ཐོགས་

སུ་དྲུག་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། རང་སའི་དག་པ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་དག་པ་བ་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་གྱི་དེ་གཉིས་ཏེ་དྲུག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
སྟར་མཛོད་འབྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །

འདིས་ཀྱང་སྔོན་ཅི་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡོད་པར་གསལ་བར་གྲུབ་བོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་རང་དག་དང་། །ཉོན་མོངས་འོག་མའི་དག་གཅིག་ཀྱང་། །ཞེས་སྒྲིམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་
ཅན་གྱི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་རང་སའི་དག་པ་བ་

དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་འོག་མའི་དག་པ་བ་སྟེ་གསུམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། དང་པོའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་སྒྲིམས་འཇུག་གི་རྩིས་གཉིས་དང་། ས་
གཞན་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་

@106B ཅན་གྱི་མཚུག་ཐོགས་སུ་གསུམ་གསུམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །དག་པ་ལས་དེ་བཞིན། །རང་གིས་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་གྱིས་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚུག་ཐོགས་སུ་
འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་

ནོ། ཨ། །བྱམས་པ་ནི་ཞེ་སྒྲང་མེད་པའི་དགོ་རྩ་དང་། སྤིང་ཇེ་ནི་རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། དགའ་བ་ནི་མཛོད་ལྟར་ན་ཡིད་བདེ་དང་། གོང་མ་ལྟར་ན་དད་པའི་དགའ་བ་ཡིན་ནམ་
དཔུང་པར་བྱའོ། །སྤྱིར་བཏང་སྟོམས་ལ་

གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ནི་ཀུན་འགོ་ལྔའི་ནང་ཆན་ཡིན་ལ། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ནི་དགོ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ཆན་གྱི་བཏང་སྟོམས་ཡིན་ཞིང་། ཆད་མེད་བཏང་སྟོམས་
ནི་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་དགོ་རྩ་ཡིན་པར་

བྱེ་སྐྱེ་འདོད་དོ། །འོ་ན་གཞོད་སེམས་ཀྱི་གཉིན་པོར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་སྒྲང་བྱའི་གཞོད་སེམས་ནི་ཆགས་པས་བྲངས་པའི་གཞོད་སེམས་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉིན་ནི། ཆད་མེད་བཏང་སྟོམས་

ཞི་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀའི་གཉིན་པོ་ཡིན་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། མཛོད་ལས། ཞེ་སྤང་མེད་བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་ཡང་། ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཡིན། བཏང་སྦྱོམས་
མ་ཆགས། ཞེས་བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་

གཉིས་ཀ་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགེ་རྩ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཀྱང་། འགྲེལ་བར་སྦྱིང་རྗེ་རྣམ་པར་མི་འཆོ་བར་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་སོ། བསམས་ཏེན་ནི་ཀྱན་བཏུས་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་
བ་ཞིག་དང་། མཛོད་ལྟར་ན། དགའ་བ་བསམ་

@107A ༄༄༅། བཏན་གཉིས་ན་ཡོད། བཞན་ནི་དྲུག་ན་ཁ་ཅིག་ལྟ། ཞེས་དགའ་བ་ཚད་མེད་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་དང་། བཞན་གསུམ་ནི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ཀ་ལ་བཏེན་
པ་དང་། ཁ་ཅིག་མི་ལྟོག་མེད་

པ་མ་གཏོགས་པའི་བཞན་ལྔ་ལ་བཏེན་པར་འདོད་པར་གསུངས་སོ། བགས་པ་སྤང་ལས། འདི་དག་བསྒྲོམས་པས་ལྟ་ཚདས་པར་སྦྱིབས་ཚདས་པའི་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། མཛོད་ལས། བསྐྱལ་པར་

མཐོ་རིས་དགའ་གནས་ཕྱིར། །བཞིན་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་ཡིན། །ཞེས་སྒར་མ་བྱས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ཕྱོགས་བཞིའི་དགོ་
འདུན་ལ་ཀྱན་དགའ་རབ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་

གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་སྐྱམ་པ་དང་། བྱམས་པ་ཆོད་མེད་སྒོམ་པས་ཏེ་བཞིན། ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆངས་མདུན་གྱི་ཆོ་ཆོད་
བར་བསྐྱེད་བཞི་བཅུ་དང་མཉམ་པའི་ཡུན་དུ་

མཐོ་རིས་སུ་དགའ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ།། རྒྱལ་ལྷོ་ཆོགས་སྐྱབ་བཅུ་བདུན་རྣམ་པ་ལྟར་བསྐྱེད་ཏེ། བསམ་སྦྱོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། བཙེ་བའི་ཆོགས་སྐྱབ་སོགས་
བདུན་ནོ། །མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་གི་

དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཞི་གནས་གྱི་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །ལྷ་སྦྱོད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་གཉིས་སོ། །འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ་དང་དམིགས་པ་འཛིན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ལམ་

@107B དང་གཟུགས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་སོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཉིན་བྱེད་པ་དང་ཉིས་པ་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ས་དང་གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་གཉིས་སོ། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབས་
སྐྱ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནས་རྣམ་

པར་གྲོལ་ཞིང་གོས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་བརྒྱུ་ཅ་གཅིག་གསུངས་པ་དང་། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་སྐྱབས་སུ་ཐེག་ཆེན་ཉིར་གཅིག་གསུངས་ཏེ། ལམ་གྱི་
ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཐེག་ཆེན་བརྩ་བདུན་དང་།

བཤད་ཟིན་པའི་ཐབས་མཁས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་རིམ་བཞིན་ཕྱིན་དུ་ག་གི་ཐེག་ཆེན་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་
གསུམ་དང་། འཆད་འགྱུར་གྱི་གཟུངས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་

དང་བཅས་པ་ཉིར་གཅིག་བཀའ་སྩལ་བར་གསེར་ཕྱེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེང་སང་ཐེག་ཆེན་བརྩ་བདུན་ཞེས་ཅུང་ཟད་གྲགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ཉིར་གཅིག་མ་གྲགས་པ་ནི། དེའི་
སྐྱབས་ཀྱི་གསེར་ཕྱེང་གི་ཚིག་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས་མགོ་བར་

སྒྲུང་དོ། །ཐེག་ཆེན་བརྩ་བདུན་ནི། དྲན་ཉིན་ས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་སྤེཾ་ཆེན་བདུན་རེ་རེ་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། ཤེས་པ་བརྩ་གཅིག་དང་། གྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་དང་།
རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས་སོགས་

ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་དང་། རྗེས་དྲན་བརྩ་དང་། སྒྲོམ་ས་འཇུག་ལྔ་དང་། སྟོབས་བརྩ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
བཅོ་བརྒྱད་དོ། །འག་འཁྱིག་གིས་

@108A ༄༄༅། །བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གཅིག་དང་སྒྲོམ་ས་འཇུག་ལྔ་སོ་སོར་བགྲང་བ་ནི་གྲངས་གཉིས་ཆད་པས་མི་རུང་དོ། །ཤེས་པ་བརྩ་གཅིག་ནི། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་
ཤེས་པ་དགུའི་སྟེང་དུ་

ཡོངས་སུ་འདྲེས་པ་ཤེས་པ་དང་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ཤེས་པ་གཉིས་བསྐྱུན་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་དང་དུས་མིན་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐྱད་རིགས་ཤེས་པའོ།།

རྗེས་བློ་བཟུང་། རྗེས་བློ་བྱུང་དང་སྤྱི་འཆི་ལུས་དབུགས་རྗེས་བློ་བཞིན། སྒྲིམས་འཇུག་ལྟ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི། ཚད་མེད་བཞི། གཞུགས་མེད་བཞི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། སྒྲིམས་འཇུག་
དགའོ།

༥ སྤྱི་དོན་འདིར་གཞུངས་བཞི་བཤད་པ་ནི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་གཞུངས་ལ་དགོངས་པར་མངོན་ནོ། །དེས་ན་གསེར་
ཐོང་ལྟར་འདོད་དགོས་པས་འདི་ལྟར་ན།

གཞུངས་ལ་དབྱེན། ཆོ་སྒྲུ་མར་སྤྱངས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། ཆོ་འདིར་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་པས་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲིམ་བུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཐོབ་པའི་གཞུངས་གསུམ་ལས། དང་
པོ་གཉིས་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་

ནས་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ལ་གཞུངས་རྒྱུད་ཏུ་ཞེས་བུའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཐོབ་པའི་གཞུངས་ནི་ལམ་ཞུགས་ཁོ་ནར་ཡོད་ལ། དེ་ལ་གཞུངས་ཆེན་པོ་ཞེས་བུའོ། །ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཡང་ཆེན་
པོའི་རྒྱུད་ཏུ་སོགས་གསུམ་ཡོད་དེ།

@108B ས་ལ་མ་ཁྱལ་ས་པ་མེས་པ་སྟོན་པ་རྣམས་གྱི་དེ་ནི་ཆེན་པོའི་རྒྱ་དུ་དང་། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་དེ་ནི་ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་དེ་ནི་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྣམ་སྒྲིན་ཐོས་ལ་

གོམས་པ་དང་། ཁྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཟུངས་དག་ནི། རྒྱ་དུ་དང་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། ཁྲོ་ལྡན་མ་ཁྱལ་ས་ཁྱལ་ས་པ་ཡང་། མ་དག་ས་པ་རྣམས་གྱི་ནི། རྒྱ་དུ་
དང་ནི་འབྲིང་པོ་སྟེ། དག

སའི་ས་བའི་གཟུངས་ཆེན་ཡིན། ཁྲིས་གསུངས་པས་སོ། ཁྲོ་ལྡན་མ་ཁྱལ་ས་ཁྲིས་པ་ནི་ས་ལ་མ་ཁྱལ་ས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ལམ་དུ་མ་ཁྱལ་ས་པ་མིན་ནོ། གཟུངས་ལ་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་
ནས་བཞི་ཡོད་དེ། བཟོད་པའི་གཟུངས།

གསང་སྒྲགས་གྱི་གཟུངས། ཆོག་གི་གཟུངས། དོན་གྱི་གཟུངས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཟོད་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་བའི་གཟུངས་དང་། བཟོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྒྱུར་པའི་
གཟུངས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཚོགས་ལམ་ན་བཅོད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་གཞུངས་ཡོད་ལ། སྒྲོར་ལམ་ན་དེ་དང་བཅོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པའི་གཞུངས་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །བཅོད་པའི་གཞུངས་ཞེས་པ་ནི་བཅོད་པ་ཁོ་ན་
ལ་མི་བྱ་བར་དེའི་རྒྱ་ལ་ཡང་བྱ་བར་

གསེར་ཕྱེང་ལས་གསུངས་སོ། །རྣམ་བཤད་ལས་གཞུངས་བཞི་ག་སྒྲོར་ལམ་བཅོད་པ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་པར་གསུངས། ཉོགས་དཀའི་སྤང་བར། ཚོག་དང་དོན་གྱི་གཞུངས་མ་མཐའ་ཚོགས་
ལམ་ཆེན་པོ་ནས་དང་།

@109A ལྷོ། །བཅོད་པའི་གཞུངས་སྒྲོར་ལམ་བཅོད་པ་ནས་དང་། གསང་སྒྲགས་གྱི་གཞུངས་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། རྩི་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོས་གཞུང་བྱངས་

བྱབ་ཀྱན་བ་སྒྲིགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་གསེར་ཕྱེང་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། ། ༥ །སྒྲོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་སྟོན་པའི་མདོས་ཡུལ་ཅན་ཉི་ཤུ་འཕེན་ཚུལ་བཤད་པ་འདི་རྣམ་བཤད་ལྟར་བཀོད་པ་
ཡིན་ལ། གསེར་ཕྱེང་ལྟར་ན།

དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་ལམ་དང་སྒྲོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་དང་། བཞི་པས་ཚོས་མཚོག་འཕངས་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་རྣམས་མཐུན་ནོ། །སྒྲོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་གཞི་ཚོས་ཅན་དང་།
ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་འཕངས་

པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་རྒྱས་པར་བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་པ་ལྟར་ཁོ་བོས་བྲིས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ །མཐོང་སྤང་ལོག་ཞུགས་དང་། སྒྲོམ་སྤང་སའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཤད་ཚུལ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ཀུན་བདུས་

ལྟར་ན་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དོན་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་པ་ལྟར་ན་དགུ་བཅུ་ཅུ་བཞི་སྟེ། འདོད་པ་ན་སྟུག་བསྟུལ་
མཐོང་སྤང་བཅུ། བདེན་པ་གཞན་

གསུམ་ལ་འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ་སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞི། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་ཁོང་ཁྲོ་བཞི་བཞི་པོར་བའི་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུ་སྟེ་གོ་བཞི་འོ། །གསུམ་པ་མཛོད་
ལྟར་ན་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་ཏེ།

@109B སྤར་གྱི་གོ་བཞི་ལས་ཁམས་གསུམ་ཀའི་ཀྱན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་མཐོང་སྤར་གི་རྩལ་ཁྲིམས་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དྲུག་པོར་བའི་བྱ་བརྒྱད་དོ། །དེ་དག་ལས་འཇིག་ལྷ་མཐར་
ལྷ་མ་རིག་པ་ཐེ་ཆོམ་ལྷ་ནི་བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་

དང་། མཆོག་འཛིན་གཉིས་དང་འདོད་ཆགས་ང་རྒྱལ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི་བདེན་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་ལོ་གཞུགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་ནི་དབང་གིས་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྷར་བདེན་པ་ལ་ཉོན་
མོངས་གཞན་གྱིས་བར་མཆོད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་

འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པ་དང་བར་དུ་དམིགས་རྩལ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ལྷ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྷ་བ་ལ་ཀྱན་ནས་
མནར་སེམས་པའི་དབང་གིས་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་པར་གསེར་སྤང་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། སྒོ་བྱ་ཡང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་དོགས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་སྤར་གི་དབྱེ་བ་ལ་བཤད་རྩལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཀྱན་བརྟུས་
ལྷར་ན། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་

ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི་དང་འཇིག་རྫེ་མཐར་ལྟ་གཉིས་ཏེ་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དྲུག་གོ། །དེ་ལ་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བཅུ་དྲུག་དང་། སས་ཕྱེན་ཞེ་དྲུག་སྟེ། འདོད་པ་ན་དྲུག་དང་ས་གཞན་བརྒྱད་ན་
ལྷ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆེ་འབྲིང་

གི་རྣམ་པས་ཕྱེན་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་སྟེ། འདོད་པ་ན་ལྷ་བཅུ་ཅུ་བཞི། གཞན་བརྒྱད་ལ་ཞེ་ལྷ་ཞེ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མངོན་ལྟར་ན། ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོང་
རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི་དང་། ཁམས་ཀྱི་

@110A ༄༄༅། །སྒྲོན་ས་འདོད་པ་ན་བཞི་དང་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་དང་། སས་ཕྱེན་ཉིར་བརྒྱད་དང་། ཆེ་འབྲིང་གི་རྣམ་པའི་སྒྲོན་ས་གཉིས་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཅུ་
གཉིས་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་བྱེ་སྒྲུ་

རྣམ་པ་དང་པོ་གཉིས་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ལྷགས་ཡིན་ལ། མདོ་སྡེ་བའི་འདོད་པ་ནི་ཀྱན་བཏུས་དང་མཐུན་པར་གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་སོ། །མདོན་པ་གོང་འོག་གི་མཐོང་སྤང་
སྟོང་རྒྱལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་གསེར་ཕྱིང་གི་

སྐབས་གཉིས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ས་སོ་སོའི་སྤང་བྱ་ཀུན་ཕྱོངས་ཉེར་གཉིས་དང་དེའི་གནས་ངན་ལེན་བཅུ་གཅིག་ཀྱང་དེའི་སའི་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཟུ་བར་བགྱིའོ། །ཡོན་ཏན་
བཅུ་གཉིས་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་

ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གོ་པར་སྤྲ་ཞིང་ཚོགས་གི་ཁྱར་ཆེ་བར་འབྱུང་པས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། ༥ །བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་སྟིན་གྱི་སྐྱེ་བ་བཅུ་ནི་སྐྱེ་དོན་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་
སྐྱེ་བ་བཞི་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

སྟོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ནི། །གཞན་ཡང་སྟོན་ལམ་དག་དང་ནི། །ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་དབང་འབྱོར་བའི། །དབང་གིས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ། བྱང་སེམས་མོས་པ་སྟོད་
པ་རྣམས་ནི་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལས་

དང་། ས་དང་པོ་གཉིས་ལ་གནས་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་དུད་འགོ་སོགས་དམན་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་སྟོན་ལམ་དང་། ས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་གནས་པ་ནི་
བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བརྒྱུ་ནས་འདོད་

@110B པར་སྐྱེ་བར་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་ལ་གནས་པ་ནི་དགའ་ལྡན་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་སྟོན་པ་དབང་འབྱོར་བའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྟེ་བཞིའོ། ༥ །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་
ཉིད་རབ་དུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ལྷག་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་

ལྷག་སེམས་དང་། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རྗེས་སློབ། །ཤེས་རབ་སྟོན་ཡུལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་དེ་ནི། །མི་ཤེས་ཤེས་སོགས་འཇུག་པ་ཉིད། །ཅིས་པ་ལྟར། ས་དང་པོར་
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་

གཉིས་པར་རྩལ་ཁྲིམས་དང་། གསུམ་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་ནས་ས་གསུམ་དུ་ཤེས་རབ་ལ་སློབ་སྟེ། དེ་ཡང་བཞི་པར་སྟོགས་མཐུན་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ལྷ་བ་དུག་པར་ནི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་གཉིས་ཏེ།

ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བདེན་བཞི་དང་། དེ་མི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱན་བྱང་གི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སློབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ལྷག་མ་བཞིར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་པའི་
འབྲས་བུ་བཞི་འབྲུབ་པར་གསུངས་

ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མཚན་མེད་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པར། །གནས་པ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ཡིན། །དེ་ཉིད་མངོན་འདུ་བྱེད་མེད་དང་། །ཞིང་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་དག །འབྲས་བུ་གཉིས་པར་འདོད་
པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་སྒྲིན་

པ་འབྲུབ་ཉིད་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ནི། །འབྲུབ་པ་འབྲས་བུ་དམ་པ་ཡིན། །འབྲས་བུ་རྣམ་པ་འདི་བཞི་ནི། །ས་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་བཞིན། །ཞེས་བདུན་པར་མཚན་
མེད་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་འབྲས་བུ་

@111A ༄། །དང་། བརྒྱད་པར་མཚན་མེད་ཚུལ་མེད་དང་ཞིང་དག་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དགྲ་བར་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བཅུ་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་འབྲུབ་པའི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ཚུལ་བློམས་གྱི་ནི་ཕུང་པོ་སྟོད། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཏིང་འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་སྟོང་། །དེ་ལས་གཞན་
པ་དག་ལ་ནི། །སྒྲིབ་རྣམ་

བཞི་དང་ཐོག་མ་པ་ཡི། སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་དང་། གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྦྱོད། ཁེས་དང་པོར་ཟག་མེད་གྱི་ཕུང་པོའི་རྟོན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་གཉིས་པར་རྩལ་
ཁྲིམས། གསུམ་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན།

བཞི་པ་ལྷ་པ་དུག་པར་ཤེས་རབ་གྱི་ཕུང་པོ་སྦྱོད་ལ། ས་ལྷག་མ་བཞིར་འབྲས་བུ་བཞིའི་གོགས་བཞི་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་ཐོགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བས་རིམ་པ་ལྷར་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་

པའི་ཕུང་པོ་སྦྱོང་བར་གསུངས་པ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་སྦྱོད་རྩལ་ལོ། ༥ ཁས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཀུན་དུ་འགོ་བའི་དོན་དུ་དང་། ས་གཉིས་པར་
དེ་སྒྲིབ་པ་སྤང་རུང་དུ་རྟོགས་པས་མཆོག་གི་

དོན་དུ་དང་། ས་གསུམ་པར་ཐོས་པ་ཆོལ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུའི་མཆོག་དུ་རྟོགས་པས་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་མཆོག་དུ་དང་། ས་བཞི་པར་ཆོས་ལ་སྤིད་པ་ཡང་ལོག་པར་ཆོས་ཉིད་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། ས་ལྷ་པར་

@1111B བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པས་དེ་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། ས་རྒྱལ་པར་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཀྱན་བྱང་གི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པར་
རྟོགས་པས་དེ་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་དག་མིན་པའི་དོན་དུ་དང་། ས་བདུན་པར་

ཆོས་དབྱིངས་ལ་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་པ་མི་འབྱུང་བས་དེ་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། ས་བརྒྱུད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཀྱན་བྱད་བྱི་འཕེལ་མེད་
པར་རྟོགས་པས་བྱི་མེད་འཕེལ་མེད་ཀྱི་དོན་དང་། ཉོན་ཡིད་

དང་སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་གནས་གྱུར་པས་རིམ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་དང་། ས་དགྲ་བར་སེ་རིག་བཞི་ཐོབ་
པས་དེ་ཡི་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་དང་། ས་བཅུ་

པར་རི་རྩུར་བཞེད་པ་བཞིན་སྐྱེལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་དེ་ལས་ལ་དབང་པའི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། དབང་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་རྣམ་རྟོག་གནས་གྱུར་བ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དབང་དང་པོ་
གཉིས་ནི་ས་བརྒྱུད་པ་དང་། དབང་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་

ས་ཐམ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་ཐོབ་སྟེ། རྒྱལ་ལས། ཡིད་དང་འཛིན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་ ། བྱུར་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། ། ཞིང་དག་ཡི་ཤེས་ལས་དག་ལ། ། དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་
ནོ། ། དབང་དེ་ཡི་གཡོལ་སོགས་པའི། །ས་

གསུམ་ལ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །གཅིག་ལ་རྣམ་གཉིས་དེ་ལས་གཞན། ། དབང་ནི་རི་རིར་འདོད་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། མི་ལྟས་བཅུ་ནི་གསེར་ཕྱང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ ། དེས་
འབྱུང་སྐྱབ་པའི་ས་མཚམས་ནི་རྣམ་བཤད་^{@112A} ་༡༡། ། ལྟར་ནས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དང་། གསེར་ཕྱང་ལྟར་ནས་བཅུ་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། ། དེས་
པར་འབྱུང་ས་དང་པོ་བདུན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁོ་ནར་ཡོད་ལ། ཐ་མ་ནི་རྣམ་

བ་ཐད་ལྟར་ནས་བརྒྱད་བ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དང་། གསེར་ཕྱང་ལྟར་ན་དེ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་སྒྲོར་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་དཔྱེད་མི་དམན་རི་པོ་མ་ན་རྩ་རས། ། རྒྱ་བོད་གཞུང་ལུགས་མཆོ་ཆེན་
བསྐྱབས་པ་ལས། །པཎ་ཆེན་དགོངས་

དོན་རི་གླིང་ཀུན་གསལ་བའི། ། ཟུར་མཚན་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་དེང་འདིར་ཐར། ། ཞེས་པ་ནི་སྐབས་དང་པོའི་ཟུར་མཚན་ནོ། །

